

Catalunya Cristiana

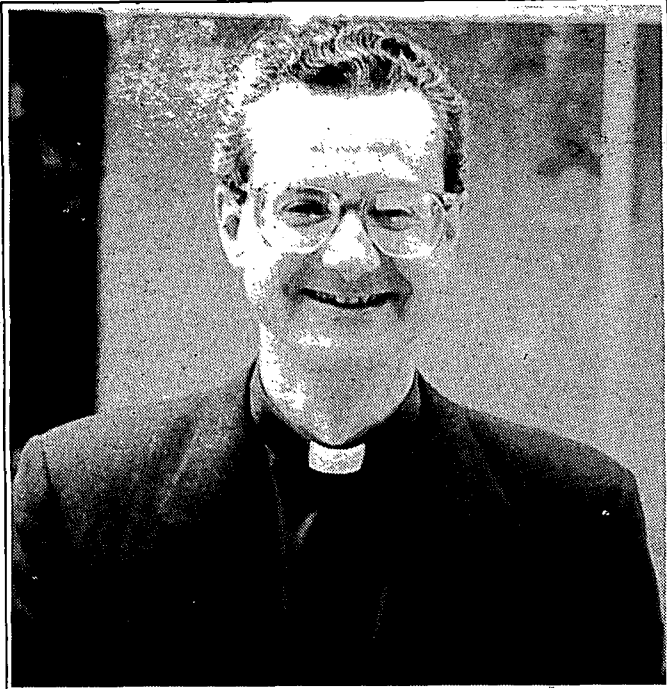
setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 2 de desembre de 1993

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra

Any XV - Núm. 741 175 ptes.

Bisbe Joan-Enric Vives:

**«M'agradaria continuar essent
el que sóc, senzill, que se'm
puguin dir les coses»**

Una entrevista de Ramon Fraxedas a pàg. 9

Mn. Pere Ribot:

**«L'Església ha
de viure una
pobresa austera
i amable»**

Una entrevista de Glòria Carrizosa a pàgines centrals

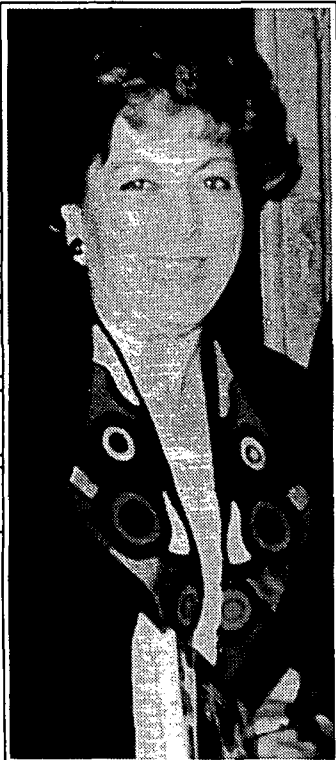
Fou la primera
corresponsal de TVE al
Vaticà

Paloma Gómez

Borrero parla

a Barcelona

sobre el Papa

Un interessant testimoni a pàg. 19

PENSAMENT

a Tribuna: «El dret a preguntar» de Mn. Jaume Aymar

(pàg. 3)

a Opinió: «El missatge d'Henri Godin i d'Yvan Daniel» de Pierre Pierrard

(Afinant, pàg. 11)

VEUS JOVES

pàg. 20

ITINERARI BÍBLIC!

PEL CAMÍ DE LA TERRA PROMESA

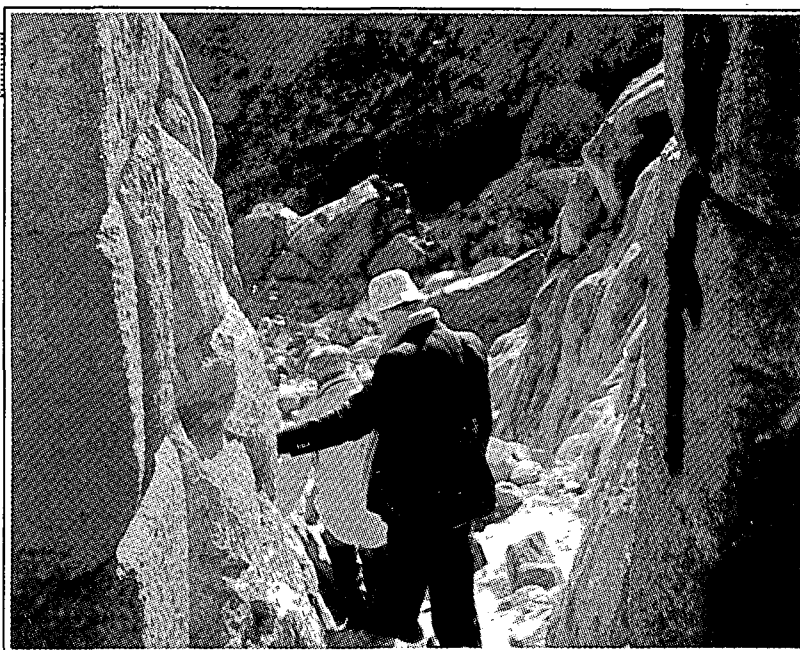
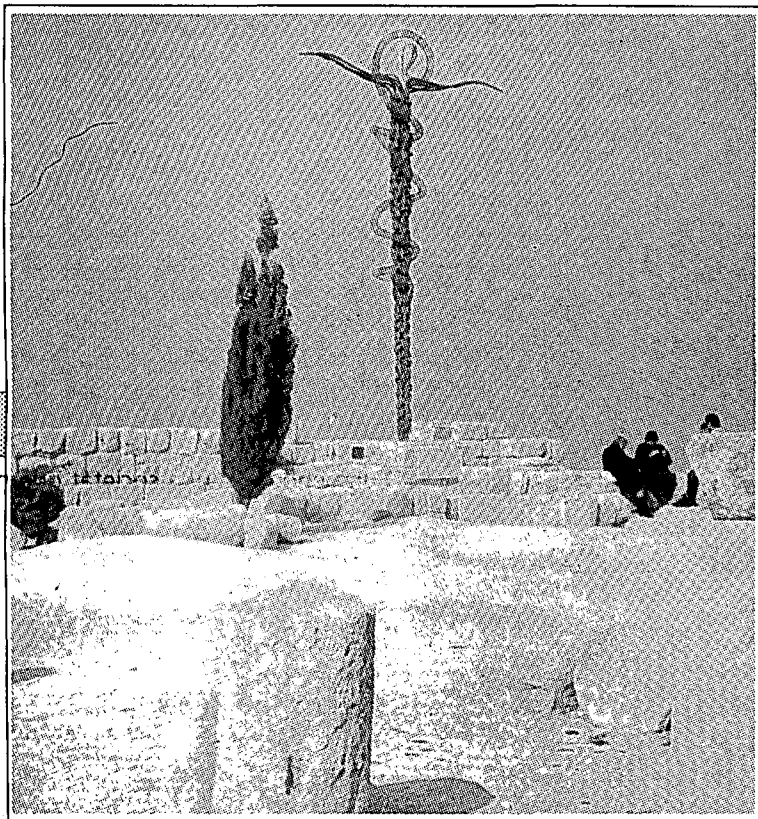
Pelegrinatge del Caire a Jerusalem seguint la ruta de l'Èxode
(Egipte/Jordània/Israel)

Del 15 al 27 de febrer de 1994

Seguint, des de l'antic Egipte i en el context de les civilitzacions d'altres èpoques, el camí de la Terra Promesa, per tal d'arribar a l'escenari de la nostra redempció: la ciutat santa de Jerusalem.

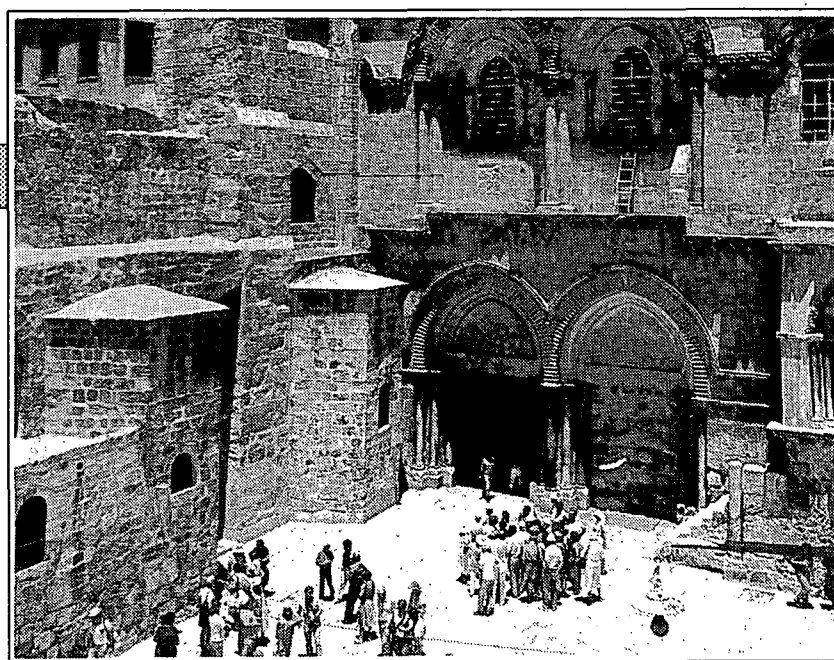
EGIPTE

- **EL CAIRE:** museu Egipci, ciutadella, esglésies coptes i basar
- **MEMFIS / SAKKARA / GIZEH:** piràmides i esfinx
- **CANAL DE SUEZ:** mar Roig: **SINAÍ:** ascensió per Santa Caterina

JORDÀNIA

- **PETRA:** clos monumental dels nabateus (antiga seu episcopal)
- **SHOBAK:** torrent d'Arnon / **KERAK:** castell croat
- **MONT NEBO:** santuari de Moisès / **MADABA:** mapa-mosaic bizantí
- **AMMAN:** ciutadella, teatre romà, basars...
- **CASTELLS DEL DESERT:** Quasr al-Harana, Josr Amra...

ISRAEL

- **JERICÓ:** la primera ciutat del món i el jardí de Judea
- **NATZARET:** lloc de l'encarnació i la vida familiar de Jesús
- **BANIAS:** fonts del Jordà / **TIBERÍADES:** mar de Galilea
- **BETLEM:** santuari del naixement de Jesús i camp dels pastors
- **JERUSALEM:** via Dolorosa (viacrucis) i sant sepulcre
temple: mur occidental i esplanada (mesquites)
muntanya de les Oliveres: Getsemaní i vistes de la ciutat

Aquest itinerari, junt amb les Rutes de sant Pau i els pelegrinatges a Terra Santa, forma part dels

ITINERARIS BÍBLICS DE «CATALUNYA CRISTIANA»

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

El Congrés de vida religiosa

La coincidència o, si més no, la proximitat en el temps de tres esdeveniments eclesials importants d'àmbit català —Congrés de Catequesi, Concili provincial, Congrés de Vida Religiosa— anuncien un final de segle particularment intens a l'Església de Catalunya. Es podria discutir si hauria estat millor un calendari menys concentrat... Però les coses són com són i la realitat és que, a partir de 1995, tindrem a les mans una quantitat notable de conclusions per a dur a terme, fruit de l'ampli procés de reflexió que ara s'inicia. Potser estem davant d'un punt d'arrencada providencial per a un esforç renovat i compartit d'evangelització del país, amb vista al tercer mil·lenni...

El Congrés de Vida Religiosa que s'obri oficialment

diurne passat aspira, ha declarat la germana Núria Casas, presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), a «recrear la vida de seguiment de Jesús dels religiosos i a ajudar-los a ser presència profètica enmig dels homes d'avui, amb el desig de respondre als reptes de la nostra societat». També vol «recollir les expectatives i esperances que el poble de Déu té posades a en els religiosos». Aquestes paraules fan preveure, doncs, un triple diàleg: a l'interior dels mateixos religiosos, i d'ells amb la comunitat catòlica i amb la societat. Tots tres poden ser molt profitosos.

Els dos mil cinc-cents religiosos i les set mil cinc-centes religioses que es calcula que hi ha avui, aproximadament, a Catalunya, ofereixen una gran varietat de carismes, de mentalitats, de formes de vida i de procedències. No serà fàcil estudiar-ne tota la realitat, objectiu de la primera etapa del Congrés. Sobretot els instituts de vida activa presenten un ventall molt plural de serveis i d'objectius immediats. Tanmateix, si aprofundim una mica, resulta obvi que tots comparteixen un mateix anhel de santificació i d'evangelització. Del diàleg que promou el Congrés pot sortir-ne un enfortiment d'aquest gran objectiu de fons, de manera que resti sempre ben visible en la legítima pluralitat de dons.

A l'interior de la comunitat catòlica, el Congrés pot

contribuir a fer créixer el coneixement i la comunicació entre religiosos, clergat diocesà i laicat. De fet, en els últims anys, gràcies a una major obertura d'esperit per part de tots i també, confessem-ho, urgits per les necessitats pastorals i pel nombre reduït d'efectius, hem progressat molt en la col·laboració eclesial. Cal continuar avançant en aquesta pastoral de conjunt. Especialment convindrà estendre aquest esperit als instituts poc vinculats a la tradició del país, que podrien veure en l'Església particular menys un subjecte de decisions que un camp d'aplicacions.

En el diàleg amb la societat i en la resposta als seus reptes actuals, el terreny és immens. Esmentem, per posar un exemple, la necessària clarificació del sentit que té avui la presència dels religiosos i de les religioses en àrees tan importants de la vida social com l'ensenyament i la salut. Sovint allò que és un servei s'interpreta com un poder... Sovint, també, l'instrumental que el servei requereix oculta el carisma que l'anima...

N'esperem molt de fruit d'aquest Congrés de Vida religiosa que acaba d'inaugurar-se, donada la importància dels religiosos i de les religioses en el conjunt de l'Església. La revifada de la flama del seu do, que el lema del Congrés invoca, ha de comportar també, n'estem segurs, un envigoriment de tota la vida eclesial.

TRIBUNA

Vaig tenir l'ocasió de participar entre el públic en un programa debat de televisió. En dues ocasions el conductor-presentador va ultrapassar-se a l'hora de fer preguntes als «testimonis»: l'un era un psiquiatre i l'altre una prostituta. Sobretot, en aquest darrer cas, va quedar palesa la indefensió de la noia davant una allau de qüestions sobre la seva intimitat, plantejades amb una veu càlida i amb un to correcte, però molt incisives i, fins i tot, improcedents. El fet va merèixer la reprovació de part del públic i una encertada intervenció del bisbe Carrera, que també era a la mesa, molt educada, però contundent: «Crec que s'ha passat fent preguntes», cosa que el mateix presentador va admetre.

Després del diàleg, entristit, jo rumiava: ¿fins a quin punt hi ha dret a preguntar-ho tot? ¿No hi ha una ètica de la pregunta? Alguns presentadors (anava a dir «preguntadors») argumenten que ells són simples portaveus de l'audiència i que només pregunten allò que interpreten que els telespectadors o els radiooients s'estan qüestionant en aquell moment. ¿Tots de debò s'ho pregunten? ¿No n'hi ha molts altres que creuen que hi ha coses que no es pregunten? I, si alguns s'ho pregunten, ¿ells tenen dret a formular totes les preguntes indiscriminadament en un fòrum obert? ¿Es que no hi ha cap distinció entre públic i privat? ¿On és el respecte a la persona? És clar que sempre hi ha el recurs de no respondre o de contestar amb evasives o amb una altra pregunta, però ni tothom té la mateixa agilitat dialèctica ni el veritable diàleg passa per aquí. Algú dirà que són les regles del joc. Llàstima que aquestes re-

El dret de preguntar

■ **Jaume Aymar i Ragolta**

gles no hagin estat consensuades socialment, sinó que sovint ens vinguin imposades per uns professionals a qui hem deixat detenir els altaveus de la comunicació, uns altaveus i uns professionals que, no ho oblidem, estem pagant entre

tots. Potser ja n'hi ha prou.

A Itàlia, els programes «reality show» han decaïgut. Difícilment troben anunciants. S'ha produït un fenomen curiós: el públic associa els productes amb falsedat que s'anuncien en aquests programes.

■ **A Itàlia, els programes «reality show» han decaïgut. Difícilment troben anunciants. S'ha produït un fenomen curiós: el públic associa amb falsedat els productes que s'anuncien en aquests programes. Deixen de vendre. I ells deixen d'anunciar.»**

■ **Mentre la curiositat sana fa avançar el coneixement i la ciència, n'hi ha una altra de vana i morbosa que només aboca a la buidor.**

■ **Els periodistes són fills d'una època i d'una societat que havia idolatrat la raó i la crítica i que ara es troba buida de sentit.**

Deixen de vendre. I ells deixen d'anunciar. Amb tot, voldria exculpar una mica els preguntadors. El Sant Pare, en l'entrevista que va concedir a Jas Gawronski, citava un poeta polonès que deia: «No castigar una espasa cega, sinó la mà que la mou.» És a dir que cal remuntar-se a la causa dels fenòmens. ¿Què hi ha, doncs, darrera d'aquesta pruija interrogadora? Els periodistes que avui es troben a la cresta de l'onada són fills d'una època i d'una societat que també l'hem fet entre tots. D'una època i d'una societat que havia idolatrat la raó i la crítica i que ara es troba buida de sentit. D'una època i d'una societat basada en els exàmens tipus test, en els qüestionaris, en les entrevistes i en les dinàmiques de grup que, indefectiblement, acaben en dues o tres preguntes. És bo d'interrogar-se i qüestionar, però cal evitar la temptació sofista de convertir el mitjà en un fi. Els entrevistadors, en fi, són fills d'una època i d'una societat on sembla que la curiositat hagi de ser cada vegada més agosarada per vendre. Però no oblidem que mentre la curiositat sana fa avançar el coneixement i la ciència, n'hi ha una altra de vana i morbosa que només aboca a la buidor.

Per sort, cada vegada són més els qui, embafats de preguntes vanes, cerquen respostes sòlides. I quan no n'hi hagi, perquè també hi ha preguntes sense resposta, comprenen que el millor és optar pel silenci. El mateix Jesús ho va fer davant l'interrogatori de Pilat. Sí, moltes vegades el silenci és la resposta més eloqüent.

Jaume Aymar i Ragolta és sacerdot i delegat diocesà per als Mitjans de Comunicació Social a Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmàjor, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Miquel Àngel Codina, Rosa Collé, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Tomàs Puntí, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRÀ; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA

GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper i Alejo. Compaginació: Carlos Aguado.

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2^a.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.
□ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malsosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar

Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i,

mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

◆ En defensa de la identitat nacional

Sr. Director:

Vaig llegir en el vostre número 737 del 4 de novembre una entrevista que em mereixé una especial atenció com fou la que es féu al Dr. Jordi Sales. M'ha interessat molt saber que en el nostre país hi ha qui vetlla d'una manera decidida i constant i sobretot amb gent jove per la nostra identitat nacional sense menystenir els valors cristians en un sentit allunyat dels interessos de partit, i que per tant poden fer la seva feina en pau, que penso que és el que convé fer, sense veure's sotmesos a altres interessos que no sigui els realment patriòtics.

Encoratjo des d'aquestes pàgines la feina que duen a terme el Dr. Sales amb el Grup d'Estudis Nacionalistes i Barcelonesa d'Edicions i demanaria a qui correspongui, no sé si és una qüestió que pertoqui de fer a Catalunya Cristiana, que es donés el telèfon i l'adreça d'aquests llocs ja que crec que no sóc l'únic que m'hi he sentit interessat.

A. ABELLÓ
Barcelona

◆ Sants de devoció equívoca

Sr. Director:

Ens ha sorprès molt de veure al «Santoral» de la setmana 22 durant l'any («CC 727, 26/08/1993»), entre les «Altres celebracions» del dia 31, la menció «sant Domènec de Val, màrtir (noi de Saragossa)», i això, entre d'altres, pels motius següents:

1. Aquest «sant», juntament amb uns quants més, constitueixen

una de les tradicions més sagnants contra els jueus durant els segles XIII al XVI. No hi ha a Europa cap país cristià que no hagi disposat d'un d'aquests «sants».

2. Són en conjunt tan absurdes llurs «històries», que diversos papes, amb moltes altres autoritats eclesiàstiques, escrigueren i intentaren d'acabar amb aquestes devocions.

3. Mai no s'han fet els obligats processos canònics a Roma. El que sí que hi ha hagut alguns processos locals, però que no han passat més enllà. Per això no consten al calendari general de l'Església.

En nom de la fraternitat entre jueus i cristians, creients en un mateix Déu, us agraïrem que publiqueu, ni que sigui en síntesi, aquestes notes a la també nostra *Catalunya Cristiana*.

Cordialment,

A. DE GIBERT, copres. xtià.
C. BENARROCH, copres. jueu
de l'«Entesa Judeo-cristiana de Catalunya»

◆ L'home fort o la dona confusa

Sr. Director:

Li agrairia que em permetés manifestar la meua humil opinió pel que fa a l'article que en el núm. 738 va publicar Catalunya Cristiana amb el títol «La dona forta», signat per mossèn Josep M. Aragonès.

Tal vegada aquells eren uns altres temps, i potser, és per això que ara moltes diferim de bons dels prototipus de dona que els Pr. 31:10-13.19-20.30-31 descriuen tan bé.

El que sí és cert és que voldria manifestar públicament el meu

agraïment al meu espòs i a tots els que com ell han afavorit la nostra entrada al món del treball i en general a l'àmbit públic d'opinió i participació. Penso que tots aquests són grans homes en la mesura en què han pogut renunciar a part del seu temps i per tant de les prerrogatives que li atorga tant la societat civil com la religiosa, per passar a col·laborar activament en el món anomenat de les dones. Han estat capaços d'acollir sogres incordants impedides, fills problemàtics... Calladament participen en afers diversos de la llar i permeten d'aquesta manera que tinguem temps per asseure'ns llargament al seu costat, per poder llegir el diari, per posar-nos al dia dels esdeveniments mundials i dels diversos corrents d'opinió. Ens fan sentir més companyes i menys serventes (Com deia Jesús, «Qui sigui el més gran que serveixi els altres»). En resum, es mostren respectuosos, comprensius i abnegats, per la qual cosa, i segons quins siguin els referents, poden ser considerats o bé «Homes forts i sants» o, ben al contrari, «Homes desafortunats».

T. SERRAIMA
Barcelona

◆ Dubtes

Sr. Director:

D'acord que la missa amb llengua vernaclea, ajuda millor a comprendre-la i ens apropa més devotament a Déu. Gràcies al Concili Vaticà.

A les catequesis amb els petits i els que no ho son tant, recomanem per incitar-los al compliment dominical que la Paraula de Déu es imprescindible a l'ànima, talment com l'aliment al cos. D'acord.

Però què pensaran els nostres joves si es troben amb possibles lectures de l'Antic Testament, algunes incomprensibles, altres quasi desmoralitzants: el venerable patriarca que envia la seva amistançada amb el seu fill al desert perquè es morin de set, a la conspiració assassina per suprimir l'espòs de la dona del proïsme cinicament desitjada, de les lluites i exterminis de pobles sencers per castigar la seva idolatria, etc. etc.

¿Què pensaran els que puguen quan sentin aquests relats, fraccionats i sense el més mínim aclariment o explicació d'uns episodis tan difícils d'entendre per ells i fins per nosaltres?

Si uní a això hi afegim les desfasades homilies de cara al jovent, de la gran totalitat de les prediques que s'estilen. ¿Podem dir-los que vagin a missa que trobaran l'aliment de les seves ànimes?

Voldriem dir i orientar... i ho intentem... però creiem que ho tenim molt mal parat.

GENÍS DE TERA TEIXIDOR
Badalona

◆ Un crit d'alerta

Sr. Director:

Molt oportuna ha estat la lamentació de la Conferència Episcopal en assenyalar el dany que està produint la televisió en la moral i en la fe de tots plegats però més especialment a la joventut. Els que tenim fills o nés sabem sobradament la forta atracció de la pantalla televisiva sobre els més petits. Tothom està d'acord en l'impacte que sobre la formació de la conducta i la moral té la TV.

Són moltes les hores en què els joves, sense ni tan sols notar-ho, s'empassen l'aliment bo i dolent barrejat que allí se'ls forneix: situacions familiars irregulars, co-bejances, odís, venjances, i plaers sense fre, i tot presentat com a cosa normal i admissible, sense comptar les burles i ironies que sobre la fe també hi sovintegen. De mica en mica es forma en l'espectador, vulgues no vulgues, una consciència deformada.

¿Què poden, contra tantes hores de visió, unes poques de catecisme, i això pels pocs que hi van? Així no és estrany que, com assenyalen les estadístiques, la davallada moral i la descristianització augmentin de forma galopant.

De poca cosa serveixen els sermons i articles de premsa (o en tot cas són insuficients) que només arriben a una minoria per deturar aquella davallada si no s'ataca el problema a fons, de cara, de l'única manera eficaç, que no és altra que la d'oposar a una pertorbadora televisió, una de bona.

Si Portugal i països del tercer món, tenen ja una TV catòlica, ¿per què Catalunya no ha de poder assolir una televisió suficient perquè almenys les famílies cristianes tinguin al seu abast una TV. recreativa que no s'hagi sovint de desendollar pels mals exemples que ofereix, a part de disposar d'un indispensable instrument d'evangelització?

Aquest anhel, que es palpa en el poble cristià, ha de trobar algú que el dugui a terme. És una greu responsabilitat de tots, però penso que principalment de les federacions, o associacions de laics que ja existeixen o que es creïn. Els diners ja sortien i mai tan ben emprats.

M. MIRET
Barcelona

RETALLS

«Pueblos del tercer Mundo» (novembre 93)

Les campanes toquen a morts

Amb el títol «L'amor tot ho espera» —expressió presa de la primera carta de san Pau als cristians de Corint—, l'escrit dels bisbes cubans impressiona pel su tò i pel seu reiterat propòsit d'impulsar la reconciliació de tots els fills de Cuba; dels que a l'interior de l'illa, són víctimes d'un «ressentiment acumulat» pels sofriments que han sofert i continen sofrint sota l'imperi del règim castrita i dels que, alineats amb les posicions oficials «usufructuen» pingües canongies i se senten envaïts per «l'orgull» de la seva autoritat; i dels que fugits a l'estranger, han d'oblidar-se de vells «greuges», aprendre a perdonar, enderrocar les divisions i esforçar-se per promoure una reunificació cordial, i els que tenen el dret a una participació efectiva en la política cubana. Els bisbes dirigeixen la paraula a tothom perquè ningú no demani comptes de l'ahir i tots es comunin de cara al futur.

La paraula dels bisbes és amistosa, realista, lliure i estimulant, aliena a qualsevol tipus de revengisme, venjança i enfrontament. Escriu, per exemple: «Els cristians no podem acceptar les situacions d'enemistat». I també: «L'odi no és una força constructiva». O amb paraules del poeta i polític de la independència «José Martí: «Trista Pàtria la que tingués odi per sosteniment». Declaren palesament que no intervenen ni com a jutges ni com a fiscals. El seu llenguatge és: el de l'amor cristià.

I al amor cristià dediquen, precisament, tota la forma i introducció del text. Subratllen que la pietat dels cubans s'ha caracteritzat des de fa segles pel seu amor al Sagrat Cor de Jesús i a la Mare de Déu de la Caritat o de El Cour. «Pensar en el Cor de Jesús, creure en Ell, es retre culte a l'amor. Confiar, esperar en la Mare de Déu de la Caritat es confiar i esperar en l'amor». I després de comentar el doble i complementari precepte de l'amor a Déu i al proïsme, els bisbes tracten la relació que hi ha entre la caritat i la justícia. Volen amb aquest comentari desmuntar un tòpic molt recurrent en la demagògia marxista (...).

■ Agustín Ayerdi

«Vida Diocesana». Bisbat de Tortosa (28-XI-93)

Un nou servei d'Europa

Construir Europa és tasca especialment de cristians. Hi han estat molt presents en els seus inicis després de la segona guerra mundial: Robert Schumann, Alcide de Gasperi, Konrad Adenauer, Jean Monnet, etc. El mèrit d'aquests i tants d'altres que és impossible citar, ha consistit a no resignar-se a una fragmentació d'Europa que hagués impedit de construir-se, desenvolupar un patrimoni cultural i material sorprenentment ric i tornar a trobar el seu dinamisme seguint les inspiracions positives de la seva història.

Avui podem construir aquesta casa comuna que inclou tota l'Europa occidental i oriental. Aquesta Europa integrada pot fer un nou servei de civilització en uns camps molt importants, com assenyala Joan Pau II en el seu discurs al Parlament Europeu de 1988.

En primer lloc, reconciliant l'home amb la creació, tractant de preservar la integri-

tat de la naturalesa, de la seva vida animal i vegetal, el seu aire i les seves aigües, el seu equilibri subtil, els seus recursos limitats, la seva bellesa que dóna lloança i glòria al Creador.

Alhora, reconciliant-se l'home amb els germans, acceptant els altres com europeus de distintes tradicions i famílies de pensament i acollint el foraster i el refugi.

Finalment, reconciliant l'home amb ell mateix. És a dir, al treballar per a construir una visió integrada i completa de l'home i del món, oposant a la cultura de la sospita i de la deshumanització una visió en la qual ciència, capacitat tècnica i art no exclouen sinó que inviten a la fe en Déu.

El continent que més ha contribuït al desenvolupament del món sencer no pot tancar-se egoïstament en si mateix. Europa ha d'obrir-se als pobles que un dia estiguessen units a ella. Dissortadament són encara molt actuals aquelles paraules de Pau VI, l'any 1967: «Els pobles de la fam interpel·len avui de forma dramàtica els pobles de l'opulència.»

■ Lluís Martínez i Sistach

Joan Pau II als bisbes canadencs al final de la seva visita «ad limina»

Un perill per a les democràcies és l'augment del relativisme ètic

El Sant Pare rebé 24 prelats canadencs d'Ontario, al final de la seva visita «ad limina» i destacà la importància de la difusió de la doctrina social de l'Església, la necessitat d'«impulsar la consciència de les veritats morals fonamentals» i la urgència de denunciar fermament el suïcidi assistit i l'eutanàsia.

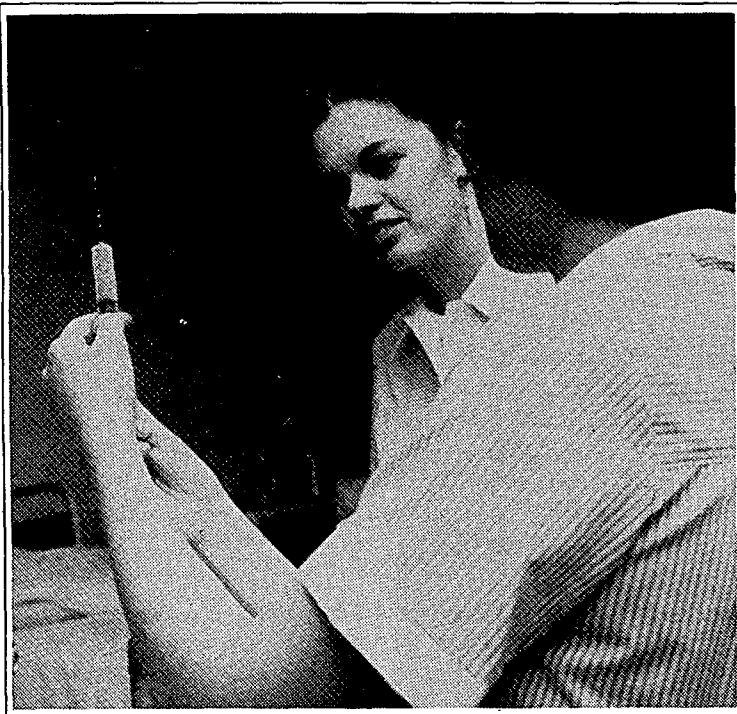
El Papa assenyalà que «en una època en què les arrels ètiques dé seriosos problemes socials no són sempre evidents», els pastors de l'Església han de «sostenir i orientar zelosament els esforços dels laics perquè prenguin part activa en el desenvolupament harmoniós i integral d'una societat justa i sol·lícita».

«Els bisbes tenen el deure, no solament de parlar contra la injustícia —afirmà Joan Pau II—, sinó sobretot, d'ajudar a aplicar els principis de l'ensenyament social de l'Església als problemes que afronten els seus fidels, especialment els pobres i les víctimes dels desequilibris de la societat».

Després d'afirmar que «la tan desitjada renovació de la vida social i política té el seu fonament en l'ordre moral» afegí que «la deschristianització de la societat comporta no solament un augment de la indiferència vers la religió i una pèrdua de la fe, sinó també la debilitació del sentit moral». Urgí els pastors a «impulsar la consciència de les veritats morals fonamentals» i a ratificar «la universalitat i immutabilitat d'aquestes veritats».

«Un seriós perill per a les democràcies modernes —va declarar el Pontífex— és l'augment del relativisme ètic fins a arribar a convertir-se en principi rector. La raó i l'experiència demostren que la idea d'un «consens social» que faci cas omís de la veritat objectiva implícita sobre l'home i el seu destí transcendental és una base insuficient per un ordre social honrat i just. L'ensenyament de les exigències morals vinculants i concretes hauria de ser part central de tota l'educació, catequesi i predicació de les vostres diòcesis».

Parlant en anglès i en francès, el Papa va elogiar els esforços recents dels bisbes canadencs en denunciar aquells que assisteixen el suïcidi o l'eutanàsia: «Una

actitud responsable vers la vida exclou que cap persona mai no pugui tenir la intenció explícita de procurar-se la pròpia mort o la d'una altra persona innocent, per acció o omissió. Esborrar la distinció entre curar i matar és una seriosa amenaça a la salut moral i espiritual d'una nació».

«Cal recordar —afirmà el Sant Pare— a aquells que demanen la legalització de l'anomenat «dret a morir amb dignitat», que no hi ha cap altra autoritat que pugui legitimament recomanar o permetre aquesta ofensa contra la dignitat de la persona humana».

Alabà a Canadà per la seva «tradició de solidaritat, generositat i hospitalitat cristianes» vers els menys afortunats, i afegí: «La vostra conferència mereix reconeixement per les maneres en què fomenta la comunió i la solidaritat eclesials». (SIC)

No ha empitjorat la salut del Sant Pare

El Vaticà ha desmentit que Joan Pau II hagi sofert desmaís i pèrdues de memòria. «Són fantasies», afirmà el portaveu del Papa. A causa de la luxació que es va produir fa unes setmanes no hi ha encara audiència general amb el Sant Pare, que es limita a sortir a la finestra i dóna la benedicció als pelegrins després d'adreçar-los un breu discurs. Un diari italià, afirmà que la salut del Papa havia empitjorat.

«El motiu pel qual s'ha suspès l'audiència del dimecres és evitar que el Sant Pare, en saludar els pelegrins, comprometi la perfecta immobilització de l'espatlla», va dir el portaveu del Papa, Joaquín Navarro-Valls. Relacionar aquesta suspensió amb un decaïment de la salut general del Papa és pura fantasia.

Segons Navarro-Valls, el Pontífex treballa 17 hores diàries, «i no s'ha afegit cap descans especial al seu ritme de vida perquè no és necessari; totes les audiències, privades, fins i tot les oficials, segueixen el ritme habitual».

L'úncia variació en el seu pla de treball és que Joan Pau II, que escriu a mà els seus discursos, homilies i altres documents, «ara els dicta als seus col·laboradors que després li presenten el text per a la revisió final».

● M.C.

La Santa Seu defensa els drets dels infants

Durant els dies 18, 19 i 20 de novembre a la Ciutat del Vaticà i a l'Aula Pau VI, va tenir lloc la VIII Conferència Internacional que sota la denominació de *Puer natus est nobis* tractà el paper de l'infant en el futur de la societat.

Gràcies al concurs de científics, metges, pediatres, pedagogs, juristes, sociòlegs, teòlegs i moralistes, es tractaren tota la gamma de problemes que concerneixen l'infant, abans de néixer, el nou-nat, la infantesa i l'adolescència. Tot això, segons la dimensió de la Carta Universal dels Drets de l'Infant sota el prisma d'una visió cristiana.

Entre els participants espanyols cal esmentar Joaquín Ruiz-Giménez i Rafael Peña Gordillo, director aquest darrer del col·legi de l'Hospital San Rafael de Madrid, que tractà sobre l'escola en l'hospital pediàtric.

● S.R.

El Papa als germans Maristes amb motiu del seu Capítol General

«El seu testimoni de vida religiosa és preciosa ahir i avui»

«Uns homes consagrats a servir Déu i el poble, en la humilitat i senzillesa, és un signe important del camí obert per Crist a la humanitat», va dir el papa Joan Pau II als germans Maristes, de tanta tradició a Catalunya, amb ocasió del seu Capítol General recentment celebrat. Després de saludar el nou superior general, Benito Arbués i a tots els capitulars, el Papa els animà a complir la missió pròpia de l'Institut, expressant-los els millors desitjos d'encert. Heus aquí les seves paraules.

«Germans meus estimats:

La nostra trobada és una ocasió favorable per expressar-los la gran estima de l'Església pel que vostès són: religiosos i educadors. El seu testimoni de vida religiosa, a exemple del beat Marcel·lí Champagnat, el seu fundador, és preciós, tant per a les Esglésies de tradició antiga com per a les Esglésies joves; uns homes consagrats a servir Déu i el poble de Déu, en la humilitat i la senzillesa, és un signe important per mostrar a la societat contemporània el camí obert per Crist a la humanitat. Em complau de fer menció especial d'alguns dels seus germans, que des de fa molt temps, viuen en condicions

diffícils, i reto homenatge a la seva fidelitat.

La seva congregació fou fundada per a l'educació, en un temps en què la ignorància estava molt estensa. Encara que les circumstàncies han canviat, encara queden necessitats immenses. Conservin el seu entusiasme d'educadors dels infants, dels adolescents i dels joves. Vostès poden aportar-los molt, associant la qualitat escolar i universitària del seu ensenyament al vigor de la fe, animant institucions d'ensenyament o prenent part en la pastoral catequètica en ambients molt diversos. Sabem quants joves caminen actualment a les palpentes a la recerca del sentit de la seva vida. Ser desvetlla-

dors de la fe és treballar veritablement en la missió que el Senyor ha encomanat a la seva Església.

Voldria fer notar també que el seu Institut és present en més de vuitanta països dels cinc continents, i desitjo que molts joves s'uneixin a vostès per desenvolupar encara més la seva obra. De tot arreu arriben a l'Església sol·licituds perquè contribueixi a l'educació dels joves. Els grans ordes d'ensenyament constitueixen una de les respostes més adequades a aquestes expectatives, particularment quan es dediquen a servir les famílies més pobres, tal com els ho recomana el carisma de l'Institut.

Benvolguts germans meus, que la Mare de Déu, que inspira i guia la seva vida religiosa quotidiana, faci el seu apostolat fecund i fidel a la paraula del Senyor. Invoco fervorosament la seva intercessió i la del beat Marcel·lí Champagnat a favor de tots vostès. De tot cor els beneixo, així com tots els germans Maristes i els joves als quals serveixen per vocació».

Benito Arbués, nou general dels Maristes, llicenciat en teologia, pertany a la província marista de Catalunya encara que va néixer a Saragossa. L'Institut de 6.000 germans, estén la seva acció educativa i social en el camp de la infància i la joventut a 76 països dels cinc continents

ESPANYA

«¡Atrévete!», lema d'una convivència vocacional

SARAGOSSA.— Les Delegacions de Pastoral Vocacional de les diòcesis aragoneses han promogut una convivència vocacional celebrada en el Seminari de Saragossa, amb el lema «¡Atrévete!». A la trobada assistiren 29 nois i noies més grans de 17 anys amb una inquietud seriosa per la vida consagrada. D'aquests 12 són noies i 17 nois.

Segons el delegat de Pastoral Vocacional de la diòcesi de Saragossa, Fernando Urdiola, «l'objectiu principal és plantejar la vocació consagrada amb les seves diferents gammes en l'Església: vida de clausura, instituts seculars i congregacions de Religioses i Religiosos».

Juan Antonio Andanés, sacerdot franciscà de la diòcesi de Toledo, especialista en Pastoral Vocacional, va oferir tres xerrades als assistents sobre la fe i el sentit de la vida apostòlica. Així mateix es va completar amb un vídeo preparat pel vice-rector del seminari.

L'Eucaristia del darrer dia fou presidida per Mons. Javier Osés, bisbe d'Osca, a la qual assistiren tots els delegats diocesans de Pastoral Vocacional de Saragossa, Osca, Terol, Tarazona, Jaca i Barbastro. (SIC)

Mons. Peteiro:
«es preveu que
l'any 2025
Àfrica tindrà
més habitants
que les dues
Amèriques
junttes»

L'arquebisbe de Tànger, monsenyor Peteiro, en la Conferència Episcopal Espanyola

El Sínodo africà ens afecta

MADRID.— L'arquebisbe de Tànger, l'espanyol Mons. Antonio Peteiro Frie, exposà a la Conferència Episcopal, recentment celebrada, la importància que té el proper Sínodo de Bisbes dedicat exclusivament a Àfrica i que se celebrarà a Roma entre el 10 d'abril i el 8 de maig de 1994.

El prelat assenyalà que és una oportunitat excepcional perquè les «joves Esglésies del continent africà es troben, es reconguin en la seva diversitat, descobreixin la seva identitat peculiar dins de l'Església universal i assenyalin pautes comunes de vida i d'acció al servei del Regne en els diferents països africans».

El prelat ha cridat l'atenció sobre l'important desenvolupament demogràfic, per la qual cosa es preveu que a l'any 2025 Àfrica tindrà més habitants que les dues Amèriques juntes. En referir-se a la situació d'Argèlia la informació ha pres un cert dramatismes per la bancarrota en què viu el país, les tres quartes parts de la població del qual se senten identificades amb el FIS (Front Islàmic de Salvació), i no es veu sortida a la situació.

Pel que fa al Sínodo, l'arquebisbe de Tànger

confirmà que tindrà una segona part celebrativa presidida pel Papa en tres regions diferents d'Àfrica tenint en compte el seu idioma.

L'arquebisbe de Tànger féu alguns suggeriments. En ells va demanar que es posi atenció al Sínodo, ja que afecta a tota l'Església, i va insistir que se sensibilitzi amb la realitat africana, ja que molts africans viuen a Espanya. Sol·licità que s'accentui la solidaritat de l'Església espanyola amb l'africana, i que «posem més atenció a la nostra dimensió mediterrània i a les relacions entre les costes del nord i del sud del "Mare nostrum" que formen part del nostre ser i de les quals, en bona part, depèn el nostre futur i el de la regió». Conclou la seva participació assenyalant que l'«Europa que fa cinquanta anys dominava Àfrica, no pot desentendre's d'aquest continent». (SIC)

Més recursos per a la prevenció de les drogodependències

VALLADOLID.— L'Escola Universitària de Ciències de la família de Valladolid, que pertany a la Universitat Pontifícia de Salamanca inaugurarà un simposi sobre «La prevenció de les drogodependències» amb l'objectiu d'orientar més recursos per a l'educació i prevenció. El simposi, que va concloure el diumenge 14 de novembre es va dividir en tres eixos: prevenció en la família, en l'escola i en la comunitat.

Diferents responsables dels programes de prevenció de les toxicomanies presentaren el seu disseny i avaluació. Es tractaren diversos aspectes psicopedagògics i programes de prevenció escolar.

El president de la UNAT, Juan Ignacio Jiménez, parlà de la prevenció en els joves no escolaritzats. Altres ponències d'interès tractaren les actituds parentals i relacions familiars per a un desenvolupament saludable i la prevenció en les institucions penitenciàries.

Finalment li tocà el torn als aspectes socials, per la qual cosa el director del Departament d'Acció contra la Droga de l'ajuntament de Madrid, Emiliano Martín i dos coordinadors del Pla Municipal de Prevenció de Drogodependències analitzaren les seves experiències en els programes comunitaris de prevenció. (SIC)

Fetes per l'arquebisbe de Pamplona

Precisions al «Moviment per a l'alliberament Gai»

PAMPLONA.— L'arquebisbe de Pamplona ha sortit al pas de les declaracions del portaveu del col·lectiu «Moviment d'Alliberament Gai d'Euskalherria» (EHGAM), difoses per diferents mitjans de comunicació, segons les quals l'esmentat arquebisbe, en acceptar el lliurament dels fulls d'apostasia d'unes 160 persones, hauria reconegut oficialment el dret a renunciar a la fe catòlica i hauria indicat que s'enviarien a les parròquies on foren batejats en les quals s'obriria un llibre d'apostasies.

Així, l'oficina de premsa de l'arquebisbat ha precisat que «no és l'arquebisbe de Pamplona sino l'Església catòlica que admet i defensa el dret a la llibertat religiosa, proclamat pel decret «Dignitatis humanae» del Concili Vaticà II.

La nota puntualitza que és veritat que el vicari general mantingué diverses entrevistes amb representants del moviment gai a Euskalherria, en les quals es va dialogar sobre les possibles vies d'actuació en el plans diocesà i parroquial. Però, «en concret, quan va rebre aquelles fulles d'apostasia només es va comprometre a enviar-les a les parròquies on haurien estat batejats els interessats i així constarà per als efectes oportuns».

Un fenomen social nou

«L'apostasia de la fe rebuda en el baptisme —continua la nota— és un fet greu que cal tenir present en la vida parroquial per diversos actes que afecten els fidels, per exemple, exèquies i matrimoni, existint normes canòniques concretes que cal observar en els diferents casos». I assenyalà que «tractant-se d'un fenomen social nou, encara és en fase d'estudi en l'arquebisbat de Pamplona la manera de procedir, que es compagini el dret de les persones amb la legislació canònica».

Tanmateix, «per determinar l'actitud a prendre en cada cas, cal saber quina

El vicari general de la diòcesi mantingué diverses entrevistes amb el moviment Gai sobre les possibles vies d'actuació dels seus membres en els plans diocesà i parroquial

classe de declaració es tracta. La serietat amb què cal procedir en un tema de tanta gravetat exigeix que la manifestació de renúncia a la fe i a l'Església catòlica es faci de manera personal, amb ple co-

neixement, total llibertat interna i externa, sense cap coacció, i davant qui garanteixi l'autenticitat de la firma del renunciament i pugui donar fe pública, eclesiàstica o civil, de l'acte», conclou la nota. (SIC)

HAÏTÍ
Quatre mil infants moren al mes

PORT-AU-PRINCE.— Quatre mil infants moren al mes a Haití, mil dels quals a causa del bloqueig internacional, segons ha fet públic la Universitat de Harvard. Després de tres setmanes d'embargament, el nombre de persones desnodrides es xifra ja en 100.000. Les negociacions estan bloquejades. El president legítim, l'exsalesià Jean Bertrand Aristide, afirmà el passat dia 9 que creu que el poble haitià s'alegraria d'una intervenció armada per part d'Estats Units. (APIC)

HONDURAS
Un bisbe català greument malalt

SAN PEDRO DE SULA.— Monsenyor Jaume Brufau, bisbe de San Pedro de Sula (Honduras) s'ha vist obligat a tornar a Espanya a causa d'un càncer de pròstata. Català de setanta-un anys, monsenyor Brufau ha passat els darrers trenta-sis anys a Honduras. El passat 26 de setembre els feligresos de San Pedro de Sula —la segona ciutat del país— li reterren un homenatge de comiat a la catedral, acte al qual assistiren l'arquebisbe de Tegucigalpa, Óscar Andrés Rodríguez, i el nunci apostòlic al país, Luigi Conti. (ICIA)

NIGÈRIA
Ràpid increment de sacerdots nadius a Àfrica

LAGOS.— El nombre de sacerdots nadius africans s'ha doblat en els darrers quinze anys: de 5.507 el 1978 s'ha passat als 11.903 actuals, segons dades facilitades per l'Oficina d'Informació Missional.

A més, segons les mateixes fonts, el futur està garantit ja que en els seminaris africans es preparen al sacerdoti 11.951 semi-

naristes. Els països amb més moviment vocacional al ministeri sacerdotal són Nigèria, Tanzània i Zaire.

Per contra, les vocacions a la vida religiosa han experimentat un petit retrocés degut, tal vegada, a la disminució en el nombre dels missioners religiosos. (SIC)

BOLÍVIA
Credibilitat de l'Església catòlica

LA PAZ.— L'Església catòlica és una de les institucions de més credibilitat entre els pobles iberoamericans, segons ha revelat un estudi de la Societat Europea per a la Investigació de l'Opinió i del Mercat. El treball, elaborat en tretze països, conclou que l'Església catòlica obté el seu suport més gran a Bolívia (78%), Perú (77%) i Equador (74%). (SIC)

Declaració de la Conferència Episcopal albanesa

SCUTARI.— El president de la Conferència Episcopal albanesa i arquebisbe metropolità de Scutari, Mons. Frano Illia, ha adreçat un comunicat «amb un prec urgent» a totes les instàncies del govern albanès contra la discriminació dels catòlics i la prohibició del treball de l'Església. A més, manifesta el desig de l'Església catòlica de contribuir en el procés de democratització i integració europea que des de fa un any es du a terme a Albània.

Cristians albanesos sortits de les catacumbes

Discriminació dels catòlics

Segons Ajuda a l'Església Necessitada, l'Església catòlica està impulsant projectes en el camp de la sanitat, l'escola, el servei social o de l'assistència i de la promoció de la dona que estan beneficiant majoritàriament als no catòlics. I denuncien que «aquesta nostra bona voluntat de fomentar el desenvolupament integral del país troba freqüentment dificultats en els òrgans administratius del govern i municipals».

Així, l'arquebisbe assenyala quatre punts que causen «una no petita preocupació, esperant al mateix temps una col·laboració fecunda i una evolució favorable de les relacions entre l'Església catòlica i els òrgans estatals a Albània».

La primera preocupació que assenyala és la «manca de lleis sobre llibertat religiosa i sobre iniciatives privades que no persegueixen cap benefici i serveixen de pretext a alguns cercles de persones de l'administració de l'Estat per negar l'autorització o endarrerir els diversos projectes de l'Església Catòlica».

També «és realment lamentable que en aquests moments l'Església catòlica estigui obligada en tot el territori de l'Estat a pidolar el seu antic patrimoni i les seves finques i no trobi enlloc el suport necessari del govern oficial o la disposició per resoldre el problema de les ocupacions il·legítimes dels seus edificis i finques».

A més, «cal fer constar una total discriminació dels catòlics, sobretot en l'estat de Scutari, on proporcionalment la població catòlica és majoritària». I per últim, mostren la seva sorpresa per una resolució del Ministeri d'Educació, segons la qual una escola construïda per l'Església és tractada com una escola estatal. (APIC)

FILIPINES
El jesuïta francès, Pedro Tritz, premi A. Schweitzer

MANILA.— El jesuïta francès Pedro Tritz, de 70 anys i missioner a Filipines des de 1950, rebrà aquest mes de desembre el Premi Albert Schweitzer, en un solemne acte a Estrasburg.

El guardonat fou missioner a

Xina des de 1936 a 1948, en què l'arribada del règim maoista l'impedí tornar a la seva antiga missió a Shangai i va passar a Filipines. Advertit per un article de premsa que el 60 per cent dels infants del suburbis de Manila no aconseguien acabar el cicle d'educació bàsica, el pare Tritz abandonà la seva càtedra universitària i es dedicà a l'escolarització dels infants més pobres.

Actualment, més de 30.000

infants dels suburbis de Manila estudien en els centres creats pel missioner i aprenen un ofici per al dia de demà. Han muntat també diversos centres d'assistència mèdica i una petita caixa de crèdits financers perquè famílies pobres poguïn iniciar alguna petita empresa.

Pedro Tritz és «Cavaller de l'Orde Nacional de Mèrit», de França, i ha estat distingit aquest any amb el «Cord d'Or» a Filipines. (SIC)

FILTRANT LA NOTÍCIA
El diaconat de les dones i el sacerdoci d'homes casats

Malgrat les reserves del cardenal Friedrich Wetter, arquebisbe de Munic-Freising, el Fòrum Pastoral de la seva arxidiòcesi s'ha pronunciat a favor de l'accés de les dones al diaconat permanent i a l'ordenació sacerdotal d'homes casats, sempre de *provada virtut* («*vir probati*»). És una informació de l'agència KNA.

Segons la mateixa font, el cardenal Wetter ha assenyalat davant l'assemblea reunida a Freising a darrers de novembre que els temps no estan encara madurs per permetre l'ordenació de dones en el diaconat.

El cardenal ha manifestat que en l'àmbit de la teologia hi ha encara molts debats sobre la qüestió de les dones, però allò que no és clar no és obstacle per una decisió. Tot i l'actitud de reserva i vigilància, el Fòrum Pastoral ha demanat —amb 73 vots a favor, 26 en contra i 10 abstencions— que s'envii una carta al papa Joan Pau II perquè assumeixi les conseqüències dels coneixements teològics actuals i permeti

l'accés de les dones al diaconat. Els responsables de la diòcesi demanen un consens comú de la Conferència Episcopal Alemanya.

Pel que fa al debat sobre l'ordenació «d'homes de virtut», el cardenal ha revelat que cal conservar l'estructura sacramental de l'Església, i que per aquesta el sacerdoci hi és necessari. Però per l'arquebisbe de Munic, tot i que l'estructura sacramental és més important que el celibat dels capellans, si aquesta estructura no es pot mantenir pel fet de manca de sacerdots, és necessari que ella trobi nous camins o accessos pel sacerdoci.

Per justificar la seva posició, el plenari del Fòrum ha esmentat les bones experiències fetes amb diaques permanents i la pràctica en vigor en les Esglésies orientals, on s'ordenen homes casats.

Religions a l'Índia

Població	100%	849 mil.
Hinduïstes	82,7%	702 mil.
Musulmans	11,3%	96 mil.
Cristians	2,9%	25 mil.
Sikhs	1,9%	16 mil.
Budistes	0,7%	6 mil.
Jainistes	0,4%	3 mil.

CRISTIANS A L'ÍNDIA

Catòlics	13.000.000
Catòlics Siro-Malabars	3.000.000
Església Síria de Mar Thoma	500.000
Altres cristians	12.000.000
Anglicans, baptistes, metodistes i luterans	
Total cristians	25.000.000

Amb la finalitat d'ampliar la informació i cultura religiosa

Una emissora de ràdio catòlica

RÍO DE JANEIRO.— Per poder aturar l'afluència de les sectes al Brasil, l'organització *Ajuda a l'Església necessitada* ha col·laborat amb l'arxidiòcesi per instal·lar una emissora de ràdio catòlica, amb el nom de *Ràdio catedral*. L'objectiu és superar la manca de coneixements religiosos en àmplies parts de la població i contribuir a la formació cultural amb «veritable art i notícies certes», segons comenta a la citada organització el bisbe auxiliar de Rio, Karl Josef Romer.

Aquest projecte és la continuació de l'ajut a aquesta organització per l'evangelització a Amèrica llatina i concretament a Brasil amb el cardenal de Rio de Janeiro, Eugenio Martínez de Araujo, qui des de 1990 va demanar a *Ajuda a l'Església necessitada* el seu suport per muntar una emissora de ràdio catòlica. Ara el projecte s'ha fet realitat: una emissora per programes d'ona ultracorta en la freqüència 106.7 MHz perquè pugui arribar a tots els catòlics de Rio de Janeiro, encara que sobretot —assenyalen— a les famílies i persones aïllades.

El govern ha donat la concessió gratuïta a l'Església, i encara adquirint i aprofitant les possibilitats tècniques més modernes, la diòcesi podrà procurar-se també el seu propi autofinançament llogant espais de publicitat, els ingressos dels quals recaurien en l'emissora.

El bisbe auxiliar de Rio en una carta a *Ajuda a l'Església necessitada* escrivia les raons fonamentals per a la urgència del projecte: «Per una part, es pot comprovar una desintegració cada vegada més progressiva de les estructures socials amb les conseqüències de violència, immoralitat, corrupció en tots els nivells socials. D'altra banda, les sectes estan envaint el país i confonent el pensament de les persones senzilles». (OFIM)

José María Mediluce, representant de l'ACNUR, en el Fòrum Deusto

«No hi haurà pau en l'antiga Iugoslàvia si no actua més la Comunitat Internacional»

L'enterrament d'un croat al costat d'un carro blindat en un poble a cent quilòmetres de Zagreb

El representant de l'ACNUR per al Benelux i les institucions europees, José María Mediluce, afirmà que no hi haurà solució justa en l'antiga Iugoslàvia si la Comunitat internacional no actua més. Mediluce va oferir una ponència dins del cicle Qüestions d'Actualitat del Fòrum Deusto sobre «La tragedia humanitaria en la antigua Yugoslavia y la intervención Internacional: lecciones aprendidas».

MADRID.— Segons Mediluce, aquesta guerra es podia haver evitat si s'hagués posat els mitjans necessaris per frenar la barbàrie, i indicà que «fins i tot quan el conflicte ja havia esclatat, si la Comunitat Internacional ho hagués decidit podria haver posat fi a la guerra».

Per al ponent, «el que ha fet la Comunitat Internacional és absolutament cínica, entre altres coses perquè gairebé cap resolució del Consell de Seguretat s'ha complert». A més en l'embargament d'armes a les tres parts en conflicte, els únics que no han rebut armes han estat els del govern legítim reconegut per l'ONU.

Mediluce considera que els polítics mostren una gran miopia quan afirmen que a Iugoslàvia no hi ha en joc interessos estratègics; «perquè si el racisme i el feixisme triomfen a Iugoslàvia és un problema estratègic per la democràcia i la convivència en tot el món, i a més, és fals que el conflicte no s'estengui, perquè el de Bòsnia i Hercegovina és el cas test del que pot passar en altres llocs».

«La guerra no té una solució humanitària»

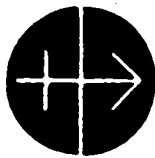
El ponent parlà del paper de l'ajut humanitari —ressaltà que s'ha fet la més gran operació de la història— en el seu aspecte positiu i en els límits i oferi algunes dades sobre la guerra: la mort de 200.000 persones d'una població de 4 milions. D'aquestes, 170.000 són musulmans, la majoria civils. 20.000 dones han estat violades i 30.000 persones amputades. A més hi ha un milió i mig d'assetjats, bombardejats... dels quals 380.000 són de Sarajevo; un milió de famílies dividides i dos milions de desplaçats.

Per últim Mediluce assenyalà que l'ajut humanitari no ha servit per parar la guerra. La guerra no té una solució humanitària». (JIC)

De nou el P. Werenfried a Barcelona

El proper 11 de desembre, el fundador d'Ajuda a l'Església Necessitada ens parlarà dels seus darrers projectes.

Davant les necessitats de l'Església, més de 7.000 projectes han estat realitzats.

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

Des de fa més de 40 anys, l'associació Ajuda a l'Església Necessitada es dedica a pal·liar les necessitats pastorals a tot el Món. Més de 7.000 projectes han estat una realitat, mercès als 600.000 benefactors.

Podem esmentar com a projectes més immediats els següents:

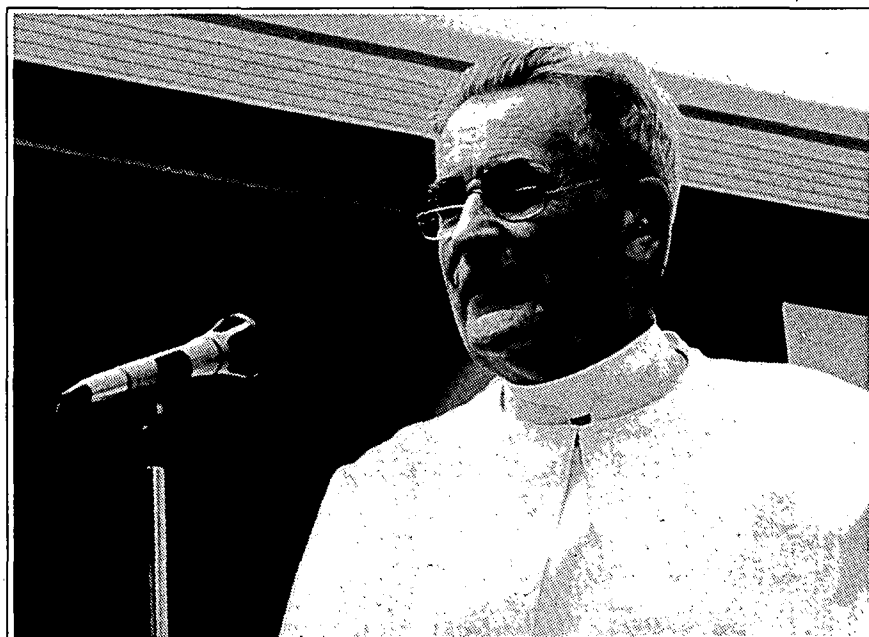
—Campanya de difusió de la Paraula de Déu, mitjançant llibres religiosos (Bíblies, llibres d'oracions, Bíblies per als infants,...). Milions d'exemplars han estat distribuïts als països de l'Est i a la resta del Món.

—Cotxes Capella: n'hi ha 4 circulant i evangelitzant per terres dels països de l'Est.

—Emissores de ràdio, una forma moderna d'evangelitzar. Són en total 5 les que estan en funcionament.

—Més de 15.000 seminaristes reben ajuda per a la seva formació.

L'impulsor d'aquesta gran obra, és el P. Werenfried Van Straaten, O. Praem., que precisament tindrem el goig de poder compartir amb ell l'Eucaristia que serà presidida pel cardenal Narcís Jubany, on ens parlarà sobre l'actualitat de la nostra associació.

DIA: 11 de desembre de 1993

LLOC: Parròquia de St. Francesc de Sales (Barcelona)

HORA: 11.30

Informació i donatius:

Lluís Antúnez, 24 - 2on. 2a. de 7.30 a 15.30 h.
08006 Barcelona. Telèfon: 237 37 63.

Entrevista amb Mons. Joan-Enric Vives, bisbe auxiliar de Barcelona

«Un bisbe ha d'intentar reproduir el model de vida del Senyor amb els seus apòstols»

Mons. Joan-Enric Vives, bisbe auxiliar de Barcelona és un bisbe jove. El més jove de tot l'Estat. L'entrevista d'en Ramon Fraxedas, realitzada en vistes a una emissió radiofònica, ens mostra el tremp apostòlic i el perfil humà i cristià d'aquest nou bisbe.

«Els bisbes hem baixat molt a peu pla. Avui dia som molt companys de ruta dels capellans, dels laics, de les comunitats», afirma el bisbe Joan-Enric

—Mons. Vives, ¿En quina època de la seva vida va sentir la crida del Senyor per dedicar-se a la vida religiosa?

—Aquest és un tema que cada un dels capellans porta molt endins. De ben petit volia ser metge però entorn dels meus quinze anys, de cop i volta, en una setmana em va desaparèixer aquella afeció a la medicina. Vaig quedar molt sorprès i em va aparèixer claríssim aquella mateixa setmana que Déu em cridava a ser capellà, a ser apòstol. Jo era un noi que anava a la parròquia sovint, on formava part d'un grup de revisió de vida, llegia l'evangelí cada nit perquè el meu consiliari m'ho havia recomanat i pregava. Suposo que Déu es va servir d'aquestes coses per fer-me evident la seva invitació.

—¿Què implica, per part d'un creient, estar en actitud d'atenció per veure si el Senyor li vol parlar en qualsevol moment?

—Hem d'estar atents, ser persones reflexives, fixar-nos en els altres, en els esdeveniments i en les coses. Els cristians hem de captar els signes dels temps, saber què passa al nostre entorn, assabentar-nos dels problemes i dificultats, així com de les alegries i les penes. Déu és amor; ha creat el món i les persones com a signe màxim dins la creació amb el signe més elevat de llibertat, de responsabilitat i d'amor com ell mateix. Som fets a imatge i semblança seva. La majoria dels creients, si expliquéssim com sentim, veuríem petits gestos de persones que ens estimen, de silencis plens de presència; és misteriós d'explicar però és així. La presència d'algú que ens estima, que és a prop nostre, algú que vol que millorem però que no és exactament un jutge sinó un pare, que t'anima, et reprèn i et fa veure que t'enganyes i que estàs enganyant els altres, a vegades, t'invita a estimar. Déu és amor i penso que els creients hauríem de saber expressar millor aquesta experiència.

—En el seu temps de seminarista, de diaca i de prevere, ¿ha experimentat la revelació de Déu de manera progressiva i continuada?

—D'alguna manera sí. També és veritat que Déu t'ho demana gairebé tot en el primer moment, encara que la noció del temps canvia. Jo vaig entrar al seminari als setze anys. En aquestes edats hom és molt sincer i sovint la intuïció és molt bona. Hi ha un moment de generositat en la vida i és llavors que Déu crida. Per tant, diria que Déu ja m'ho demanava, com més hi reflexiones vas veient la seva mà que et fa avançar. T'adones que ja existia quan tenies setze o vint-i-cinc anys, que són els que jo tenia quan em vaig ordenar de prevere, o quan en tenia 32 i vaig ser primer rector i després quan vaig venir als 38 al seminari de Barcelona per ser formador i després als 42 per ser rector. En la vida hi ha unes etapes però, d'alguna manera, es pot dir que tot estava present en l'inici, que és una mena de desplegament.

—¿Quina fou la primera vegada que va tenir consciència que se estava pensant en vostè per a bisbe d'una Església?

—Sóc sincer quan dic que no donava pas crèdit a tots els rumors previs ja que era relativament jove encara i pensava que en trobarien d'altres. Això va ser així fins que em van comunicar veritablement que era cert i em van deixar un temps per pensar-hi, però se'm demanava que acceptés. No sé com succeeix en altres casos però penso que el Sant Pare elegeix normalment un prevere, perquè sigui bisbe. En principi és la seva elecció. Crec que s'han de tenir moltes raons personals per poder dir que no, en el meu cas vaig confiar en els que m'ho demanaven i vaig acceptar. Ser bisbe és ser humil, ser servidor. Sovint em pregunten què és ser bisbe. Potser abans eren personalitats de caire polític o civil, gent que vivia en una certa estratosfera, però actualment els bisbes hem baixat molt a peu pla. Avui dia som molt companys de ruta dels capellans, dels laics i de les comunitats.

—Suposo que vostè fou conscient que també era voluntat del Senyor que li ho demanava, ¿què ens podria comentar al respecte?

—Ser bisbe és ser apòstol, ser amic i germà del Senyor. Això és un amor per una missió, és un estar prop de Jesucrist per donar la vida com ell i aprendre d'ell. També és veritat que els apòstols li van ser infidels, es van adormir en aquell moment tan important de l'hort de les Oliveres. Jesús es queixava que no havien estat capaços de vetllar amb ell. Jo voldria que el Senyor no hagués de dir-m'ho mai, que ell no permeti que em separi d'ell. A l'escalf de la pregària, també a través del que la comunitat cristiana et fa arribar, sents aquest sentit d'amic del Senyor, de proximitat i amistat amb ell, de ser-li fidel i és el que demanes humilment.

—La seva elecció com a bisbe deu haver estat matèria prioritària en la seva pregària personal, ¿què és allò, per espontània naturalesa, que li diu al Senyor i què és allò que el Senyor li respon?

—La pregària gira entorn d'aquestes di-

mensions de l'amistat amb el Senyor, de ser-li fidel, de no fallar-li, de no adormir-te en els moments més tràgics, que ell pugui passar en el seu cos místic, que són els homes i les dones d'avui. També d'evitar els meus defectes, que ell m'ajudi amb la seva gràcia, que tot ho pot. Penso que l'Esperit Sant, que és el do que el Senyor m'ha promès a través de l'Església per l'ordenació, em farà fort i fidel, i ho demano. També, lògicament, saber escoltar, tenir paciència, ser misericor-

L'arquebisbe Ricard Maria Carles durant la imposició de mans en l'acte solemne de l'ordenació episcopal

diós amb les febleses dels altres i ser animador de l'esperança de les comunitats. Avui necessitem més que mai una Església rejovenida, que el jovent i els vellets, els malalts i els presoners, els emigrants i les dones, que la gent que ha passat una tragèdia o que ha perdut un ésser estimat, en suma, que tothom pugui trobar en mi la imatge de Jesucrist. Li demano això: «Fes-me semblar a tu», «Pren i rep-me» —com deia l'oració de sant Agustí—, «Dona'm l'amor i la gràcia que això em basten». El Senyor quan em respon sento un escalf, sento com m'escolta, que m'anima. Tinc molta pau i això és també un do que he d'agrair; sents una veu que canta dintre teu, que és l'Esperit Sant, la veu de Déu que m'ho demana. De l'administrador, diu l'Escriptura, el que se li demana és que sigui fidel. Jo desitjaria que, al final de la meua vida de bisbe, poguéssim dir que he estat bo, fidel, que he treballat pels meus germans, que no he estat orgullós, que he estat un exemple i una imatge de Crist, un bon pastor.

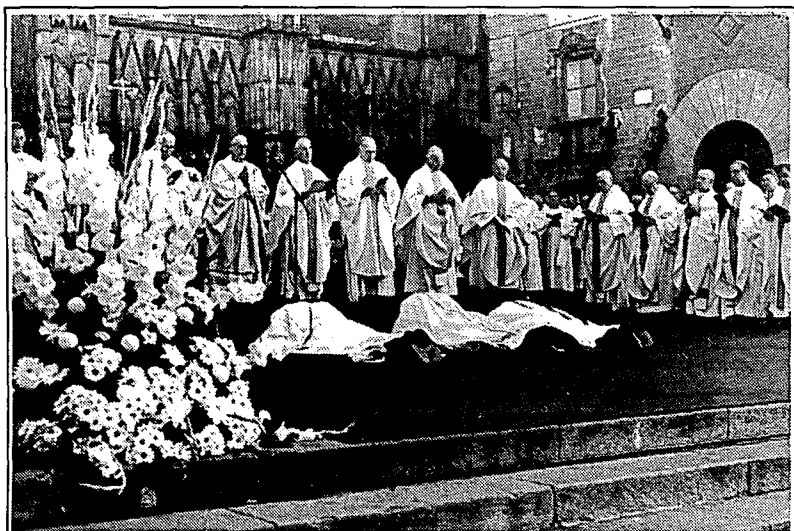
—Mons. Vives, ¿quina especial impressió va sentir en el seu recent viatge a Terra Santa?

—He estat a Terra Santa acompanyant els seminaristes. Jo no hi havia estat mai. És una tradició que té Barcelona des de fa bastants anys. La Conferència Episcopal espanyola organitza un viatge per a seminaristes, molt bé de preu, i ahora molt senzill. Vam anar a cases de recs, no a hotels, anàrem a una casa que es de Càritas francesa, la Maison d'Abraham, a Jerusalem. És una altra manera de viatjar a Terra Santa que m'ha agradat moltíssim i que el recomano a tothom que ho pugui fer. Realment, tenir una capella, un silenci, uns jardins per sortir, passejar i pregar, fer laudes veient la ciutat de Jerusalem tota al teu davant, com diríem, l'equivalent de la muntanya de les Oliveres, etc. És un goig. Ha estat una experiència magnífica. Van ser quinze dies que semblaven una mena d'exercicis espirituals. Veus pobresa, els beduïns amb aquelles vides pobres i difícils, i t'agrada també anar-hi d'una manera més senzilla, per exemple, en autocars una mica tronadets. M'han colpit els llocs de la vida del Senyor, dels apòstols, de Maria i de Josep ja que realment impacten. El llac de Galilea, el Tabor, els poblets del ministeri del Senyor a Galilea, m'han encantat. Un bisbe, amb el seu presbiteri, amb els seus capellans i amb les seves comunitats cristianes, ha d'intentar reproduir el model de vida del Senyor amb els seus apòstols. Aquella primera comunitat de vida apostòlica és clau per a un bisbe i jo intentaré de debò viure-ho.

—Diuen les males llengües que alguns sacerdots, en rebre l'ordenació episcopal, adopten un cert amanerament i que hi ha el perill que es distancien una mica de la gent, ¿quina és la seva opinió?

—Jo intento servir al màxim aquella llibertat que l'Evangelí ens dona a tots els cristians. Fer les coses ben fetes no està renyit amb la llibertat i la responsabilitat. És possible que, amb els anys, també ens tornem potser menys valents però penso que és una llei de vida, no tan sols dels bisbes. Sabria greu que els bisbes es tornessin prudents en excés, porucs, vigilants només de l'ortodòxia, o persones que tan sols haguessin de renyar. Això no és un bisbe. Un bisbe és un apòstol, testimoni valent de la resurrecció i la llibertat que Crist ens ha obtingut. Ara, potser també és veritat que hi ha el perill que tots els grups cristians vulguin acaparar un bisbe que els doni la raó. A vegades, aquest servei a la comunió demana responsabilitat, tenir presents diverses maneres de pensar i de fer, diversos accents i carismes i sovint això algú pot interpretar-ho com manca de llibertat. Jo, certament, no ho voldria. M'agradaria continuar essent el que sóc, senzill, de peu pla, que se'm puguin dir les coses, que pogués portar un ritme de vida proper a la gent. M'agradaria poder estar amb la gent jove, la gent gran, les diverses comunitats, els que no creuen o els que els costa creure o els que s'han allunyat de la fe. Penso que un bisbe és un creient que ha de donar testimoniatge de l'amor de Déu a tots els que pugui.

■ Ramon Fraxedas

Els tres nous bisbes auxiliars de Barcelona, prostrats a terra durant la pregària de les lletanies dels Sants, en l'acte d'ordenació

24 Trobada d'Animadors de Cant per a la Litúrgia

Magnífiques peces musicals van delectar l'audiència

TORTOSA

LA SÈNIA.— Les Joventuts Musicals Unides, vinculades a la parròquia de Sant Bartomeu, volen institucionalitzar un esdeveniment musical la tardor de cada any. L'orgue de tubs, recentment estrenat, facilita aquesta intenció.

El senienç adoptiu, Andreu Martínez, un dels responsables i organitzador dels grups d'animadors de cant litúrgic, va programar la 24 Trobada d'Animadors de Cant per a la Litúrgia. És més, va aconseguir la participació de dos monjos de Montserrat, el P. Cassià Just i P. Gregori Estrada, molt qualificats com a concertistes d'orgue.

Durant dos dies, famílies senienques van acollir els animadors foranis. També les institucions locals i comarcals hi van prestar el seu suport. El rector, Mn. Suñé, va complir el seu paper: animar i coordinar.

Dues jornades en les quals fidels i forasters van poder gaudir del cant de Laudes i Vespres, així com de l'eucaristia dominical. «És que Montserrat s'havia traslladat a la Sènia», va dir un dels presents.

Peces dels segles XVIII i XIX

El plat fort va ser el concert, del dissabte 6 de novembre a la nit. En una primera part, el qui fou abat del monestir de Montserrat, interpretà cinc peces clàssiques d'orgue dels segles XVIII i XIX. Els aplaudiments insistents obligaren el P. Cassià Just a

interpretar una altra peça, com un cant d'esperança.

Entre el públic hi havia el Sr. Gabriel Blancafort que fa molts anys havia fabricat l'orgue.

En la segona part es cantà una peça magistral, el *Magnificat* d'Àngel Rodamilans. I mai més ben dit: magníficament interpretat pel cor de noranta veus mixtes, amb menció honorífica de la soprano, Rocio Martínez, i la contralt, Mercè Cano.

Els comentaris previs van anar a càrrec del P. Gregori Estrada.

En el tercer bloc musical, el cor i l'assemblea interpretaren cinc peces, molt aplaudides.

L'any 1994, els 25 anys del naixement d'aquestes trobades, està previst celebrar-les al mateix monestir de Montserrat.

Un nou orgue petit i adequat

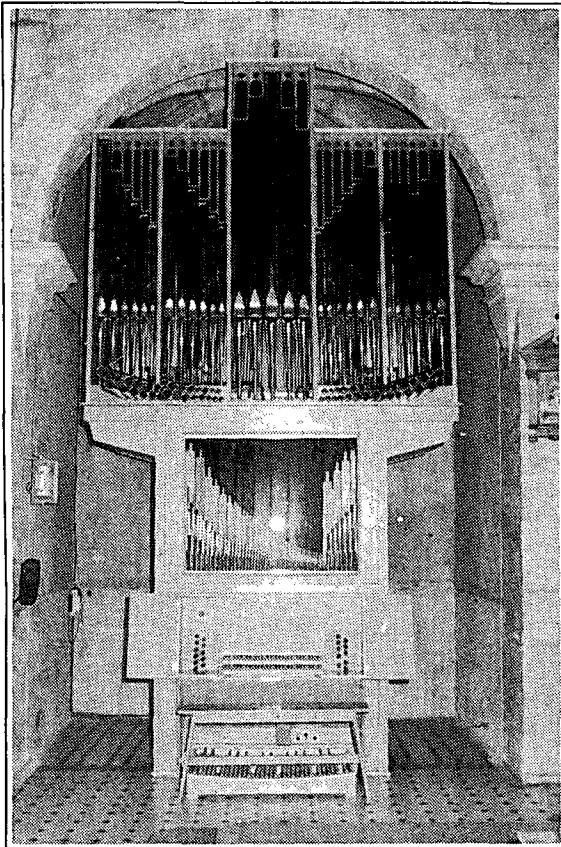
En programar aquesta trobada s'inclogué també la inauguració-benedicció del nou orgue de tubs de la parròquia de Sant Josep de l'Aldea.

L'orgue és petit però suficient i adequat per tal de dignificar el culte del temple. Té 280 tubs, ha costat 3.500.000 de pessetes i ha estat possible inicialment per la il·lusió i aportació econòmica de la coral local i pel suport de Mercè Saladich i Andreu Martínez, dinamitzadors musicals de les comarques del Montsià i del Baix Ebre.

El Sr. Bisbe, absent per l'ordenació d'un nou prevere, delegà en el vicari general, Mn. J. Tomàs, qui en l'homilia destacà el paper pedagògic de l'orgue en la litúrgia.

Els pares Cassià Just i Gregori Estrada tocaren peces triades per tal de demostrar algunes de les virtualitats de l'instrument considerat rei per excel·lència.

Mn. Alfons Monfort, rector de l'Aldea donà les gràcies per la col·laboració de tots.

L'orgue és considerat l'instrument «rei» per excel·lència

■ J. Blanc i Bahima

42è aniversari del Reservat al seminari

«No hi ha consciència lliure sense la il·luminació de la veritat»

TORTOSA.— Gairebé un centenar de preveres i tots els seminaristes assistiren a la festa del Reservat. És una herència del tortosí, el beat Mn. Sol.

Com sempre i, prèviament a l'eucaristia concelebrada, s'organitzà una conferència sobre un tema d'actualitat eclesial. Mn. Oriol, professor titular de la Facultat de Teologia de Catalunya ens explicà durant una hora, les grans coordenades de l'encíclica moral *Veritatis splendor*. Afirmà que s'hi dona un tractament llarg, dens i vol destacar que no hi ha veritable consciència lliure sense rebre la il·luminació de la veritat de Déu.

L'eucaristia es caracteritza pel cant massiu de tot el presbiteri. La peça del *Haec est dies* del sacerdot i màrtir Mn. J.M. Peris, va ser d'interpretació obligada i participada.

El mateix conferenciant, al vespre repetí el seu comentari a la *Veritatis splendor*, però a un públic de laics. El local del patronat acollirà Mn. Oriol durant dotze jornades més, al llarg de tots els cursos, sempre explicant la doctrina social de l'Església.

■ J. B.

El col·legi Mare de Déu de la Mercè celebra el 40è aniversari

TARRAGONA

MONTBLANC.— El col·legi episcopal Mare de Déu de la Mercè a la comarca de la Conca de Barberà, compleix enguany els quaranta anys d'existència; una efemèride que no ha passat desapercebuda pels antics alumnes i els actuals escolars del centre.

El programa commemoratiu del 40è aniversari es va encetar precisament el dia de la patrona, la Mercè, el 24 de setembre, amb una missa concelebrada per diversos sacerdots, actuals i antics professors del centre. Després s'organitzà una festa popular, amb la participació dels grallers, ball de bastons i la Mulassa de Montblanc.

També es va realitzar una excursió a peu, a les ruïnes de l'ermita de Sant Joan, tot recordant les caminades que setmanalment es feien en temps de l'internat i posteriorment a través de l'agrupament escolta. Una hora de camí, muntanya amunt i una altra hora a la baixada. L'actual responsable del col·legi de la Mercè mossèn Albert Palacín, va celebrar una missa de campanya a

l'esplanada de l'ermita. De retorn al col·legi es va obsequiar tothom amb coca i vi bo, posant-se també a la venda les samarretes, com a record del 40è aniversari.

Una oferta educativa de qualitat

Durant el present curs s'aniran desenvolupant diverses activitats culturals i d'esplai, per desembocar en l'acte de cloenda de l'efemèride, a celebrar el diumenge 8 de maig de l'any vinent, amb una multitudinària trobada que aplegarà tots els antics i actuals alumnes de la Mercè que ho desitgin, amb el professorat d'abans i d'ara. Hi assistirà l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella i el bisbe d'Urgell, Joan Martí i Alanís que fa anys fou director del col·legi.

El col·legi de la Mare de Déu de la Mercè va ser fundat, l'octubre del 1953, pel cardenal Benjamín de Arriba y Cas-

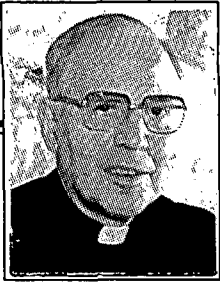

L'excursió va recordar aquelles que es feien en temps d'internat

tro, aleshores arquebisbe de Tarragona, molt sensibilitzat per les mancances, en matèria d'escolarització a Montblanc i a la Conca de Barberà. Aquest centre docent va significar anys enrera una oferta educativa de qualitat per als nois i noies de la zona i també d'altres indrets. Actualment continua oferint, un cop

fusionat amb el col·legi del Carme, una proposta d'educació que inclou des de parvulari fins a EGB i que es pensa ampliar fins a secundària obligatòria, amb la implantació de la reforma educativa.

■ Joan Boronat

FETS I CRITERIS

Desert i puresa

En el temps d'Advent la litúrgia de l'Església ens presenta dues figures: la de Joan Baptista i la de la Verge Maria.

Joan Baptista és el precursor de Jesús. Com diu el profeta Isaïes: «Jo envio davant teu el meu missatger perquè et prepari el camí. Una veu crida en el desert: obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí».

El Baptista exigeix una conversió sincera. La seva veu exhorta a la penitència. La mateixa realitat del desert evoca la idea de la penitència, de conversió. La vida del desert remarca l'aspecte penitencial, el dejuni i la pregària.

El llenguatge de Joan Baptista era dur amb els fariseus i amb els saduceus: «Cria d'escurçons! [...] Demostreu amb fets que us voleu convertir [...]. Ara la destrua ja està clavada a l'arrel dels arbres, i ja sabeu que l'arbre que no dona bons fruits és tallat i llençat al foc» (Mt 3, 7-10).

L'Advent, a partir de l'exemple del Baptista i de la seva exhortació, ens presenta l'espiritualitat del desert amb les seves exigències de conversió, de disponibilitat i de servei.

Ens convé fer experiència de desert. Quin pot ésser el nostre desert? No es tracta de fugir a un lloc solitari, sinó de viure unes actituds espirituals que ens ajudin a acollir el Senyor que ve. Obrir una ruta al Senyor, aplanar-li el camí vol dir tenir una actitud interior de recolliment, significa lluitar contra el propi orgull, renovar el compromís de fidelitat a la voluntat i a l'amor de Déu.

La figura de la Verge Maria, la plena de gràcia, la primera redimida, la Immaculada, la Puríssima, ens parla d'honestat, de rectitud del cor, de puresa interior.

L'Església, durant l'Advent, ens posa davant dels ulls l'exemple de la puresa perfecta de Maria per fer-nos contemplar el misteri de l'Encarnació i per preparar-nos a la vinguda del Senyor.

Anem una mica al fons de la puresa del cor. Des del moment que el meu «jo» s'afirma per ell mateix, ja ens trobem al començament del desordre i del pecat. Aleshores és qüestió de reforçar el domini de nosaltres mateixos i de renovar la nostra disposició al voler de Déu; en resum, es tracta de tornar a refermar la voluntat de ser fidels instruments de Déu.

Sant Francesc de Sales diu que cal que la punta fina de l'ànima estigui habitualment orientada vers Déu, i que aquesta actitud s'actualitzi amb freqüents oferiments de les nostres activitats a Déu. No és pas una recomanació reservada als contemplatius. Tot cristià és cridat a la perfecció, i un mitjà per avançar consisteix a oferir a Déu, cada vegada que canviem d'ocupació, tot el que fem.

Desert i puresa d'intenció per al temps d'Advent significa enfortir la voluntat de conversió espiritual i reforçar la nostra lleialtat i honradesa davant Déu i davant els homes. Són dues actituds concretes per acollir la vinguda del Senyor en nosaltres i en la nostra societat.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primate

Dos anys de la Coordinadora

Diocesana de Grups de Joves

TARRAGONA.— A la Delegació de Joves —carrer Méndez Núñez, de Tarragona—, es van presentar els materials de la Coordinació Diocesana de Grups de Joves de l'arquebisbat de Tarragona per a aquest curs 93-94. Mn. Jordi Figueras, coordinador, va fer un resum del camí fet durant els dos anys de funcionament de la Coordinació. Després es van compartir dues experiències de grups ben diferents: el de Montblanc i el de Constantí. Seguí l'acte amb la presentació dels materials, els quals s'han elaborat des de l'any 1987 amb la primera edició dels *Senyals de Pista*. Fins ara hi han col·laborat unes 20 persones entre preveres i laics del arquebisbat.

Finalment, Mn. Joan Anton Cedó va cloure la presentació remarcant la importància de la Coordinació ja que és una experiència molt positiva com a tasca d'Església en la qual es compta amb tots els grups de joves de l'arquebisbat.

Els materials estan a disposició de tots els grups i es poden adquirir a la llibreria de l'arquebisbat. El preu és de 1.000 ptes. A mesura que es vagin publicant nous materials de proposta de grup, de pregàries, d'articles d'aprofundiment o d'altres, els qui tinguin la carpeta de la Coordinació els rebran per tal que els hi puguin afegir.

● C.C.

Els professors de religió revisen la seva actualització pedagògica

TARRAGONA

Es van reunir a la sala d'actes de la casa de l'arquebisbat de Tarragona més de 30 professors seglars de religió a centres públics del nostre arquebisbat. Cal assenyalar la procedència de pràcticament tots els arxiprestats, amb problemàtiques

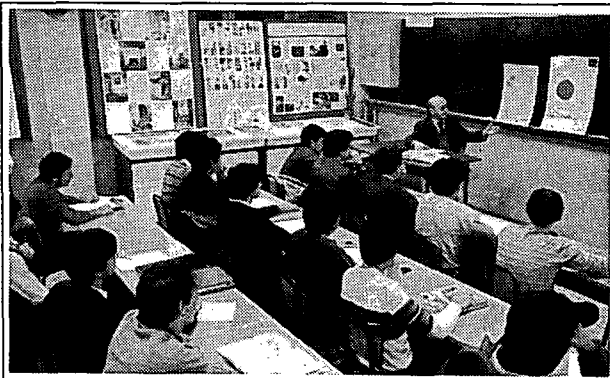
a fer millor la seva tasca. També foren informats per part del delegat diocesà de les previsions millores a partir de gener de 1994, moment en què ha d'entrar en aplicació el conveni signat entre el Govern central i la Conferència Episcopal Espanyola.

També es van reunir al mateix lloc els

professors de religió de secundària, que treballen als instituts de batxillerat i/o de formació professional. També ells, assistents el passat setembre a un Curs Bàsic d'Introducció a la Reforma, organitzat per la Generalitat de Catalunya, han decidit continuar el treball junts, compartint experiències i materials, per estar degudament preparats a mesura en què la reforma educativa es vagi implantant.

Cal ser conscients de la bona feina que estan fent en els centres públics el conjunt de professors i professores de religió, autèntica possibilitat d'educació de la fe d'infants i d'adolescents, no sempre prou reconeguda per la comunitat eclesial.

● C.C.

Els professors de religió de secundària volen estar ben preparats davant la implantació progressiva de la reforma educativa

diferenciades, segons siguin escoles grans, unitàries o integrades en una zona escolar.

Revisaren la seva actualització pedagògica i expressaren el seu desig de restar oberts a l'aplicació de la reforma, autoconvocant-se a sessions de treball al llarg del curs per estudiar tot allò que els ajudi

Basílica de Santa Maria del Mar

BARCELONA

Concert de

VICTORIA DE LOS ÀNGELES

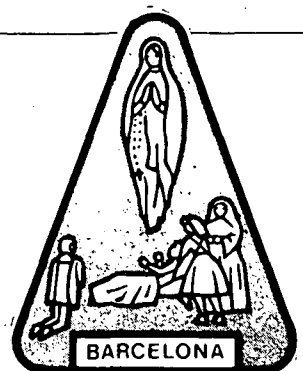
a benefici de:

L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes

13 de desembre de 1993, a les 9 del vespre

VENDA DE LOCALITATS:

Caixa de Catalunya, Rambla de Catalunya, 39 (matins) i a les oficines de l'Hospitalitat, c/ Diputació 235, 1r. 1a., de dilluns a divendres de 6 a 9 tarda.

Darrera les petjades de santa Clara

500 anys del monestir de la Mare de Déu de Jerusalem

El 14 de novembre, festa de la Mare de Déu de l'Estel, es va obrir solemnement el V Centenari de la fundació de la comunitat clarissa del monestir de la Mare de Déu de Jerusalem,—festa que coincideix amb el VIII Centenari del naixement de santa Clara.

BARCELONA

Aquest dia, l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles i Gordó, va presidir l'eucaristia que va ser concelebrada per 23 sacerdots i a la qual van assistir nombrosos familiars, amics i veïns de la comunitat. Abans de cele-

brar-la, l'arquebisbe va estar parlant una hora amb les germanes a l'interior de la clausura i els va dir: "El Senyor no vol les vostres obres, vol les vostres vides, el vostre amor. Vosaltres sou el "buc net" que no es veu, però que manté surant la nau de l'Església, amb la vostra pregària, el vostre sacrifici i la vostra fidelitat".

Després de l'eucaristia, es va fer una reunió a la sala de la Mare de Déu de l'Estel. Un refresc va possibilitar que els presents se saludessin i conversessin entre ells i les germanes.

Una història fresca i humil

Amb motiu d'aquest doble centenari, el VIII del naixement de santa Clara i el V del monestir, l'historiador Joan Bada ha escrit un llibre sobre la història del convent, i va fer-ne la seva primera presentació en acabar l'eucaristia.

L'any 1453 Rafaela Carrera,

natural de Sarrià, va fundar les Terciàries franciscanes. Com que eren molt nombroses van decidir professar la Regla de Santa Clara. Amb aquesta finalitat van venir quatre monges clarisses del monestir de la Santíssima Trinitat de València, acompanyades (segons la tradició) de la petita imatge de la Mare de Déu de l'Estel.

L'1 de febrer de 1494, davant el bisbe de la diòcesi de Barcelona, monsenyor Pere Garcia de Manrique, el vicari provincial dels franciscans, Fra Antonio Salvador, i altres franciscans, la comunitat va professar la Regla de Santa Clara i van passar de terciàries a Clarisses. Des d'aleshores les germanes es van posar sota la protecció de la Mare de Déu de l'Estel, advocació que prové per "l'estel" que la imatge porta gravada al front.

En aquests 500 anys les clarisses han ocupat tres monestirs: el primer en el carrer Jerusalem fins el 1868; el segon en el carrer Sant Elies fins el 1970 i el tercer ubicat en el camí de Vallvidrera a la part alta de Sarrià. Actualment la comunitat consta de 15 membres, 14 monges de vots solemnes i una postulant. La seva vida és seguir "el sant evangeli" amb l'estil dels pares fundadors Francesc i Clara, amb pobresa, humilitat, pregària, silenci, penitència i treball. Creant un clima de veritable senzillesa, alegria i fraternitat, oferint tot per amor a Crist, pel bé de la humanitat i per lloar sempre Déu.

La comunitat des d'antic es va posar sota la protecció de la Verge de l'Estrella

Guiades per la llum i el resplendor de la Mare de Déu de l'Estel i confiant en la seva protecció, les clarisses esperen que "e així ha perseverat fins a la present e perseverarà ab la ajuda divinal fins a la fi del món" (del Llibre Major).

● C.C.

"El Senyor vol les vostres vides i el vostre amor", va dir l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles

"SORDESA"
DEMOSTRACIÓ ESPECIAL DELS NOUS

**TIMPANS
ELECTRÒNICS**

PRÀCTICAMENT

INVISIBLES

PER A TOTES LES PERSONES QUE SENTEN LES
VEUS PERÒ NO ENTENEN LES PARAULES

DEMOSTRACIÓ ESPECIAL I PROVES GRATUÏTES

de l'1 al 20 de Desembre de 1993 de
10 a 13'30 i de 16 a 19'30 h. (dissabtes tarda, tancat) a:

GRIMOFON
CENTRO AUDITIVO

Rosselló, 273 (Pg. Gràcia) - 08008 BARCELONA
Tel.: (93) 415 79 49

Si no li és possible assistir personalment a la demostració especial, sol·liciti informació sense cap compromís.

NOM
EDAT TELÈFON
DIRECCIÓ
POBLACIÓ PROVÍNCIA

Mans Unides i el bisbat financen sis projectes per al Tercer Món

VIC

La diòcesi de Vic va prendre el compromís de finançar sis projectes de Mans Unides contra la fam, per un valor de 29.318.065 pessetes. Segons el balanç presentat, la ciutat de Vic es fa càrrec d'un centre de formació professional a Santo Domingo (República Dominicana) amb un cost de 4.667.190 pessetes. Centelles amb 1.500.000 pessetes, Balenyà amb 642.000, Tona amb 700.250 i Sant Feliu de Codines assumeixen el projecte de fer un banc de llavors i millores per la cura del bestiar a Carollo (Bolívia).

D'altra banda, un projecte agrícola a Serra Abaixo (Brasil) és finançat per Manlleu i Torelló amb un milió respectivament, Sant Hipòlit aporta 700.000 pessetes, Aiguafreda 500.000, i Sant Boi 469.375. I per construir un centre educatiu a Veneçuela, Sant Julià aporta un milió, Sant Quirze 700.000 pessetes, Montesquiu 500.000 i Sant Pere 592.375 pessetes.

● C.C.

Declaracions del bisbe de Girona:

**«Jo li mantinc tota
la confiança»**

GIRONA

SANTA CRISTINA D'ARO.— En un ple de l'ajuntament de Santa Cristina d'Aro es va acordar demanar al bisbe de Girona, mons. Jaume Camprodon, que substituïxi el mossèn del poble, Pere Hugas «per haver utilitzat la parròquia com si es tractés d'un negoci particular, oblidant el seu caràcter social i que ha fet tractaments desiguals entre els feligresos, depenent de la seva rellevància econòmica».

El bisbe de Girona ha manifestat la seva estranyesa per aquesta acció, ja que «el consistori s'ha atribuït competències en un àmbit que no li pertoca». Monsenyor Jaume Camprodon també ha afirmat que «mantinc la meua confiança en la persona de mossèn Hugas», i lamenta haver-se hagut d'assabentar del fet a través dels mitjans de comunicació.

● C.C.

Consagració solemne de l'altar de Sant Abraham

BARCELONA

L'arquebisbe Ricard Ma. Carles ha consagrat l'altar i dedicat la parròquia de Sant Abraham en una missa que va omplir l'església diumenge passat, i que va reunir personalitats del món eclesial, social i polític que participaren en l'organització dels Jocs Olímpics.

La consagració s'ha fet un any després d'haver ofert la parròquia als feligresos, i una vegada construït el presbiteri, l'altar, la creu, el peu del ciri pasqual i l'ambó.

El pastor de la diòcesi va dir en el sermó que l'església ha de ser «un lloc d'intimitat del fill- filla de Déu amb el seu Pare», i demanà que «creixi la comunitat de Sant Abraham quantitativament i qualitativament». En la línia de l'evangelització va comprometre els preveres i els laics en la tasca de fer de la comunitat parroquial «l'ocasió i el lloc on els allunyats de Déu puguin retrobar-se amb Ell».

L'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, present a l'acte, va declarar que venia en representació de «tots els ciutadans: els que creuen en Déu, en Alà, en Javhè i els que no tenen la sort de creure». «Per a tots —va dir— crec que la parròquia és un símbol d'esperança i confiança».

Per ara, Sant Abraham compta amb unes quaranta persones compromesos regularment en la

«Que l'església sigui un lloc d'intimitat del fill- filla de Déu amb el seu Pare»

missa dominical de dotze —que és prepara dimecres comunitàriament—, catequesi per a infants, una escola de pregària durant els dijous d'Advent a càrrec dels responsables del Multifestival David,

i està preparant un consell parroquial, per la qual cosa convoca els feligresos el 14 de desembre a una assemblea.

■ Guillem Farré

Vuitanta anys del temple parroquial de la Mare de Déu del Carme

BARCELONA.— El 14 de novembre, diumenge, la parròquia de la Mare de Déu del Carme va celebrar amb tota solemnitat els vuitanta anys de la benedicció del seu temple parroquial, obra de l'arquitecte Josep Ma. Pericas, i que havia beneït solemnement el bisbe de Barcelona, Dr. Joan Josep Laguarda el 16 de novembre de l'any 1913.

A les 12 del migdia es va celebrar una Eucaristia concelebrada i presidida per l'Emm. Sr. cardenal Narcís Jubany, acompanyat pel rector de la parròquia P. Josep Ma. Oller, pel provincial de l'Escola Pia, orde a la qual fa cinc anys se li confia el servei de la parròquia i per diversos sacerdots que en alguna època havien servit la parròquia; també hi assistí el diàca Jo-

sep Vidal, feligrès de la parròquia. El temple parroquial estava ple de gom a gom; els cants varen ser acompanyats per l'orgue i pel grup de guitarres de «Missa Jove» de la parròquia. Les ofrenes varen ser presentades per diversos grups, destacant-ne una reproducció de la façana de l'església feta pels infants de l'esplai. El Sr. Cardenal va pronunciar una homilia molt adient a la festa, remarcant el fet que la parròquia està en un lloc on la seva feligresia sempre ha estat gent obrera i senzilla.

Acabada la missa i a la porta de l'església la banda de cornetes i tambors de la Societat Coral «Els Clavells», del barri va obsequiar el Sr. Cardenal i assistents amb unes peces del seu repertori. El Dr. Ju-

bany va agrair personalment a cada un dels components amb unes paraules afectuoses i amb la seva benedicció.

Immediatament després i en el Centre Cultural Parroquial es va servir un petit refrigeri per a tothom al qual també va assistir el Sr. Cardenal i l'honorable conseller de Benestar Social, Sr. Antoni Comas. El regidor del districte, Sr. Xavier Casas s'havia adherit a l'acte amb unes lletres molt afectuoses, excusant la seva assistència per motius d'agenda.

La festa va continuar amb un dinar servit als locals de la parròquia i presidit pel cardenal, el conseller, el rector i la M. provincial de les Filles de la Caritat, institució religiosa que des de fa molts anys estan també al servei de la parròquia. El dinar va ser ofert i servit pels membres del Consell Pastoral que, a més de les persones citades, havien convidat només els sacerdots concelebrants i algunes persones marginades del barri; i això com a record del que havia fet el Dr. Laguarda, que va repartir ajudes a les famílies pobres de la parròquia. A la sobretaula l'esbart Santa Eulàlia i el grup jove de teatre de la parròquia, varen obsequiar els assistents amb unes actuacions dels seus respectius repertoris.

Commemoració de la mort del bisbe Laguarda

BARCELONA.— El divendres, 3 de desembre es compliran vuitanta anys del traspàs del que fou bisbe de Barcelona el Dr. Joan Josep Laguarda que morí als 47 anys d'edat, disset dies després d'haver beneït el nou temple parroquial de la Mare de Déu del Carme del qual havia estat el seu gran impulsor. Seguint el seu desig, fou enterrat en aquest temple que encara actualment guarda les seves despulles com un tresor. Per això la comunitat parroquial ha ofert el divendres dia 3 a les vuit de la tarda una solemne missa d'aniversari que ha presidit el Sr. bisbe auxiliar Dr. Jaume Traserra.

● C.C.

CARTA DOMINICAL

La irrepetible i meravellosa excepció

Un sol cop a la història hi va haver qui pogué realitzar tot el bé desitjat en l'ésser que estimava. Sé d'una mare que aquestes nits no dorm, perquè té el fill petit malalt, i amb una tos -dol més per ser infantil- que l'ofega. No sé pas qui pateix més: si l'infant o la mare. Amb el fred d'unes nits ençà, i pel fet de llevar-se tan sovint, ella també està malalta. Ho troba normal. Només voldria, amb la tos i la febre, alleujar l'ofec del seu fill. Però és un desig irrealitzable. No es pot transmetre pas tot el bé que desitgem als éssers que hom estima.

¿Hi ha algú capaç de programar la vida feliç del seu fill i fer-lo sà, intel·ligent, feliç i sant, i que cap desig de bé per al fill resti un simple enyor del que hauria pogut ser i no és? Ningú no ho pot fer. És un somni bonic; però només un somni.

Més somni seria encara que un fill projectés una mare del tot ideal, insuperable en tot... la millor de les viscudes i fins de les somiades.

Doncs bé, el dia de la Puríssima commemorem el dia que el somni d'un fill començà a ser una realitat viva en la nostra terra. Sí: el Fill, el millor que ha existit mai -primogènit no tant d'una família, com de tota criatura-, va poder somiar per a ell la millor mare i la va somiar; podia fer-se una mare que fos la perfecció del que és humà, i ho va fer. Va preveure que ella respondria al seu amor i als dons amb què l'anava a ornar i que lliuraria del tot la seva vida a l'obra del seu Fill, del seu Déu. L'única vegada en tota la història que un fill té una mare sense cap ombra d'imperfecció -plena de gràcia- i que hi ha una mare que no pot demanar més perfecció en el seu fill.

Ens alegrem amb el Fill per la mare que ell mateix es va donar, «primeríssima creació del seu amor», com deia Dámaso Alonso:

«Quin son més dolç a la teva falda, mare... en qui es posa Déu com l'aire estiuenc, en un bes blau immens, oh tu, creació primeríssima i estranyíssima del seu amor! Mare: dormir voldria als teus braços fins que despertis en Déu.

«...Així, quan el meu Déu ho vulgui, arribaré a la immortalitat a través de la mort, perquè Déu m'estimi, perquè el meu gran Déu m'aculli als seus braços, perquè dormi en el seu record.»

Maria és un valor primordial i universal de l'Església. Un model de les actituds clau del cristià: intensitat de «filiació» davant el pare i intensitat de «solidaritat» amb els germans.

Ella té, en un grau sublim, tot un seguit de virtuts que són combatudes i menyspreades: la «humilitat», el «servei desinteressat», la «castedat» i la «virginitat», el «sentit religiós» i «transcendent» de la vida. Ens fa falta que la seva figura ens continuï essent familiar perquè el món recuperi fermament aquestes bones habituds.

La necessitem més que aquells dotze primers, a qui Maria encoratjà amb la seva benèfica presència. Des de Canà on, gràcies a la seva intercessió, es féu el primer miracle i començaren els deixebles a creure en Jesús, fins al Cenacle, on els acompanyava, en vetlla de pregària, tot esperant l'Esperit Sant.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Condemnats

El món civilitzat ha seguit amb àngoixa les informacions sobre el judici fet a Londres contra dos nois d'onze anys, presumptes autors del segrestament i assassinat d'un nen de dos anys.

El jurat els ha declarat culpables, i han estat condemnats a una indefinida privació de llibertat, «durant molts, moltíssims, anys fins que siguin madurs i completament rehabilitats», segons paraules del jutge en emetre la sentència.

Passant per damunt de totes les raons que han confirmat la seva autoria del tràgic fet, crec que hauriem de pensar en aquelles altres circumstàncies que els hagin pogut induir a cometre'l. ¿Què veiem, grans i petits a la televisió? La invasió de sexe i violència, ¿a qui pot fer bé? La devaluació de la família, ¿a qui perjudica més?

Són preguntes amb clara resposta, però que són com predicar al desert.

■ Oriol Camps

● C.C.

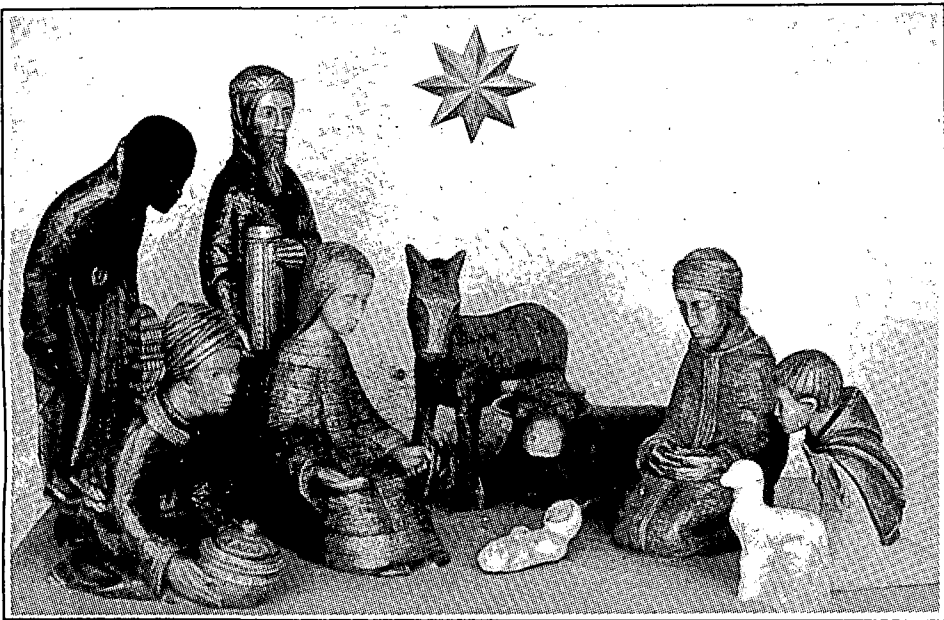
PER FER EL PESSEBRE AMB ART I TRADICIÓ

Artesania de la Família Monàstica de Betlem

Figures artesanals, úniques i de producció limitada, fetes als obradors de les Germanes de Betlem i de l'Assumpció de la Mare de Déu (monges betlemites, de clausura), i també altres imatges (baixos relleus, medalles, ceràmica, etc.), a base de dolomia (pedra del Pirineu reconstituïda) i acabades a mà: com a terracotta, policromades o en marfilina.

Les podeu veure a l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana» o bé a la llibreria La Formiga d'Or, de Barcelona.

Us n'ofereim aquí una selecció (podeu demanar-ne el catàleg complet il·lustrat).

FIGURES DE PESSEBRE

1. JESUS, MARIA I JOSEP: 10.000,- Pts
2. ÀNGEL, MULA I BOU: 7.000,- Pts
3. ELS TRES REIS: 12.600,- Pts
4. PASTOR ADORANT AMB XAI: 5.600,- Pts

PESSEBRE DE MIDA GRAN

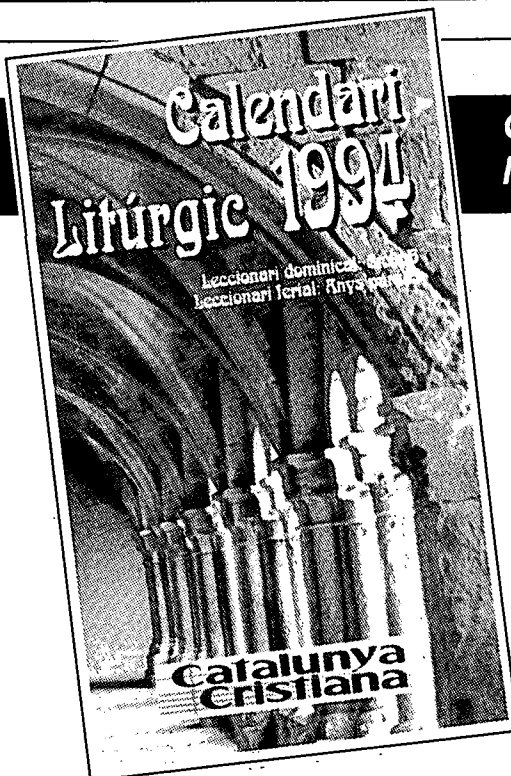
5. SAGRADA FAMÍLIA: 35.000,- Pts
6. PASTOR AMB ANYELLS: 17.400,- Pts
7. REI DRET: 17.500,- Pts
8. REI ADORANT: 17.500,- Pts
9. REI NEGRE: 17.500,- Pts

EN MARFILINA

10. MdD DE MONTSERRAT: 11.000,- Pts
11. STA. ANNA I MdD: 5.400,- Pts
12. SAGRADA FAMÍLIA: 8.700,- Pts
13. CALVARI: 6.400,- Pts
14. DÍPTIC MdD I SALVADOR: 6.400,- Pts

ALTRES IMATGES

15. ST. JOSEP: 11.500,- Pts
16. MdD TORRE DE DAVID: 11.200,- Pts
17. MdD ROMÀNICA: 17.000,- Pts
18. ST. BENET: 10.700,- Pts

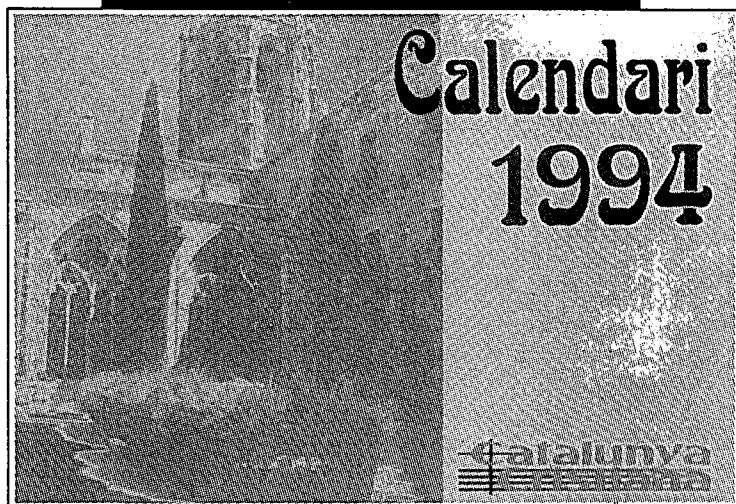

Calendari
litúrgic 1994

CADA DIA DE L'ANY AMB «CATALUNYA CRISTIANA»

Des de la perspectiva del Congrés de Religiosos de Catalunya i amb vistes al Sinode de Bisbes, tenen tots dos com a tema «Els consells evangèlics: un do de Déu a la seva Església». Per altra banda, com expressa el bisbe Joan Carrera als mots de presentació, la fusió «d'allò més fugisser de l'home, el temps, amb allò més definitiu, la salvació de Jesús, situa tota la nostra existència en l'esperança». Aquella esperança de la qual hem de donar raó i que ens cal alimentar- tot al llarg de l'any.

Calendari 1994 (mural)

19. CALENDARI LITÚRGIC 1994: 225,- Pts
20. CALENDARI 1994 mural: 400,- Pts

BUTLLETA DE COMANDA

nom:

cognoms:

codi postal:

telèfon:

☐ Indico el número, el nom i l'import del que desitjo que m'enviïn per correu:

Núm. _____ Import: _____ Pts. TOTAL PTS.

Núm. _____ Import: _____ Pts.

Núm. _____ Import: _____ Pts.

(Càrrec de 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa)

☐ Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de Catalunya Cristiana.

☐ Ho pagaré contra reemborsament
(hi carregarem les despeses corresponents).

Data:
Signatura:

☐ Voldria que m'enviéssiu el Catàleg d'Artesania.

PODEU FER LA COMANDA

PERSONALMENT:

A l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana", i també a la llibreria La Formiga d'Or (Av. Portal de l'Àngel, 5, Barcelona).

PER TELÈFON:

Trucant al número (93) 301 37 18, de l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana".

PER CORREU:

Omplint la Butlleta de Comanda i enviant-la tot seguit a l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana". Ens permetrem carregar 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa per correu.

XII Assemblea de Moviments i Serveis dels Joves Cristians

«Viure amb esperança, construint futur»

LLEIDA

«Vivint el dia a dia amb esperança construint el futur» ha estat el lema de la XII Assemblea de Moviments i Serveis dels Joves Cristians del bisbat de Lleida que el diumenge 21 de novembre va aplegar més d'un centenar de joves durant tota la jornada.

Els joves començaren a primera hora del matí trobant-se al col·legi Maristes-Montserrat de Lleida, lloc on va desenvolupar-se l'assemblea. Després de la pregària, en Jordi Pujol, responsable de la Coordinadora de Moviments i Serveis, va fer la presentació de l'assemblea. El tema, que com hem dit anava sobre l'esperança, va ser presentat en forma escenificada, cosa que va agradar a tothom i va fer encara més entenedor el perquè de l'assemblea i posà a l'abast de tothom el treball que es faria.

Quatre experiències viscudes i contades per alguns dels assistents van permetre de copsar millor el significat de la realitat per la qual «els joves cristians d'avui vivim el dia a dia amb esperança». A continuació, en treball de grups hom aprofundi en les qüestions i es va intentar donar resposta a nivell personal i del moviment o servei.

Els joves dialoguen amb el bisbe

Com a fet més original es va donar el cas que no va haver-hi posada en comú, ni llavors ni després de la ponència i del diàleg que va seguir al que va exposar Mn. Ramon Prat, consiliari de la Delegació de Pastoral de Joventut. El resum de tot el que va treballar-se s'exposarà públicament al Casal de Joves per coneixença de tothom. Mn. Ramon Prat va parlar a tenor del lema de l'assemblea sobre «¿És possible l'esperança en la vida de cada dia?», que més que una pregunta va ser una afirmació des del coratge de la fe amb l'aval de l'experiència diària.

L'assemblea va acabar amb la celebració de l'Eucaristia presidida pel sr. Bisbe, que va assistir a la major part dels treballs amb actitud d'escolta i acollida del procés dels joves. En record dels 25 anys d'ordenació episcopal del sr. Bisbe, els joves oferiren a Mons. Ramon Malla un quadern on, en fulls de colors, hi havia exposat el significat dels moviments i serveis, també reflexions que els joves presentaven al sr. Bisbe.

El dinar, compartint el que cadascú havia dut, va ser un dels moments del dia que va omplir el personal i va ajudar a trobar-se uns i altres amb il·lusió que fa real l'esperança. El clima de tota la

jornada fou molt juvenil i engrescador, com es propi d'una trobada d'aquest tipus en la qual els joves tenen confiança en si mateixos, en la societat i en l'Església, amb bon sentit crític i capacitat d'anàlisi per fer un demà millor construint-lo dia a dia.

Un homenatge viscut

Na Roser Garcia, delegada diocesana de Pastoral de Joventut, va participar en tots els actes. Al llarg de la jornada van passar a saludar els joves en Joaquim Col·lell i Mn. Ventura Pelegrí, de la Delegació de Pastoral i Adults, un signe bonic de fraternitat i acollida per fer camí junts d'Església diocesana. En Joan Saura, representant territorial de Joventut de la Generalitat a Lleida, també estigué present.

Na Gemma Gil, que els darrers quatre anys ha estat la responsable de la Coordinadora, va ser objecte d'un petit homenatge d'agraïment pel seu treball i dedicació prestada. Una arqueta, amb llibreta i llapis en el seu interior, ha estat el testimoni de la simpatia de tots. Gemma Gil ha passat a exercir les funcions de gerent del Casal Francesc Castelló dels Joves Cristians de Lleida.

Acabada l'assemblea, tothom se'n va anar a casa seva per continuar amb esperança la tasca de construir un futur en el cada dia.

Segons informa la delegació de Pastoral Juvenil, els dies 3 i 4 de gener de 1994 tindran lloc les XVII Jornades de Pastoral Juvenil.

■ Jaume Montaña

Celebracions en memòria dels tres beats solsonins

«Serem examinats per les obres de misericòrdia»

SOLSONA

Tal com era anunciat, el diumenge de Crist Rei se celebrà a cadascuna de les parròquies d'on eren fills tres dels claretians martiritzats a Barbastre i que foren beatificats el 25 d'octubre de l'any passat, l'homenatge projectat dins dels actes commemoratius del quart centenari del bisbat solsoní.

Potser (per la forma com havia estat organitzat i per com es van dur a terme les tres celebracions) podríem dir millor, l'homenatge del bisbe Antoni en representació del bisbat als nous beats ja que, en una diada d'autèntic pelegrinatge, es desplaçà a les tres parròquies, Fondarella, Miralcamp i Prades de la Molsosa, presidint les eucaristies locals. Sigui com sigui, però, les tres comunitats cristianes, cadascuna amb les seves característiques pròpies i les seves possibilitats, van retre un fervorós record als tres testimonis suara beatificats. A moltes de les altres parròquies del bisbat, se'n féu també memòria a les misses parroquials.

A Fondarella, abans de la missa d'onze, es beneí una imatge del beat Lluís Escalé i Binefa, que serà col·locada al mateix temple i, en acabar, se li cantaren els goigs. L'esglesia s'omplí de gom a gom i hi assistiren un germà, una germana i d'altres familiars del màrtir i les autoritats locals.

A Miralcamp havien fet coincidir l'homenatge al seu beat Antoni Dalmau i Rosich, amb la diada de la confirmació de 10 joves (cinc noies i cinc nois) als quals el bisbe administrà el sagrament de la fortaleza cristiana bo i recordant-los que els màrtirs han estat testimonis del Crist amb la seva sang i que nosaltres hem d'estar disposats a ser-ne amb el sacrifici incruent de cada dia, esmerçant la

El bisbe en el moment de beneir la imatge del beat Lluís Escalé

nostra vida a estimar Déu i els germans. Justament, les obres de misericòrdia, sobre les quals serem examinats per Déu al final de la nostra vida, es recordaven en l'evangeli d'aquell diumenge. La nau superba d'aquell temple tan gran i encimbellat, s'omplí a vessar per seguir la celebració que acabà també amb el cant dels goigs dels beats Lluís i Antoni, els dos joves màrtirs del Pla d'Urgell. Si bé el beat Antoni ja no té germans vius, sí que hi havia alguns altres familiars.

Cap al tard, fou allà dalt a l'esglesia de Prades, (literalment es podia dir que no hi cabia ningú més) on tingué lloc la darrera missa; aquesta, al seu beat Alfons Miquel i Garriga. Potser fou

aquí on es podia veure millor l'homenatge diocesà: concelebraren amb el bisbe Antoni, quatre sacerdots; els fidels assistents eren de diverses parròquies i solemnitzà la celebració litúrgica un grup coral de Súria. També hi assistiren dos germans del beat Alfons, acompanyats d'altres parents i amics.

Cal felicitar les tres parròquies que, amb característiques diferents però amb un mateix esperit, han organitzat aquests homenatges (en la festivitat de Crist Rei pel qual moriren els nostres màrtirs) que la diòcesi de Solsona ha volgut retre als seus tres primers fills beatificats de la persecució religiosa de 1836-1939, com uns abanderats de tots els qui, durant aquells temps tan dissortats, foren testimonis de la fe cristiana i de l'amor i el perdó més generós. Les alegries i els dolors formen part de la nostra història de 400 anys i calia recordar-los tots durant aquest any jubilar.

■ Lluís Badia i Torras

Voleu cooperar en la difusió de Catalunya Cristiana?

Catalunya Cristiana ha de ser present a totes les llars cristianes de Catalunya. És un deure posar la veu de l'Església a l'abast de tothom.

Vós podeu contribuir a la difusió del setmanari, contactant amb possibles subscriptors en les vostres hores lliures. És una tasca apassionant per a persones dinàmiques i amb do de gents, per a la qual no hi ha distinció d'edat ni de sexe, alhora que es pot guanyar una notable compensació econòmica per cobrir despeses i dedicació.

Interessats, truqueu al nº (93) 487 10 25, Sr. Roigé

• **UN CONCILI PASTORAL PER A CATALUNYA.** - Dues sessions sobre «L'Església i el món rural», a càrrec de Mn. Enric Sala, vicari episcopal de Girona, el dijous 9 i el 16, de 17 a 18.45h, al Centre d'Estudis Pastoral de les diòcesis catalanes (c/ Rivadeneyra 6, 3r, 08002 Barcelona; tel. 317-48-58).

BARCELONA

• **CANT DE VESPRES A LA CATEDRAL.** - D'ençà del primer diumenge d'Advent, s'ha reprès el cant de vespres, **cada diumenge**, a les 19.45h. Tots els fidels hi són convidats.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.** - Recés mensual, **diumenge 5**, a les 17h, a l'església de les Carmelites de la Caritat (c/ Betlem 13-15), amb Mn. Miquel Planas.

• **«INSTITUTO DE TEOLOGIA Y HUMANISMO.»** - A la sala Penyafort, dels pares dominicans, **dilluns 6**, de 19.30 a 21h, i també el **dia 13**, prossegueix el curs de formació «Creer en Dios; no crear en Dios: dos modos de afrontar la vida», amb fra Luis-Carlos Bernal, op. **Dimecres 9**, de 20 a 21h, sessió del curs de teologia, amb fra Pasqual Notari, op. **Dijous 10**, de 19 a 20h, sessió del curs de formació permanent per a religiosos i religioses, amb fra Domingo Castro, op. Més informació a c/ Bailèn 10, 08010 Barcelona; tel. 246-33-00.

• **III VETLLA DE LA IMMACULADA.** - Presidida per l'Arquebisbe de Barcelona i pel Nunci Apostòlic, a l'església de Santa Maria de Montserrat de Pedralbes (Parròquia de Maria Reina, Ctra. Esplugues 103); **dimarts 7**, a les 21.30h, concentració a l'església del Monestir de Pedralbes; a les 22h, processó mariana cap al lloc de celebració; a les 23h, vetlla de Santa Maria, predicada pel Sr. Nunci, i a les 24h, solemne pontifical de la Immaculada.

• **SOLEMNITAT DE LA PURÍSSIMA A LA CATEDRAL.** - Diada de la immaculada Concepció de la Verge Maria, **dimecres 8**, a les 10h, cant de laudes, i a les 10.30h, celebració de l'eucaristia. En acabat, celebrants i poble aniran fins a la capella en què la imatge la Mare de Déu té les claus de la Ciutat -en memòria del vot del municipi en reconeixement de veure alliberada Barcelona l'any 1651 del flagell de la pesta- a fer una pregària i cantar-hi la Salve.

• **ACADÈMIA CATÒLICA DE SABADELL.** - Entre els actes de celebració de la festa patronal, **dimecres 8**, a les 12h, a la Parròquia de la Puríssima, missa solemne de la festivitat; **dijous 9**, a les 20h, conferència del Dr. Santiago Estaun sobre «La influència del Nadal en la nostra societat actual», i **divendres 10**, a les 20.30h, a l'església parroquial de Sant Feliu, missa en sufragi dels socis difunts.

• **EXPOSICIÓ D'ART XINÈS I JAPONÈS.** - Organitzada, com cada any, com a ajut a les seves missions, per FALMI (Franciscanes Auxiliars Laiques Missioneres de la Immaculada), a partir del **dia 8**, a la seva casa central (c/ Calaf 13, Barcelona; tel. 209-17-89).

• **LES PRIMERES COMUNITATS CRISTIANES.** - Sessió oberta a càrrec del prof. Josep Rius i Camps, **divendres 10**, a les 20h, a la residència de Filles del Cor de Maria: c/ València 273 pral, 08009 Barcelona.

• **AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA.** - Celebració de l'eucaristia, **dissabte 11**, a les

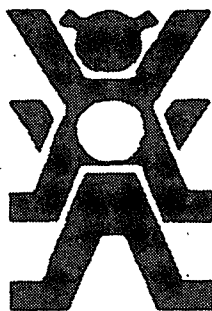
11.30h, a la Parròquia de Sant Francesc de Sales, de Barcelona (Pg. Sant Joan / c/ València). La presidirà el cardenal Jubany, i hi assistirà el fundador, P. Werenfried Van Straaten, que parlarà dels projectes més actuals de l'entitat. Informació: c/ Lluís Antúnez 24, 08006 Barcelona; tel. 237-37-63.

• **7a CAMPANYA «GANA AQUÍ».** - Recapta d'aliments bàsics i nadalencs, per part de l'arxiprestat de la Sagrada Família i altres institucions de l'esquerra de l'Eixample. **Del dia 11 al 19**. Per a més informació: tel. 458-07-25 (Jordi) i 458-60-76 (Mn. Josep Codina, arxiprest).

• **CONCERT A MARATA.** - A la parròquia de Santa Coloma de Marata (municipi de les Franqueses del Vallès), **diumenge 12**, a les 10h, concert del quartet Flautes d'Adri, format per Pau Castanyer, Patricia de No, Cecília Reguero i Esteve Zulet, amb obres de Michelis, Kuhlau, Txerepnin, Guerra-Peixo i Bozza.

• **RECÉS PER A RELIGIOSES.** - Dirigit per Mn. Josep-Anton Arenas, delegat episcopal per a la Vida Consagrada, **diumenge 12**, a partir de les 10.30h, a la Casa d'Espiritualitat Maria-Antònia París (c/ Major de Sarrià 169, tel. 203-72-12).

• **EXPOSICIÓ «SALUT 3M: SANITAT SOLIDÀRIA AMB EL TERCER MÓN».** - Organitzada per Medicus Mundi Catalunya, en el seu 30è aniversari, **fins al dia 19**, a Granollers, al Cercle Cultural de la Fundació La Caixa.

• **ESCOLA DE L'ESPLAI / FUNDACIÓ PERE TARRÉS.** - Durant els dies de Nadal, cursos de monitors, **a partir del 18** (c/ Numància) o **del 22** (c/ Caròlines), i també a Nou Barris i a l'Hospitalet de Llobregat, tots en modalitat semiintensiva. Cursos de directors: aprofundiment en pedagogia, gestió d'activitats i

dedicat a mestres o llicenciats, **a partir del 22 o 23**, en modalitat diària. Informació a secretaria: c/ Numància 149-151, 08029 Barcelona; tel. 410-16-02.

TARRAGONA

• **LA BISBAL DEL PENEDES.** - Darrers concerts de la IV Tardor d'Orgue al Penedès, organitzada pels Cors Antistiana i Santa Maria: **Dilluns 6**, a les 18.30h, a l'església de Santa Maria, recital d'orgue de Maria Nacy; obres de Bruhns, Bach i Reubke. **Dimecres 8**, a les 18.30h, a l'església de Santa Maria, actuació de la Jove Orquestra de Cambra Germinans i de la Capella Dramalla, amb David Malet a l'orgue, sota la direcció de Carme Guinart i d'Alfons Reverté; obres de Teleman, Vivaldi, Haydn, etc.

• **REUS: XVIII CICLE DE CONCERTS D'ORGUE.** - A l'església prioral de Sant Pere, **diumenge 12**, a les 19.30h, a càrrec de Lola Arenas (soprano) i Josep-Maria Mas i Bonet (orgue), interpretant obres d'Hugo Wolf i de Max Reger.

GIRONA

• **«SENTIT CRISTIÀ DE LA FAMÍLIA EN TEMPS DE CRISI.»** - Continua la Novena de la Immaculada, preparatòria de l'Any Internacional de la Família, al Temple del Sagrat Cor, de Girona (Pares Dominics/Congregacions Marianes): diumenge 5, a les 18.30h, amb Mn. Pere Bellvert; dilluns 6, a les 19h, amb fra Fèlix Casanova, op; dimarts 7, a les 18.30h, amb Mn. Josep Perich, i dimecres 8, a les 18.30h, amb fra Jordà Gallego, op. Més informació: tel. 20-02-54.

• **OLOT: CONFERÈNCIES SOBRE FRANCISCANISME.** - Dins el cicle programat amb motiu del 8è centenari del naixement de santa Clara, **diumenge 12**, a les 16h, al col·legi de la Divina Providència, amb sor Maria del Carme Massana.

LLEIDA

• **EXPOSICIÓ DE LES «40 HORES».** - Fins al **dia 16**, a Nostra Senyora del Carme; del **17 al 31**, a Sant Martí.

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de desembre el sant Pare ens demana pregàries perquè els promesos, que preparen el sagrament del matrimoni, comptin amb la gràcia de Crist per viure amb coherència els valors d'un amor fidel i fecund.

La preparació al matrimoni és ja pràctica habitual. La serietat del sagrament ho demana. El temps de mútua coneixença acaba en la reflexió sobre l'ideal de la pròpia vida i l'esdevenidor de la vida cristiana de la parella. Estan cridats al lliurament mútua que és font d'enriquiment espiritual; és el goig i la satisfacció de la pau serena de l'estabilitat. Es fonamenta en la voluntat de construir una vida en comú, en la mútua donació de l'un i l'altre fins al sacrifici propi, en l'acceptació del do de l'altre, sense sentir-se agobiat per la seva donació. El do que Déu els ha donat els converteix en testimonis, en un món egoista, del Déu que és amor generós i entrega total.

Avui també hi ha frivolitat en les unions fugisseres, trivialització de la sexualitat. Aquests camins ens allunyen de la orientació del Creador. Seguint-los, les parelles no assolirien mai la seva felicitat.

Intenció missional

El sant Pare també ens demana pregàries perquè en el 150è aniversari de la infància missionera, sigui cada dia més apreciada i valorada la participació dels infants a les tasques missionals.

Cal formar infants i joves en l'esperit de generositat missionera. L'evangeli ha d'arribar a tothom. Tots podem contribuir-hi.

■ **Antoni M. Serrallonga s.j.**

PER CELEBRAR MILLOR L'ADVENT

- L'Advent és un dels temps forts que convé celebrar de maneres diferents a la resta de l'any.
- La fesomia pròpia d'aquest temps s'ha de percebre també en les celebracions dels dies feiners.
- La darrera setmana de l'Advent és també diferent, convé, doncs, remarcar-ne les peculiaritats i celebrar-la com a preparació immediata al Nadal.
- Per viure intensament i celebrar amb el relleu adient tots aquests caires de l'espiritualitat pròpia de l'Advent a Catalunya, tenim enguany un llibre especialment enriquidor que serà molt útil per a totes les comunitats:

PREGUEM EL SENYOR

Pregàries dels fidels

- En aquest volum de 479 pàgines, entre altres pregàries hi trobareu Formularis propis per a totes i cada una de les sèries del temps d'Advent:
 - Amb textos que marquen bé la diferència entre les primeres setmanes i les sèries del 17 al 24 de desembre.
 - Amb pregàries pròpies per afegir al formulari ferial cada vegada que s'escau la memòria obligatòria d'algun sant.
 - Amb oracions conclusives pròpies que al·ludeixen suggestivament les lectures del dia per a cada diumenge del cicle.

—De venda a llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

III VETLLA DE LA IMMACULADA

A L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE MONTSERRAT DE PEDRALBES
PRESIDIDA PEL NUNCI APOSTÒLIC,
PORTADOR D'UN MISSATGE DE SA SANTEDAT,
I PER L'ARQUEBISBE DE BARCELONA

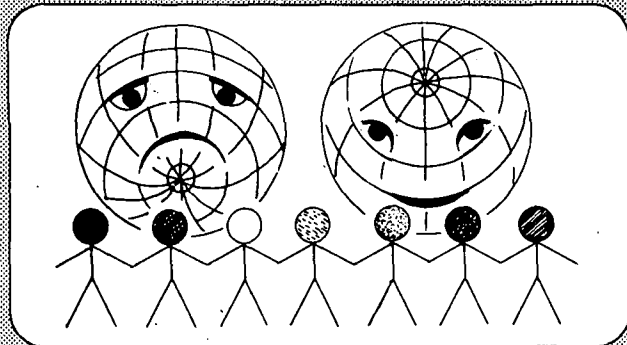
Dia 7 de desembre de 1993

Informació

Parròquia de Santa Maria Reina
carretera d'Esplugues, 103
08034 Barcelona
Tel. 203 55 39

PROGRAMA D'ACTES

21.30 concentració al monestir de Pedralbes
22.30 sortida de la processó de torxes
23.00 vetlla de Santa Maria
24.00 missa pontifical

OBERTS AL MON

Nadal missioner

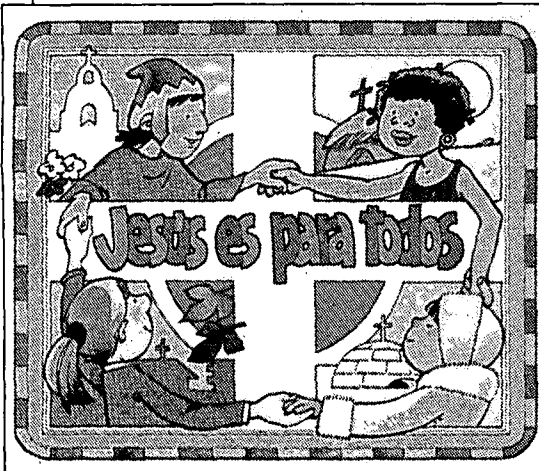
El dissabte abans de Nadal, centenars de grups de nens i nenes surten al carrer de moltes ciutats i pobles amb un objectiu molt curiós: sembrar estels!

Es tracta de donar un sentit universal i missioner a les festes del naixement del Senyor. Per això enganxen un adhesiu en forma d'estel a la solapa de totes les persones que troben pel carrer mentre els recorden que Jesús neix per a tothom. Els feliciten el Nadal i no demanen res pel seu gest. Al contrari, acompanyen l'estel amb el seu somriure i moltes vegades amb els seus cants.

D'on ve aquesta festa? Són nens i nenes dels grups de la Infància Missionera de les parròquies i col·legis. Durant el curs s'interessen, pregunten i ajuden els infants dels països de missió als quals manca menjar, salut, educació i coneixement de l'evangeli de Jesús.

Per Nadal, els nostres nens cristians fan una experiència missionera que està al seu abast: anuncien Jesús amb la pobresa d'un estel a la gent d'aquí. I com els passa als missioners, ells també es troben amb persones que els rebutgen, que passen de llarg o que pensen que els demanaran diners. Els nens viuen igualment el goig de ser compresos i animats per molta gent.

Els nens cristians donen exemple als grans de com ha de ser el nostre Nadal. Amb alegria comuniquen a tothom la Bona Nova que Jesús va portar a la terra amb el seu naixement. Ens diuen que no podem reduir el Nadal a una festa casolana i que

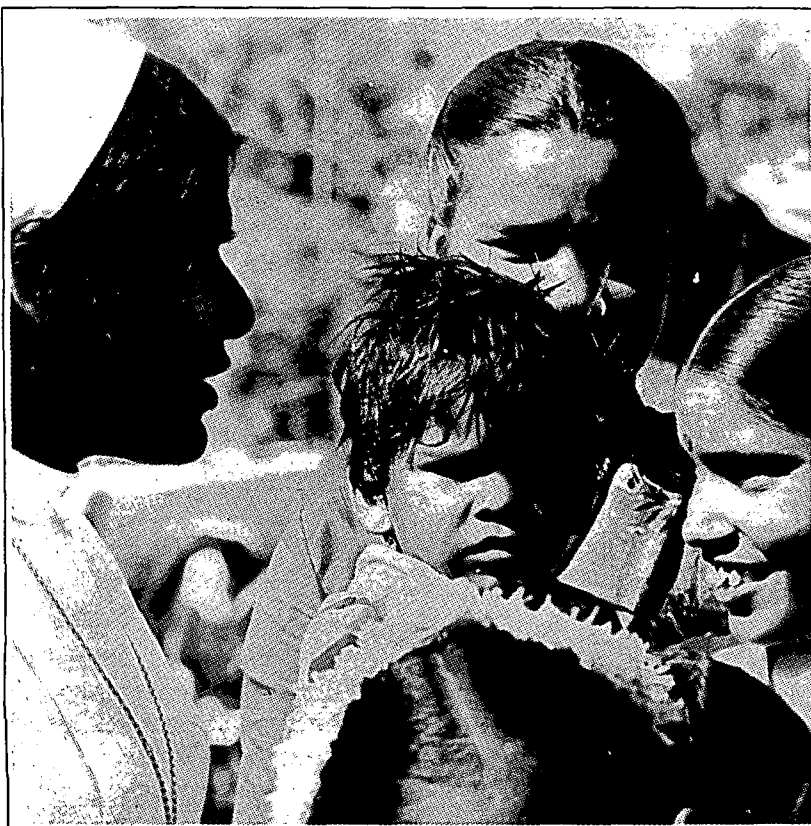

estimem Jesús de veritat, voldrem que els homes i dones de qualsevol raça o poble del món el coneguin, l'estimin i el segueixin com nosaltres.

Jesús ens va dir: «Si no us feu com els infants no entrareu al Regne del Cel». Sembrem, doncs, estels d'esperança i de pau com ho fan un dia els nostres nens o com ho fan sempre els milers de missioners i missioneres de l'Església. Aquest Nadal és una bona ocasió per deixar-nos guiar per Crist, l'estel lluminós que ha vingut a il·luminar tots els pobles de la terra.

■ Jordi Jorba

NOTÍCIES D'ÀSIA

Els missioners obren camins cristians als països de l'Àsia

NEPAL

Construcció del primer temple catòlic

Els gairebé 4.000 catòlics del Nepal estan a punt d'iniciar la construcció del que serà el primer temple cristià del país. Es projecta una església amb capacitat per uns 1.000 fidels. La propietat dels terrenys i de l'edifici serà registrada a nom de la primera associació catòlica amb finalitats religioses que ha estat legalment recollida pel Govern i que està afiliada al «Moviment Mundial de Treballadors Cristians». Nepal és l'únic país del món que ha declarat l'hinduisme religió de l'Estat. Fins el 1990 la legislació prohibia durament l'abandonament de l'hinduisme i el pas a una altra confessió religiosa. Actualment, es manté la llei que prohibeix el proselitisme religiós, però permet les conversions espontànies individuals. (OFIM)

MYANMA

Violació brutal dels drets humans

Continuen les greus violacions dels drets humans a Myanma (antiga Birmània). Ho denuncia *Amnesty International* que declara que en aquest país són milers les persones empresonades per haver manifestat obertament la seva oposició al Govern. Entre els empresonats hi ha també el Premi Nobel de la Pau 1991, Aung San Su Kyi, detinguda el 1989 amb nombrosos polítics de l'oposició, inclosos 80 monjos budistes.

L'actual règim de Myanma és la dictadura militar del

SLORC (Consell d'Estat per a la Restauració de l'Orde i la Llei), que va prendre el poder el 1988 i s'ha revelat com una de les més violentes i autoritàries com mai s'havia vist en el país.

Gràcies a la llei marcial s'autoritzen nombrosíssimes execucions, detencions, actes de tortura de la població civil per part de l'exèrcit. Qui participa en manifestacions pacífiques és sistemàticament empresonat sense acusacions ni processos. (FIDES)

BANGLADESH

Pla pastoral per millorar la vida moral i espiritual

L'Església a Bangladesh insisteix a realitzar un pla pastoral nacional per renovar la vida moral i espiritual del país. El paper del cristià en el context civil, a la família, en l'educació i formació del clergat i dels laics, en les iniciatives a emprendre per promoure el desenvolupament de la persona són les opcions o temes considerats de més interès religiós i social, i seran objecte de reflexió i debat.

Dels 118.740.000 habitants de Bangladesh, la comunitat catòlica representa una petita minoria de 209.000 batejats —distribuïts en 6 diòcesis i 77 parròquies, i en 388 Missions sense sacerdot resident. Entre els agents pastorals hi ha: 7 bisbes, 225 sacerdots, 47 religiosos no sacerdots, 678 religioses i 1.151 catequistes.

L'Església educa: 2.420 alumnes en 55 parvularis, 56.980 infants en 407 escoles de primer ensenyament, 27.635 estudiants en 49 escoles de segon ensenyament, i 3.200 estudiants d'escoles superiors. I du a terme obres d'assistència sanitària i sòcio-caritativa en: 4 hospitals, 58 dispensaris, 9 leproseries, 8 llars per a ancians i minusvàlids, 31 orfenats i 2 asils per a infants. (FIDES)

XINA

Bisbe «patriota» xinès es declara unit al Papa

«Som fidels a Roma i diàriament resem pel Papa», ha afirmat el bisbe «patriota» monsenyor Jin Luxian, el qual a més de presidir la seu episcopal de Shanghai, és vice-president de la Conferència dels Bisbes xinesos. En el curs de diverses intervencions públiques a Alemanya, monsenyor Jin Luxian ha reafirmat la fidelitat de l'Església Patriòtica a la Santa Seu, per bé que ha reconegut que el nomenament de bisbes, sense el preceptiu permís de Roma, continua essent un dels principals obstacles per al restabliment de la unitat eclesial. «Hem i podem provar una solució», ha comentat. (OFIM)

10 anys a la terra dels guaranís

El centre de la missió està situat a Yhú, que en guaraní significa «riu negre». Té una extensió de 3.048 km. i 110.000 habitants. Majoritàriament parlen el guaraní i alguns coneixen el castellà. Són camperols senzills i acollidors que malden per subsistir; viuen a la selva en petites companyies o llogarrets. Alguns són

immigrants d'altres zones del Paraguai.

Les missioneres de la Institució Claretiana hi van arribar l'any 1983 per col·laborar a la Pastoral de conjunt amb els missioners claretians.

Conversem amb l'Esther, una jove barcelonina, que hi ha realitzat una experiència missionera.

És molt important la tasca assistencial. Els cal nocions bàsiques de salut i d'higiene per prevenir malalties

—¿Quant de temps hi has estat?

—Des del 8 de juliol al 31 d'agost, gairebé dos mesos, encara que em va semblar dues setmanes.

—¿Com has viscut l'experiència? ¿T'ha estat fàcil adaptar-te?

—Em feia molta il·lusió, encara que realment no sabia amb què em trobaria. He de reconèixer que a mesura que s'acostava el dia tenia una mica d'ansia alhora que moltes ganes d'arribar-hi. Només coneixia, una de les religioses que viuen a la missió, la Maria, i realment em feia una mica de por que la gent d'allà no m'acceptés i trobar-m'hi més penjada que un pernil. Aquesta por va ser totalment sense motiu, poques hores després d'arribar-hi ja em sentia com a casa.

Va ser fàcil adaptar-me gràcies a la gent. Si procures ser receptiu i mostrar interès per a conèixer els seus costums, t'acullen i et fan sentir com a casa. Per això és molt important deixar de banda els condicionants del nostre vell continent.

—¿Qui són les persones responsables de la missió?

—La responsabilitat de la missió la comparteixen les missioneres de la Institució Claretiana i els missioners claretians. A la comunitat de les missioneres que em va acollir hi ha la Maria i la Teresa. Des de fa dos anys la Trini s'ha traslladat a Asunción per a

iniciar-hi el noviciat amb tres noies paraguaiques i una de dominicana. La Maria amb les dues postulants s'encarrega de la catequesi d'adolescents, dels cursos de catequistes, dels cursos de promoció de la dona i de la promoció de la salut atenent el dispensari (tasca a la qual vaig incorporar-m'hi). La Teresa també s'encarrega de l'aspirantat on hi ha disset noies, és com una mare i totes l'estimen molt. Sap quan és l'aniversari de cadascuna, quan es troben malament o quan tenen problemes a l'escola. A més de portar l'aspirantat amb la col·laboració de la Ramona també es preocupa dels avis que no tenen família, dels nens de primera comunió i tot el poble la coneix i l'estima.

—¿De quins mitjans disposen?

—Disposen d'un dispensari molt ben equipat, d'un centre de formació de líders i catequistes, amb la finalitat que cada companyia tingui els seus propis responsables.

Per mantenir tot això compten amb ajudes econòmiques, de Mans Unides, de comunitats parroquials europees, la col·laboració de laics que hi van a treballar desinteressadament durant algun temps i sobretot l'ajuda de la fe i la pregària.

—¿Estaries disposada a repetir l'experiència?

—I tant que sí!! Si tot va bé i l'any que ve encara m'hi volen, m'agradaria molt tornar-hi.

—¿Quin és el sentit religiós del poble guaraní?

—Tenen un sentit religiós molt arrelat, resultat d'una sorprenent barreja del colonialisme i de la seva pròpia cultura. Posseeixen una fe envejable i unes ganes de compartir-la i manifestar-la que hauríem d'imitar.

—¿Quines necessitats té la gent camperola?

—El que necessiten, sobretot, és promoció i motivació. La terra

paraguai és una terra fèrtil, es constata quan hi arriba un immigrant brasiler i la conrea. En canvi el guaraní no té tractors ni maquinària, caven la terra amb aixades i fan la recol·lecció utilitzant el matxet, són conformistes i poc ambiciosos i és molt fàcil que els enredin.

Penso que el que més necessiten és una formació integral, que els ensenyi a valorar el que tenen i a lluitar pel que necessiten.

—¿Què esperen dels missioners? ¿Projectes de futur?

—Dels missioners ho esperen tot, penso que fins i tot massa. Esperen que els portin a l'hospital, que els ajudin quan tenen algun problema legal, quan no tenen diners, quan es barallen entre ells... és a dir, allà un missioner ha de fer una mica de pare, de jutge, de taxista, de guia espiritual... vaja una mica de tot.

El projecte que duen a terme és molt ambiciós. Pretenen la capacitat de líders: agents de salut (no hi ha metges ni infermeres), catequistes (el mossèn no hi pot anar cada diumenge), promotors socials de defensa de la terra (els grans propietaris ho acaparen tot), creació de cooperatives i promoció de la dona especialment en la nutrició i la higiene.

—¿Què ha representat

per a tu l'estada amb les missioneres?

—Conèixer altres cultures sempre és enriquidor però compartir amb els més pobres ho és molt més, ja que aprens a valorar les coses d'una altra manera, a veure que hi ha coses importants i coses que no ho són tant...

He après que lluitar per als altres és molt millor que lluitar per a un mateix.

—¿Quin ha estat el sentiment? ¿Què és el que més t'ha fet sofrir i el que més t'ha impressionat?

—La resignació de la gent és el que alhora més m'ha fet sofrir i més m'ha impressionat.

Treballant en el camp de la salut, a vegades m'he trobat impotent per resoldre algunes situacions, bé per manca de mitjans, bé perquè era una situació massa avançada. Jo no podia resignar-m'hi en canvi ells ho acceptaven sense resistència, confiant en la providència. Això a vegades ho admirava, però en altres em treia de polleguera.

—¿Si pots tornar-hi, modificaries el teu programa d'actuació?

—El programa el vaig trobar «molt bo», el que intentaria és fer-ho millor.

Si aconseguís aprendre el guaraní m'agradaria combinar la tasca assistencial i intentar ensenyar a la gent que va a la consulta unes nocions bàsiques de salut i d'higiene per prevenir les malalties.

—¿Què et sembla que necessita el poble guaraní?

—Necessita la nostra pregària, el nostre temps i la nostra col·laboració econòmica, per tal d'aconseguir per a tots els camperols una formació humana que els permeti progressar fins aconseguir una vida digna i plena.

Agraïm a l'Esther la seva disponibilitat i el seu compromís missioner. Sens dubte la fe cristiana és una força de progrés. Sant Antoni Ma. Claret, fundador de tota la família claretiana, va dir: Amèrica és la «vinya jove», el continent de l'esperança.

Si algú està interessat pel voluntariat missioner que es posi en contacte amb les Missioneres Claretianes. Tel. (93) 417 74 45 Barcelona.

Són camperols senzills i acollidors que malden per subsistir

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

JOAN ESCOLA 47020 LINARO 00135 ROMA ITALIA.....	17.732 Ptes
FERRAN GUILLEN BP 10230 DAKAR SENEGAL.....	21.892 Ptes.
COTTELEGGNO P ALEGRE C/7 A N66-30 AP AEREO 912 BAR. LAS AMERICAS/BUENAVENTURA COLOMBIA.....	21.892 Ptes.
MARIA PONS MARTI LEPROSERIE S. JOSEPH BP. 94 FORT DAUPHIN MADAGASCAR.....	21.892 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms..... Tel.....
 Direcció.....
 Població..... D.P..... Província.....
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)
 L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gr postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc / Caixa.....
 Sucursal n°.....
 N° compte corrent.....
 Població..... Província.....
 Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població..... Data.....
 Signatura.....
 "CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Paloma Gómez Borrero explica, a Barcelona, anècdotes del pontificat de Joan Pau II

El Papa que jo conec

Ha acompanyat el Sant Pare en 63 viatges i coneix un munt d'anècdotes gràcies al seguiment informatiu que fa dels temes del Vaticà. Paloma Gómez Borrero és la primera dona que ha fet de corresponsal al Vaticà. Va ser a Barcelona fa uns dies i

va visitar el col·legi de les Teresianes del carrer Ganduxer. Va aprofitar l'avinentosa per explicar les seves vivències al costat de Joan Pau II. Glòria Carrizosa hi era i ens ho explica en aquest interessant document periodístic.

La periodista madrilenya, que viu a Roma, va venir expressament a Barcelona per oferir aquesta xerrada d'amics però sobretot perquè tenia molt interès per Sor Genoveva, «la nostra mare Teresa de Calcuta».

Durant més de dues hores, va oferir una imatge humana i tendra del Sant Pare, a partir de la seva experiència professional. Recorda la primera vegada que va sentir el seu nom polonès, Karol Wojtila, a la plaça de Sant Pere. «Era una tarda extraordinària, tots estàvem emocionats, la basílica a les fosques... De sobte va aparèixer la fumera blanca i després de 15 minuts de

una especial predilecció pels joves que es formen en família, els dos puntals que sempre ha defensat en tots els seus viatges. Borrero va explicar una trobada que el Papa va tenir amb el jovent al parc dels Prínceps de París, que el va impactar molt. «El Papa veia que els joves preferien el diàleg als sermons i llavors se li va ocórrer que tots li fessin arribar paperets amb preguntes que ell contestaria. En va respondre moltíssimes però es va fer de nit i encara hi havia un munt de papers sense contestació. El Papa es va endur totes les preguntes al Vaticà per llegir-les amb calma i n'hi va haver una

que el va angoixar molt: «Sóc universitari ateu, per què creus en Déu? Jo ho necessito». El Papa volia respondre aquella pregunta fos com fos i va fer que li busquessin aquell noi. Van posar anuncis al campus universitari i el van trobar. El jove ateu va passar tota una tarda al Vaticà amb el Sant Pare. El final de la història mai no l'hem sabut.

Segons la periodista espanyola, els problemes dels joves són semblants arreu del món: la falta de comunicació amb els pares, la por a la soledat, l'atur i les drogues. El Papa sempre ha defensat la importància de la família i ha atacat amb força l'avortament. «A Lituània i Letònia no hi ha pas mitjans anticonceptius i la planificació es fa a partir dels avortaments, per 100 nens que neixen hi ha 120 avortaments. Hi ha llistes interminables de dones que ho sol·liciten perquè és gratuït, encara que t'apuntis aviat et pot tocar al quart o cinquè mes. Es fa sense anestèsia, és inhumà i brutal».

Devoció a la Mare de Déu

Paloma Gómez Borrero va recordar l'atemptat que gairebé li costa la vida al Sant Pare. Va explicar com Joan Pau II va anar

La popular periodista tenta molt d'interès a conèixer Sor Genoveva Massip

suspense la basílica es va il·luminar i vam sortir de dubtes».

Des del principi del seu pontificat, el «Papa viatger» no ha tingut mandra de recórrer distàncies increïbles per arribar a Austràlia, l'Argentina, o per parlar amb els indígenes d'Amèrica. Quan Paloma li havia preguntat si valia la pena, el Papa contestà: «és clar, el missatge de redempció i salvació sempre val la pena, perquè ha costat la sang de Jesucrist».

Els joves i la família

Paloma recorda que el «Papa de la pau» va realitzar el seu primer gran viatge a Hiroshima, on va passar gairebé desapercebut perquè al Japó només hi ha un 0,4 per cent de catòlics. Sempre recordarà aquell dia perquè va oferir un discurs en 12 idiomes que és el més bonic que ha sentit mai en favor de la pau.

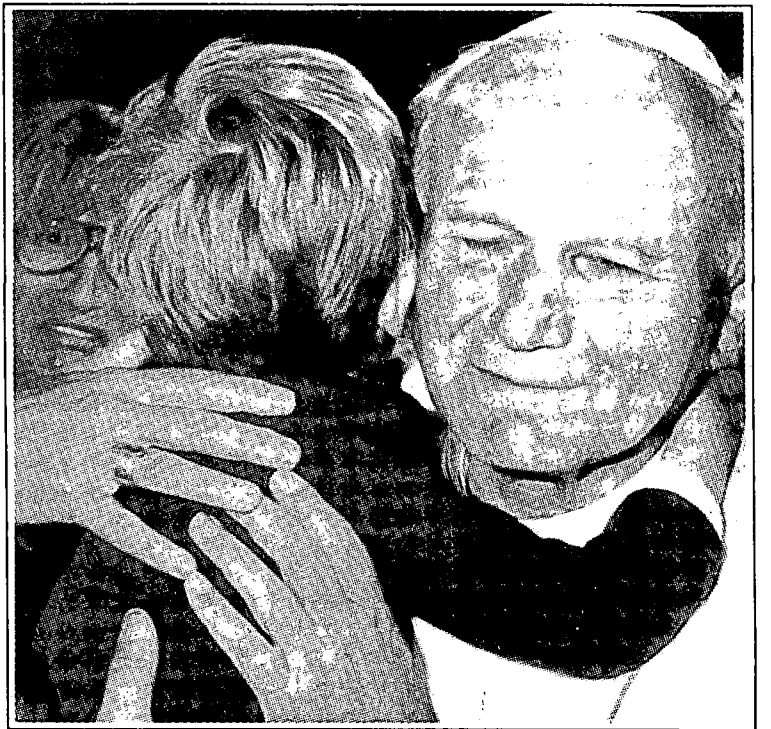
Joan Pau II sempre ha sentit

La primera corresponsal de TVE al Vaticà

Periodista de vocació, ha estat la primera dona corresponsal de TVE al Vaticà durant dotze anys. Actualment col·labora amb el programa de TVE, *Pasa la vida* que presenta Maria Teresa Campos i és corresponsal de la COPE i de Canal 28 de la televisió iberoamericana des de Roma. Casada amb un pilot italià, té tres fills i dos nés. Ha cobert dos conclaves i tot el pontificat de Joan Pau II, a qui ha acompanyat en 63 viatges. Ha recorregut en quilòmetres el que correspondria a un viatge d'anada i tornada a la lluna o l'equivalent a la volta al món 21 vegades.

Com a reconeixement a la seva àmplia carrera, ha obtingut nombrosos premis, però si hagués de destacar-ne algun, seria «el premi a la professionalitat» pels treballs periodístics realitzats al voltant de la mort d'Aldo Moro i el «Premi Calabria» que és el que atorga el president de la República italiana a un periodista estranger.

■ G.C.

Joan Pau II ha mantingut sempre un contacte directe amb els fidels i ha realitzat nombrosos viatges

a donar les gràcies a la Mare de Déu de Fàtima per haver-lo salvat, ja que aquell dia era la seva festivitat. «La història té a veure amb la misteriosa tercera profecia. Només sabem que la Mare de Déu li havia demanat a Llúcia que consagrés el món al seu cor. El papa Pius XII i Pau VI ho havien fet però potser de forma diplomàtica en uns moments difícils. El cas és que Llúcia els va dir: «la Senyora no està contenta». Llavors va arribar la visita de Joan Pau II a Fàtima en acció de gràcies. El Papa va consagrar el món sencer a la Mare de Déu i Llúcia va dir: «això és el que vol la Senyora».

Segons Borrero, poc temps després, Mikhaïl Gorbtxov és escollit primer secretari del partit comunista i s'anuncia que hi haurà llibertat de religió a la URSS. La corresponsal espanyola va recordar el dia històric en què el president Gorbtxov va entrar amb el seu cotxe oficial a la plaça de Sant Pere per entrevistar-se amb Joan Pau II. «El Papa havia estat resant des de les quatre del matí. Van parlar durant una hora i en sortir se'ls veia contents, eren dues persones que havien sintonitzat. Gorbtxov va prometre al Papa que hi tornaria a haver llibertat de culte a l'URSS i li va dir: «em sento orgullós de trobar-me davant l'autoritat moral més gran del món i també em sento orgullós perquè és un esglau i el Papa li contestà, «som dos esclaus que la Divina Providència ha posat en el mateix camí, per veure si construïm un món de pau».

La visita a Espanya

Una de les alegries més grans que recorda Paloma Gómez Borrero de la seva feina com a corresponsal va ser quan el Sant Pare va anunciar el seu viatge a Espanya. Més enllà de l'emoció personal, Paloma va ser la intermediària perquè l'últim desig d'un noi espanyol es fes realitat. «La tarda abans d'emprendre el

viatge cap a casa, vaig rebre la carta d'una mare que havia perdut el seu fill i que volia complir la seva darrera voluntat: entregar la seva capa de membre d'una estudiantina al Sant Pare. No sabia com fer-ho per donar-li la carta al papa amb temps suficient, però vaig tenir una gran sorpresa quan a l'avió el guarda de seguretat em va dir que el Papa em cridava per dir-me que estava molt content d'arribar a Espanya per primer cop. Vaig aprofitar aquell moment per donar-li la carta i vaig tenir una gran alegria quan després de sentir els cants de la «tuna» a Salamanca, una dona de negre li va oferir la capa que encara és al Vaticà».

Un Papa esquador

Al Sant Pare li agrada esquiar, contemplar les muntanyes nevades i gaudir de la presència de Déu en el silenci de la natura. Un dilluns que es va escapar d'incògnit va haver de fer cua una bona estona per pujar a les pistes perquè els telecadres no funcionava bé. Un noi jove davant seu va començar a queixar-se i el Papa li va dir: «si, no s'hi val, però podries resar una mica i exercitar la paciència». El noi va tenir una gran sorpresa en reconèixer-lo.

Paloma Gómez Borrero va explicar les activitats habituals d'un Papa que té sempre l'agenda a vessar. «S'aixeca a les cinc, pren un esmorzar abundant a la polonesa, després prega una estona sol a la capella, diu la missa. Cada dia té moltes audiències: caps d'Estat, visites *ad limina* fins a la una. Després les monges poloneses de Cracòvia que cuinen amb ells espanyols, li preparen un menjar lleuger amb un got de vi, descansa fins a dos quarts de cinc, resa el rosari, llegeix molt, prepara documents, li encanta escoltar la música de Bach i a dos quarts de dotze es fica al llit».

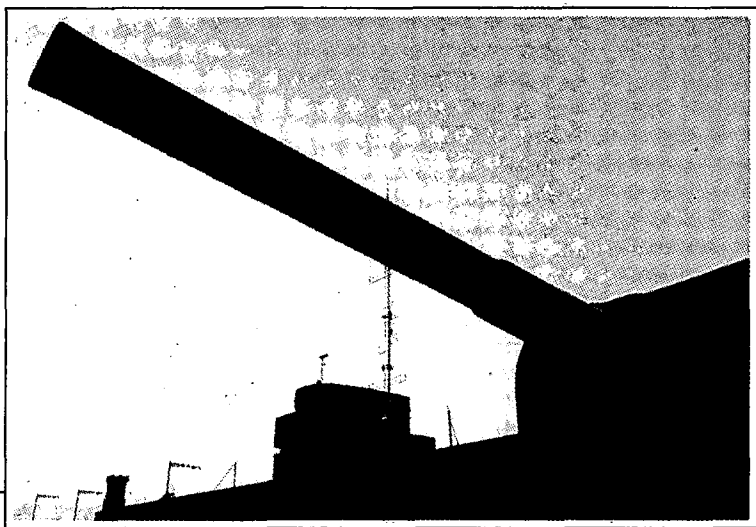
■ Glòria Carrizosa

La mili és contradictòria en un cristià

Aquests dies el relleu de joves que farà el servei militar en 1994 està posant la mira en les casernes que els han tocat

Sí,
senyor

Fa una setmana 22 joves de les comarques gironines es van declarar insubmisos davant el títol del jutjat número vuit de Girona amb el suport d'unes 200 persones. Fa quinze dies el Parlament de Catalunya va aprovar una proposta d'Esquerra Republicana que es mostrava favorable a l'exèrcit professional.

Per les mateixes dates, en concret el 18 de novembre, es van decidir les destinacions que s'adjudicaran a la lleva del 94. Com a novetat es pot destacar la predilecció per escollir la data d'incorporació abans que el destí, que enguany es pot triar entre les 65.000 places de la «mili a la carta» que ha ofert el ministeri de Defensa.

En això, com en la duració, els quintos també avantatgen els objectors, que han d'esperar sis mesos per ser reconeguts, i com a mínim dos anys per fer la Prestació Social Substitòria (PSS), si no sol·liciten cap pròrroga. Justícia i Pau ha demanat sense resultat que si en el termini d'un any no es rep cap comunicació es passi automàticament a la reserva, però el ministeri no contesta i els objectors continuen esperant.

De tota manera, potser les milícies professionalitzades no trigaran a arribar; potser per això Espanya ven un volum d'armes que la posa al setè lloc del ranking mundial; potser per després fer publicitat als cinemes —a l'estil d'un spot de begudes— perquè els joves vagin a l'exèrcit, tal com passa al Regne Unit.

TÀRREGA.— Alfons Busto, delegat de joventut del bisbat de Solsona, ha declarat que personalment pensa que el servei militar és una contradicció amb els valors cristians: «Estic a favor de la vida, i per tant no entenc que un jove cristià que està a favor de la vida no estigui en contra del servei militar, i per tant, de la guerra».

Busto respecta el qui no s'ho ha plantejat i entra en files, però «com a cristià i capellà —diu— estic en contra de totes les coses que afavoreixin la guerra». El delegat de Solsona també creu que l'Església hauria de manifestar-se explícitament en contra, com a postura coherent amb un rebuig a qualsevol cosa que afavoreixi un conflicte armat.

Sobre l'obligatorietat de la (PSS), Alfons Busto opina que «tot ciutadà hauria de ser

responsable per veure quan de temps de la seva vida dedica al seu país». En concret pensa que com a cristià «hom hauria de dedicar un temps de la vida, i què millor que la joventut, per fer un servei a la societat».

El delegat de joventut afirma amb seguretat que a Solsona «hi ha molts joves que els interessa la PSS en comptes del servei militar». Responent a aquesta actitud, s'ha intentat coordinar esforços amb la delegació diocesana de Càritas per demanar objectors i crear un servei diocesà.

Per contra ha denunciat, i creu que l'Església també hauria d'assumir aquesta crítica, que hi hagi molt escaqueig en la prestació social. Com a correctiu, Busto demana que «se sigui el que es vulgui, però en conseqüència i responsabilitat».

■ Guillem Farré

□ El projecte David fa una escola de pregària durant l'Advent

BARCELONA.— Xavier Morlans, Luis Alfredo Díaz-Britos i Montserrat Pons, responsables del 'Projecte David', van començar dijous passat una sèrie de cinc sessions que duraran fins al 23 de desembre, i que volen respondre al desconeixement de com pregar de manera espontània, «avui dia molt necessari», declara Luis Alfredo.

Segons el músic cristià, en les trobades «cantarem junts, explicarem experiències de pregària i practicarem». La data per començar s'ha fet coincidir amb l'Advent, ja que és un temps que «crida a la conversió i a apropar-nos a Déu». La cita és cada dijous de les 8 del vespre fins a les 9:30, a la parròquia del Patriarca Sant Abraham.

Preguntat sobre quan apareixerà el programa-resum del David'93, Luis Alfredo s'ha limitat a contestar que «sortirà aviat». Aquest programa pot recollir un cert decàleg de l'artista cristià, segons fonts consultades.

□ Joves estudiants i missioners

BARCELONA.— El moviment apostòlic Milícia de Santa Maria, que tot just fa un any que s'ha instal·lat a Catalunya, està organitzant des d'octubre trobades de preparació d'equips de joves estudiants perquè puguin anar de missions al Perú o Mèxic durant dos mesos d'estiu.

El contingut es basa en un curs de primers auxilis, comentaris d'audiovisuals sobre els llocs de missió, i l'estudi de l'encíclica *Redemptoris Missio* de Joan Pau II.

A més dels equips per al Tercer

Un català prepara joves romanesos per la trobada de Taizé

TAIZÉ.— Dins les tasques de preparació de la 16a. trobada europea de joves animada per la comunitat ecumènica de Taizé, un noi català i un de portorriqueny ajuden a preparar amb pregària i organització els participants romanesos que aniran a l'encontre.

Paral·lelament, a Munic, seu del pelegrinatge d'enguany, ja s'ha acordat l'acollida dels pelegrins amb 300 parròquies i nombroses famílies, i es fan unes seixanta trobades de preparació setmanals. Sales d'exposicions s'estan adequant per acollir durant cinc dies pregàries i tallers de reflexió.

Per la seva banda, la televisió alemanya s'ha compromès a retransmetre en directe la pregària comuna del dia 31. És possible que el programa especial reculli una de les meditacions que cada tarda farà el germà Roger, fundador de Taizé fa 53 anys, que ara està preparant una carta dirigida als joves.

Món, també ofereixen activitats de lleure, recessos i convivències d'estudi. Per més informació està disponible el telèfon 203 82 03 de Barcelona.

■ G. F.

□ Curs sobre el valor de la sexualitat

VARESE (ITÀLIA).— L'Institut *La casa di Varese* ha organitzat durant aquest novembre un curs per a joves sobre l'educació sexual. Segons els organitzadors, educar en aquest camp significa «ajudar l'adolescent a reconèixer i valorar el sexe, fer-lo propi i recrear-lo en la vida en una posició equidistant entre el rigorisme i el laxisme actual». D'aquesta manera es pot aconseguir una sexualitat «portadora de valors, lliure i responsable».

Luce

2 Ara el segon volum

Per conèixer sant Francesc i santa Clara d'Assís cal anar a les fonts.

Sant Bonaventura, Doctor de l'Església i contemporani del *Pobrissó d'Assís*, va escriure una biografia de sant Francesc. Per primera vegada podeu llegir-la en català.

La traducció del llibre és de Francesc Gamissans, o.f.m., redactor de «Catalunya Cristiana». L'ha editat «La Formiga d'Or» de Barcelona (Portal de l'Àngel, 5) i podeu adquirir-lo en totes les llibreries del ram. Un bon obsequi de Nadal!

les **FRONTS**
FRANCISCANES

Exposició de revistes infantils i juvenils

BARCELONA.— L'Escola de l'Audiovisual ha organitzat, amb motiu de la celebració del seu 20è aniversari, una exposició de revistes nacionals i estrangeres adreçades a infants i joves, com a mostra d'elements per treballar la catequesi fent ús de la imatge.

Segons Ignasi Coromina, director de l'Escola, «no hi ha inquietud des de les editorials d'usar aquest llenguatge per als infants, tot i que tindria molt bona sortida i «ajudarien les criatures a entendre».

La presència espanyola a la mostra es redueix, pràcticament, a *Aguiluchos*, *Gesto* i *Super Gesto*, depenents de la Infància Misionera, i als clàssics

Tretzevents i *Cavall Fort*. La publicació explícitament catequètica és inexistent, així com la juvenil. De totes maneres, Coromina conclou que s'ha d'aprendre a conèixer i aprofitar tots els recursos que donen aquestes revistes, i que encara que siguin poques les tenim i les hem de potenciar.

A la mostra també es poden veure títols italians, alemanys i francesos, per exemple de l'editorial Bayard Presse Jeune, que comprèn tot el ventall des de la infància fins als universitaris, i que, per exemple, publica un petit setmanari per a la missa familiar de cada diumenge que és molt difós.

Revistes espanyoles presents a la mostra

■ G. F.

El govern pretén insistir més en el tractament d'addictes que en la repressió

Als Estats Units hi ha actualment 1,1 milions de toxicòmans que no reben tractament

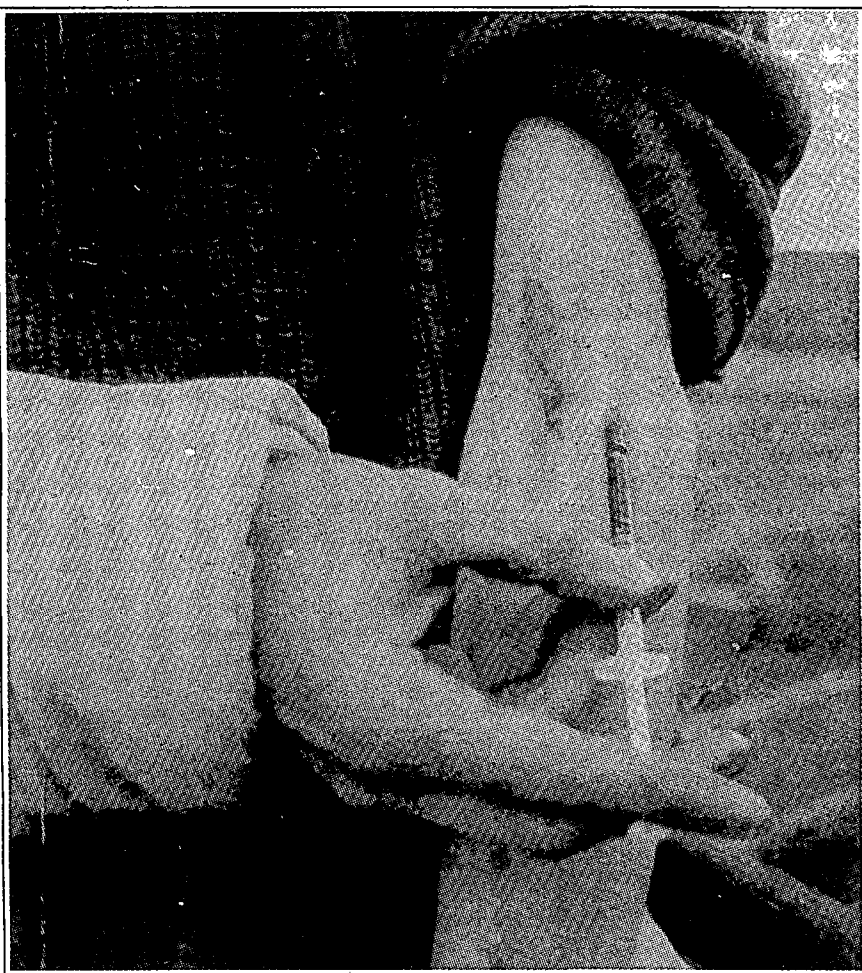
El govern nord-americà ha proposat un canvi d'estratègia en la lluita contra la droga: donar prioritat al tractament d'addictes, en comptes de la repressió, i a la cooperació amb els països productors, en comptes dels esforços per frenar el tràfic cap als Estats Units. Aquestes són les línies mestres d'un pla provisional presentat al Senat, per Lee Brown, el director de l'oficina de la Política Nacional per al Control de la Droga (càrrec anomenat popularment «tsar de la droga»).

Fins ara s'ha dedicat un 70% del pressupost per a la lluita contra la droga a la repressió del consum i del tràfic, i el 30% restant a la prevenció i a la recuperació d'addictes. Aquesta política ha omplert les presons de consumidors ocasionals i petits traficants. Però, segons Brown, són els toxicòmans impenitents els qui principalment

mantenen la demanda: en el cas de la cocaïna, va dir, els addictes, que són el 20% dels consumidors, són responsables de dos terços del consum total.

Donar preferència a la repressió o a l'educació és una elecció sempre discutida. A favor de la política seguida fins ara és el fet que el consum de drogues ha disminuït durant els darrers anys

(a la qual cosa no ha de ser aliena el fort missatge antidroga que ha acompanyat la repressió). Brown va reconèixer en el Senat que això és un assoliment de la legislació repressiva; no obstant, creu que els addictes són un problema clau que queda per resoldre. Així, assenyalà que els ingressos d'urgència en els hospitals a causa de les drogues

USA: canvis en l'estratègia anti-droga

no han baixat, i el 1992 foren més que mai (199.800 per cocaïna i 48.000 per heroïna).

L'Administració de Clinton pensa que la cosa més eficaç és reduir la demanda concentrant els esforços en la rehabilitació d'addictes. Es calcula que actualment hi ha en el país 1,1 milions de toxicòmans que no reben tractament. El pla presentat per Brown es combina amb la reforma sanitària, que proposa incloure la desintoxicació entre les prestacions cobertes per l'assegurança mèdica.

No a la despenalització del consum

Juntament amb la substància, el govern vol canviar la retòrica de la lluita contra la droga. Brown va refusar el terme «guerra contra la droga» utilitzat pels predecessors republicans, per subratllar que l'enfocament ha de ser més terapèutic. Cosa que no significa que l'Administració demòcrata es plantegi despenalitzar el consum de drogues, com alguns esperaven. Brown va refusar explícitament aques-

ta possibilitat, així com la de donar sota control metadona als addictes.

Un motiu més per suavitzar la repressió és la saturació de les presons nord-americanes, avui més plenes que mai. Dos terços dels interns en les presons federals hi són per motius relacionats amb les drogues. La fiscal general, Janet Reno, ha proposat reduir les penes per tràfic o consum de drogues, donar més beneficis penitenciaris als empensoats per aquests delictes i substituir, per als no reincidents, la presó per l'arrest domiciliari.

El pla provisional contra la droga no ha estat ben rebut al Senat. Tant republicans com demòcrates ho consideren imprecís, ja que només ofereix propostes generals i no detalla com es finançarà. També re-treuen al govern haver retallat el pressupost i el personal de l'oficina del «tsar de la droga». Segons algunes anàlisis, l'Administració no ha comprès que la droga continua essent un motiu molt seriós de preocupació per als parlamentaris, per la qual cosa va creure que podia satisfer-los presentant-los només un esbós de política.

(Aceprensa)

Esperant el desplegament d'Àfrica

El retrocés d'Àfrica subsahariana és excepcional en el món i particularment dramàtic. La desindustrialització, la crisi financera de molts Estats, el deteriorament dels serveis públics bàsics, la reducció del pes del continent en el comerç internacional, són aspectes palpables de la marxa enrere. Serge Michailof, que ha treballat setze anys en aquest continent com a expert de l'organisme que gestiona l'ajut francès a Àfrica, planteja en una entrevista a *Le Monde* alguns canvis que haurien d'afrontar les èlites africanes.

Michailof afirma que el fracàs no pot imputar-se només a factors externs. «Tothom dóna la culpa a la caiguda dels preus de les primeres matèries i al deteriorament de la relació d'intercanvi, descarregant així sobre l'exterior la responsabilitat principal. Però això és una mica fàcil i poc convincent. S'oblida l'èxit d'alguns països asiàtics que han estat sotmesos als mateixos condicionaments externs, i que fa una generació estaven en el mateix nivell de subdesenvolupament que l'Àfrica subsahariana». La crisi té el seu origen en una successió d'errors greus en matèria de política econòmica i en deficiències de gestió, errors que poden ser corregits.

Les dificultats per al desenvolupament africà no provenen també dels condicionaments culturals? «Fa trenta anys —respon Michailof— es considera que el Sudest d'Àsia estava condemnat a la fam. Dominava aleshores l'«àsiapessimisme». Els experts consideraven que l'herència del confucianisme era incompatible

amb el desenvolupament industrial. Ja s'han oblidat aquestes tesis que avui semblen ridícules. No s'ha de fer un món dels condicionaments culturals per bé que també seria erroni negar-los. És veritat que l'organització de les societats africanes crea obstacles al desenvolupament. La informació circula malament. El pes de la família extensa és molt fort. Les relacions de tipus clan desenvolupen un paper important. Són societats on les maneres d'acumular riqueses afavoreixen la constitució de sistemes de tipus mafiós, que no contribueix al desenvolupament d'una economia de mercat. Però aquests obstacles no són insuperables».

Els moviments actuals de democratització a Àfrica reflecteixen, al seu parer, una ambigüitat fonamental. «Són alhora progressistes, perquè han permès desmuntar-se de règims que havien demostrat la seva incúria, i reaccionaris, en la mesura en què intenten restaurar sistemes econòmics condemnats a desaparèixer».

Michailof pensa que «Àfrica necessita Estats capaços d'imposar reformes impopulars». «No Estats autoritaris —Àfrica n'ha tingut prou, amb els resultats ja coneguts—, sinó règims amb una columna vertebral, que no és el mateix. Aquests règims gaudeixen d'una àmplia confiança de la seva opinió pública i de les seves èlites, ja que saben fixar clarament els seus objectius i indicar les etapes per assolir-los».

● S.M.

(Aceprensa)

AMICS DE MOZART
BARCELONA

MISSA DEL 202 ANIVERSARI

de la mort de
W.A. MOZART

Amb la col·laboració de
l'Orquestra de Cambra del
Col·legi de Metges

Basílica de Santa Maria del Pi

Dimarts, 14 de desembre del 1993
a les 8 del vespre

Monsenyor Amigo, arquebisbe de Sevilla

«La caritat ha de tenir sempre com a base la justícia»

L'arquebisbe de Sevilla, monsenyor Amigo Vallejo, declarà a Europa Press que «una cosa és la despenalització de l'avortament i l'altra la seva legalització». Afegí que «hi pot haver casos en els quals encara que es reconegui què és un delict, es depenalitzi perquè existeixin atenuants o situacions concretes». Monsenyor Amigo Vallejo, assegurà que la justícia és el que més pot unir l'Església i la societat.

—**Quina valoració fa de la polèmica sorgida sobre la possible despenalització de l'avortament?**

—Una cosa és la despenalització de l'avortament en alguns casos i l'altra cosa és la seva legalització. La postura de l'Església és molt clara i rotunda: defensar el dret que té la persona de poder viure. Aquest dret pot estar regulat, pel que fa a ajustar-se a unes normes per al seu exercici, però de cap manera no pot suprimir-se.

—**Té competència el govern per legislar sobre aquesta matèria?**

—L'Estat ha de tutelar el dret a la vida i legislar perquè sigui protegit. Pot haver-hi casos en els quals, encara que es reconegui que és un delict, es depenalitzi perquè existeixin atenuants o situacions concretes.

La caritat és una acció subsidiària

—**Quines conclusions destacaria de les sessions de la LX Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal, en**

relació al tema de la caritat i la presència de l'Església en la societat?

—S'ha fet una reflexió sobre la situació en la qual ens trobem i com davant una situació difícil la resposta de l'Església no pot ser altra que comprometre's, encara més, en un ministeri tan important com és el de l'atenció als necessitats.

—**La caritat és l'element que més pot potenciar la sintonia entre l'Església i la societat?**

—La justícia és el que més ens ha unit. La caritat ha de tenir sempre com a base la justícia, és a dir, l'ideal és que les persones no tinguin necessitat de la caritat, que aquells que reclamen els seus drets els tinguin. La caritat és una acció subsidiària i si no es fonamenta en la justícia i en el reconeixement dels drets de les persones és una caritat raquítica i falsa.

—**Quin paper desenvolupen els seglars en la caritat de l'Església?**

—Aquesta és una obra de l'Església i per tant hi participen tots els que la componen, però fins i tot, hi ha persones que no se senten gaire properes a l'Església o pertanyen a d'altres confessions i s'uneixen a les nostres campanyes, mogudes per sentiments, idees o solidaritat. Aquesta no pot ser només una obra dels bisbes, els sacerdots o les religioses.

—**Tanmateix, hi ha obres en les quals la participació de la societat civil és més gran que en d'altres. Quines són les raons?**

—Hi ha obres que requereixen una dedicació exclusiva, una vocació típica i fins i tot, certa professionalització, com pot ser l'atenció als malalts de la sida, a malalts terminals o la cura d'ancians, en les quals el voluntariat només pot col·laborar, ja que la responsabilitat és gran i no n'hi ha prou amb el desig d'ajudar. Hi ha d'altres obres, com l'acollida a immigrants, en la qual la majoria de les persones que hi participen són seglars.

Finançament

—**Avança l'Església cap a un més gran nivell d'autofinançament?**

—L'itema de l'autofinançament és una mica equívoc, perquè el ciutadà en una societat democràtica té dret a rebre els serveis que necessita pels impostos que paga. Això no significa que l'Estat s'hagi de fer càrrec tot, sinó que els usuaris d'aquests serveis han d'aportar alguna cosa. Si la Constitució reconeix el dret a practicar una religió, això ha d'anar unit a unes ajudes perquè es pugui exercir aquest dret. També, és lògic que la persona que practica la religió hi col·labori.

L'arquebisbe de Sevilla afirma que la postura de l'Església davant l'avortament és molt clara i rotunda: defensar el dret que té una persona a poder viure

—**En qualsevol cas, l'Església desitja una més gran participació dels fidels en el seu sosteniment?**

—Sí, perquè encara que es rebi una ajuda justa, que no és rep del govern sinó dels ciutadans, es demana als fidels que cada vegada siguin més responsables perquè l'Església pugui complir amb la seva missió. Per exemple, i encara que pugui semblar presumptuós, de Sevilla l'any passat han sortit més de 350 milions de pessetes, que sortiren de les ajudes dels creients.

Els fidels volen veure que allò que aporten realment serveixi per ajudar els altres. Per altra

banda, els pressupostos de l'Església són molt reduïts, per la senzilla raó que la majoria dels treballs els realitza el voluntariat, que no solament no cobra sinó que aporta diners. Per exemple, a la diòcesi de Sevilla hi ha més de 6.000 catequistes.

—**Quina seria la seva resposta a la crítica que l'ajuda de l'Estat pot coartar la llibertat de l'Església?**

—Seria pensar massa malament del govern que donessin aquesta ajuda per evitar crítiques. Crec que el govern no ho pensa i l'Església no ho acceptaria mai.

■ E.P.

Amèrica Llatina torna a créixer

L'economia d'Amèrica Llatina va créixer en una mitjana del 3 per cent l'any 1992, segons l'informe anual del Banc Interamericà de Desenvolupament (BID). És el segon any consecutiu de creixement, després del declivi econòmic dels anys 80. El BID reconeix que els programes d'ajustament han aconseguit millorar els índexs macro-econòmics. Però adverteix que ara cal completar les reformes econòmiques amb «una reforma social que no solament alleugi, sinó que redueixi la pobresa en la regió».

Malgrat el creixement experimentat, la renda per càpita mitjana de la regió (2.267 dòlars) l'any 1992 està encara per sota del màxim (2.378 dòlars) aconseguit l'any 1980. La renda per habitant oscil·la entre els miserables 218 dòlars d'Haití i els 4.347 d'Argentina.

Per països, Xile continua essent el de major creixement l'any 1992, amb un 10,4 per cent. Entre els països més populosos, mentre Argentina i Mèxic segueixen pel bon camí, Brasil va en declivi: el brasiler mitjà —un de cada tres llatinoamericans és brasiler— va veure com la seva renda es reduïa a 2.151 dòlars davant els 2.212 l'any anterior.

El creixement global, la reducció de la inflació a menys del 30 per cent en molts casos, l'augment de les exportacions i l'entrada de capitals, són algunes de les bones notícies. Però els programes d'estabilització aplicats en els últims anys, assenyalats el BID, han empitjorat les condicions de vida d'un ampli segment de la població, que «troba creixents dificultats per satisfer les seves necessitats bàsiques». Ara cal iniciar una altra sèrie de reformes que «combinen l'equitat social amb un creixement sostenible».

L'informe recomana «posar més atenció en les inversions per capacitar mà d'obra» i no solament en la prestació d'assistència social. Les inversions en projectes socials han de privilegiar les zones rurals, que fins ara han estat menys ateses que les urbanes. El BID subratlla la importància de la inversió en recursos humans per a la consolidació del creixement econòmic a llarg termini. L'augment d'un any en l'esperança de vida i en l'escolaritat bàsica signifiquen no tan sols un avançament per a les persones, sinó també un guany en termes de creixement econòmic.

(Aceprensa)

**CASA
GAY**

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadires, taules,
cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

■ Francesc Nicolau

Sense arribar a la importància que per la comprensió de l'evolució de l'univers va representar la troballa dels quasars el 1963, hem de dir que no es pot pas menystenir la descoberta d'aquestes noves galàxies de infraroja el 1983. Ja sponenents a l'infraroig superfície de la Terra absorbeix; per això és sctors posats en òrbita s del firmament que Els quasars ho fan i també, a més de ferministes altres galàxies, es són també visibles ni podria haver en el pig invisibles o quasi?

d'altitud en 1983. Anava equipat amb un mirall de 57 cm de diàmetre i amb detectors de la longitud d'ona compresa entre 12 i 100 microns. I l'èxit fou total: els detectors, molt sensibles, van delatar tot seguit moltíssims punts de radiació infraroja, no tan sols els núvols de pols còsmica propers al Sol, com ja se suposava, sinó també els de les galàxies de Seyfert, els dels quasars i, encara, una multitud molt gran de punts força intensos en aquesta radiació que de moment no s'identificaven amb objectes coneguts. El satèl·lit no podia donar una precisió superior al minut d'arc, però després els telescopis terrestres han pogut veure amb més exactitud d'on venien aquelles radiacions. Ha calgut, però, un telescopi de nova tecnologia (abreujadament NTT) posat en servei a l'Observatori europeu Austral (ESO) per poder veure amb claredat aquests productors d'infraroig: corresponen a autèntiques galàxies, pràcticament totes molt distants, que tenen la seva radiació concentrada en un 95% en l'infraroig i amb un total d'energia moltes vegades superior a les galàxies mitjanes, com la nostra, i fins algun cop comparable a la dels quasars!

Podem, doncs, dir que són galàxies infraroges ultralluminoses. Aquesta mena de galàxies havien passat desapercebudes

fins aquest moment perquè irradien tan poca energia en la part visible de l'espectre que els telescopis ordinaris ni les veien o només amb molta dificultat com unes galàxies de lluminositat feble. Però el problema que plantegen és gros: d'on els ve aquesta enorme energia, a unes galàxies gairebé invisibles? són un constituent important i ignorat de l'univers? tenen alguna relació amb els quasars?

Només la meticulosa observació ens en podrà dir alguna cosa més. El NTT n'ha analitzat l'espectre i pel redshift la distància: totes són més enllà de 500 milions d'anys

de llum i moltes arriben als 3.000 milions. El seu nombre és elevadíssim, en densitat numèrica superen els quasars i totes les galàxies actives (de Seyfert, de Zwicky, de Markarian,...) plegades. Això vol dir que són de debò una component important en la constitució del cosmos, i de l'estudi de la seva composició podria sortir-ne la clau de com evolucionen els quasars i les galàxies en general. Això fa que l'interès per aquesta mena de galàxies ara sigui molt gran.

La constitució de les galàxies infraroges

Amb el NTT que hem dit de l'Observatori Europeu Austral **J. Welnik** i **I.F. Mirabel** han aconseguit ja obtenir imatges datallades d'algunes d'aquestes galàxies, gràcies a un sistema d'òptica activa que té aquest telescopi. Les setze més properes presenten totes una imatge que no és ni de galàxia espiral ni d'el·líptica, tan característica com és per a qualsevol galàxia aïllada. Tenen, en canvi, una gran varietat de formes particulars amb dos nuclis, dolls de matèria ejectada, «antenes» o sigui com uns filaments de matèria que sembla sortir-ne... Tot això indica que provenen del xoc de dues galàxies.

L'exemple més clar és el de la galàxia que aquests dos astrònoms han batejat amb el nom de «Superantena». En surten dues llargues banyes, una de les quals arriba a una longitud que s'ha calculat d'un milió i mig d'anys de llum (15 vegades el diàmetre de la nostra Galàxia). I té dos nuclis separats per una distància de 30.000 anys de llum. El fenomen de les «antenes» ja era conegut en dues galàxies normals en col·lisió (és l'objecte NGC 4038-9) i s'ha demostrat que quan topen dues galàxies en la mateixa direcció que el seu sentit de rotació es poden produir aquests filaments de matèria. En el cas present són excepcionalment llargs, ja que l'antena de més longitud quintuplica la de NGC 4038-9. Que els dos nuclis s'acosten també s'ha posat de manifest, van a uns 200 km/s. Aquesta galàxia

es troba a 800 milions d'anys de llum de distància.

Un altre exemple ben curiós d'entre les 16 «pròximes» ben estudiades, és la anomenada «Amèrica del sud» per la seva forma. Es troba a 1.000 milions d'anys de llum.

El problema de l'enorme lluminositat infraroja que presenten és difícil de resoldre. S'ha suggerit una hipòtesi, que no s'ha pogut confirmar del tot, però que té força probabilitat: provocaria la gran intensitat en l'infraroig una abundosa, per no dir violenta, formació d'estrelles: sabem que les estrelles neixen dins dels núvols interestel·lars densos, i si en uns núvols d'aquests hi estan naixent moltes estrelles, és clar que transformaran la radiació lluminosa en infraroja. De fet s'ha comprovat que aquestes galàxies posseeixen una gran quantitat d'hidrogen molecular, potser deu vegades més que el que tenim a la nostra Galàxia. No és, doncs, desencaminada la hipòtesi d'una ràpida formació d'estels. Però el que no podem dir és que el simple procés de formació d'estrelles sigui prou intens per produir l'enorme quantitat d'energia infraroja que s'hi observa. Per això alguns opinen que s'hi ha de sumar l'acció d'un forat negre en el nucli, com també el postulaven per als quasars.

D.B. Sanders, de l'Institut Tecnològic de Califòrnia, i els del seu equip, han proposat la idea que aquestes galàxies infraroges siguin uns «protoquasars», o sigui uns quasars en formació, que tindran el forat negre en el centre quan els nuclis de les dues galàxies que col·lisionen arribin a fusionar-se. És una hipòtesi.

Però sempre haurem de dir que l'observació ha de ser la base del coneixement. Per això ara, aquest any 1993, es llançarà el satèl·lit ISO (=Infrared Satellite Observatory) del qual s'espera un rendiment cent vegades superior al de l'IRAS. Veurem què ens podrà dir de més sobre aquestes galàxies que han esdevingut tan interessants.

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

97. Unes noves galàxies infraroges entren a l'escena

La descubierta inesperada

Quan es va portar a cap el programa de l'IRAS (=Infra-Red Astronomical Satellite, satèl·lit astronòmic de l'infraroig) hom no pensava trobar gaires objectes celests nous; més aviat veure amb quina potència irradiaven en aquesta longitud d'ona els ja coneguts. Aquest satèl·lit es va realitzar amb la cooperació entre els Països Baixos, la Gran Bretanya i els Estats Units. Fou llançat des de la base de Vandenberg (USA) i posat en òrbita heliosincrònica a 900 km

Catalunya Cristiana

València 244, 2n.
08007 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CÀTALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....
 Població D.P..... Província..... Tel

☐ Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.100 ptes.
☐ " " " " semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agência.....
 Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent/límbreta*

Data.....

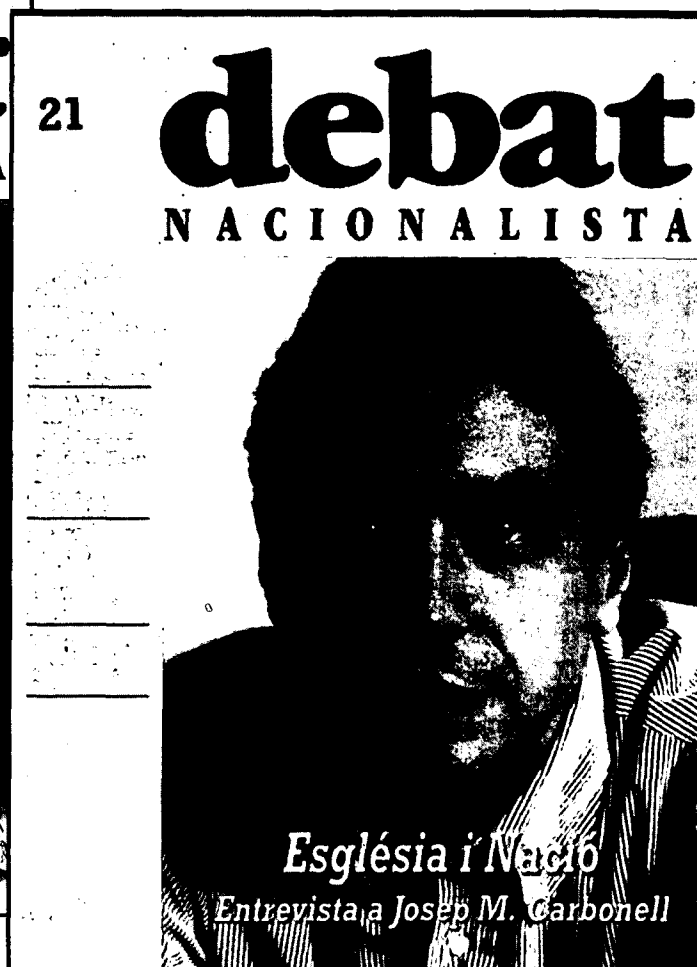
Signatura del titular del compte/llibreta

Entity

Oficina

Comments

El nacionalisme és a debat.

Revista
trimestral

El núm. 21 és al quiosc o llibreria

**"Pretén ésser una eina més al servei de la reconstrucció nacional
dels Països Catalans oberta a totes les tendències i ideologies
que vulguin, sense complexos, construir la nació catalana".**

Subscriu-te i participa en el debat.

Targeta de subscripció

Nom _____
Adreça _____
Població _____ Tel. _____

- ☐ Subscripció normal..... 2.500 Ptes.
☐ Subscripció suport..... 3.500 Ptes.

Altres formes de pagament

- ☐ Xec bancari
adjunt núm. _____
☐ Contrareemborsament
☐ Gir postal

Domiciliació a Banc o Caixa

_____ de _____ de 199
Sr. Director Banc o Caixa _____

Sucursal _____
Adreça _____

Compte corrent/
llibreta d'estalvis núm. _____
A nom de _____

Distingit senyor,
Us preguem que fins a una nova
ordre feu efectiu a Fundació CDP
amb càrrec al meu compte
corrent/llibreta d'estalvis els rebuts
anyals, que per a aquesta entitat us
siguin presentats. Cordialment,

Signat

Gran Via de les Corts
Catalanes, 570, entresol
Tel. 454 97 02
Fax: 454 97 03
08011 Barcelona

Fundació
CDP
Centre
Documentació
Política

Les relacions entre la teologia i les ciències humanes com la sociologia, la psicologia i l'antropologia han centrat el debat que ha organitzat a Barcelona La Fundació Joan Maragall. Els especialistes de Bèlgica, Suïssa i Catalunya es pregunten si l'apropament entre la fe cristiana i les ciències humanes és possible en la nostra època, marcada pel pluralisme en els camps científics.

«Cap ciència humana no explica la religió, la psicologia tampoc és competent per explicar la fe i és aquí on caldria corregir les concepcions de Freud, que creia poder explicar psicològicament la fe». Aquesta és l'opinió del psicòleg de la Universitat Catòlica de Lovaina, Antoine Vergote, per a qui la religió cristiana d'una manera específica en comparació amb altres religions, «empelta en la base de la personalitat humana nous continguts». Fins i tot Freud mateix reconeixia aquesta específica influència de la fe cristiana en l'ésser humà. El professor Vergote perllonga aquesta idea de Freud i analitza la influència del Déu bíblic en la personalitat humana i en la cultura. Segons ell, la religió cristiana ha marcat profundament la cultura occidental i fins i tot es manté avui com una idea central davant la proliferació de sectes que per al psicòleg, no és molt preocupant, perquè «mai tornariem al politeisme».

Per la seva banda, el teòleg Dietrich Viederkehr, de la Facultat de Teologia de la Universitat de Luzerna, va parlar d'un

conflicte entre les ciències humanes i la fe cristiana degut al fet que «els intents d'apropament entre els dos pols han estat condemnats pel magisteri oficial de l'Església». Això comporta conseqüències pràctiques, segons Wiederkehr que va afirmar durant una roda de premsa que «no és la tasca de l'Església adoptar una actitud d'arrogància doctrinària ni tampoc missionera envers les ciències humanes. En aquest conflicte entre la teologia i les ciències humanes l'Església no està cridada a donar lliçons sinó a aprendre'n».

gons Estruch, el diàleg entre la sociologia i la fe cristiana en la nostra època en la qual el sociòleg observa un procés de secularització. Per a ell, els catòlics és «una minoria cognitiva» en el sentit que «les idees que configuren els estils culturals no són les idees que deriven d'una concepció cristiana».

tes recreats en la gran ciutat ambigua en donar al col·lectiu noves possibilitats i nous riscos al mateix temps (el problema ecològic, la sida, la reacció davant les múltiples sectes, etc.). En aquesta evolució general, segons les enquestes, els joves tenen una espècie de creença, una necessitat de redescobrir la importància del més enllà de la situació terrestre.

La visió de les relacions entre la teologia, la sociologia i la psicologia es va completar ahir amb una sessió dedicada a l'abast de les ciències humanes

Ho va dir el psicòleg Antoine Vergote en el Simposi sobre Ciències Humanes i Fe Cristiana

«El cristianisme ha marcat profundament la cultura occidental»

En aquest sentit, el sociòleg Joan Estruch es va referir als tres paràgrafs de l'encíclica *Veritatis Splendor* que parlen de les ciències humanes. Segons el catequètic de sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, en aquesta encíclica es parla d'unes ciències humanes que retraten, en aquest cas, una sociologia positiva i laicista del començament del segle, però que avui «no és la única ni la més important». Aquesta visió «unilateral» que es dona des de certs documents del magisteri dificulta, se-

Crisi d'utopies

Jean Rémy, de la Universitat Catòlica de Lovaina, membre de la Reial Acadèmia de Bèlgica, constata avui una crisi d'utopies que van marcar la història europea a partir del segle XVI i que esperaven crear a partir d'un racionalisme social «una ciutat ideal» amb una afirmació «crec en la terra» com l'altra cara de «crec en el cel». Per a Jean Rémy, avui ressorgeix una demanda del sentit davant una situació d'indecisió i de dub-

en la qual va intervenir Aurora González del Departament d'Història de les Societats Pre-capitalistes i d'Antropologia Social de la Universitat Autònoma de Barcelona.

El simposi va acabar amb una taula rodona en la qual participaren els conferencians de les sessions anteriors i a més el sociòleg, Salvador Carrasco, Antoni Gomis de la Fundació Vidal i Barraquer i Josep M. Via, filòsof de la Universitat Ramon Llull.

■ GIEC

Amb un concert del clarinetista Oriol Romaní

Cloenda del centenari Miró-Foix-Mompou a l'Escola Blanquerna

BARCELONA.— L'Escola Universitària de Mestres Blanquerna, que depèn de la Universitat Ramon Llull, ha tancat un cicle d'actes per commemorar el triple centenari Miró-Foix-Mompou. Com a punt final, el clarinetista Oriol Romaní va oferir una mostra del món musical de Joan Miró basada en alguns dels compositors preferits del pintor.

El programa, interpretat a l'Auditori Cardenal Jubany, va permetre endinsar-se en la obra i figura de Miró a partir de peces de músics a què el mestre havia fet referència. Així doncs es va conèixer al Miró llibertari, convençut del valor del silenci i els espais buits; en consonància, Romaní va tocar Stockhausen i Cage.

Per als intervals de repòs al camp, Vivaldi. En una nau de gòtic català, Bach. En una gran ciutat, reflectint la violència de les *Teles cremades*, Varèse. Una mica de jazz de Duke Ellington, perquè «l'entusiasmava», i Kubizek per als tristos anys de postguerra a Mallorca, llegint Sant Joan de la Creu i Santa Teresa d'Àvila.

Presència d'Homs, amic de Miró

L'art de Miró i Mozart es van aparellar: «la meua obra —diu el pintor— és com la música de Mozart; surt d'una manera natural, sense aparent esforç, però amb una profunda reflexió prèvia».

El clarinetista de renom internacional, Oriol Romaní, va incloure en aquest concert el *Poema en record de Joan Miró* del compositor Joaquim Homs, present a l'auditori i amic personal del pintor.

El cicle Miró-Foix-Mompou, segons el seu coordinador, Jordi Casanova, ha commemorat el triple centenari del naixement d'aquestes figures amb uns resultats positius, que han eixamplat el sentit d'obertura de l'escola. Altres activitats del cicle han estat exposicions, àudio-visuals o conferències.

■ Guillem Farré

Apareix el primer número de *MUSICA'T*

Acaba d'aparèixer el primer número de *MUSICA'T*, revista de música dels Països Catalans, publicació dirigida pel periodista Xavier Tudela.

MUSICA'T té caràcter bimensual i informará de tots els aspectes i gèneres de la música pròpia dels Països Catalans. En aquest primer número, hi ha salutacions dels consellers de cultura de la Generalitat de Catalunya i Govern Balear, així com dels alcaldes de Perpinyà i Fraga. Seguidament hi ha una àmplia secció, anomenada Actualitats, on s'informa de notícies relacionades amb la música catalana esdevingudes durant les darreres setmanes. A *MUSICA'T* hi ha també una secció dedicada a la

mainada, opinió, entrevista (a Lluís Llach, en aquest primer número), un apartat de música tradicional, un espai dedicat a l'Associació de Cantants i Intèrprets Professionals en Llengua Catalana, una secció dedicada a donar a conèixer a una empresa discogràfica, un reportatge (cantar en català a Catalunya Nord), la biodiscografia d'algun cantant (Ovidi Montllor en aquesta primera edició), un apartat d'història (20 anys del rock laietà), etc.

En cada número de *MUSICA'T* es publicarà un dossier central amb informacions de difícil accés i d'interès general. En aquest primer número es publica la relació de la discografia catalana del passat 1992.

Convocat pel departament de ràdio del Bisbat de Girona

Segon certamen de narrativa breu «Església viva»

PREMI: 25.000 Ptes. i publicació radiofònica de la narració guanyadora.

BASES

1) Les obres han de ser inèdites, escrites en català i d'una extensió màxima de tres folis DIN-A4.

2) Els treballs s'hauran de presentar per sextuplicat (6 còpies), mecanografiats a doble espai i per una sola cara. A cada treball s'hi farà constar el nom, l'edat i l'adreça de l'autor.

3) El tema de les narracions és lliure. Qualsevol tema pot ser adient, però sempre en el context d'un programa radiofònic que té com a finalitat preferent donar una visió cristiana de la vida.

4) Termini de presentació: 29 de gener del 1994.

5) Lliurament de treballs. Cal fer-los arribar a la següent adreça: DEPARTAMENT DE RÀDIO DEL BISBAT DE GIRONA C/. Albareda, 15, pral. 1ª 17004 GIRONA Telèfon (972) 22 27 75

6) El veredict, així com la valoració del concurs es farà públic l'última setmana del mes de març a través del programa *ESGLÉSIA VIVA*. Aquest espai difondrà també el treball premiat (i els finalistes, si s'escau) per les 22 emissores que emeten el programa.

7) El jurat estarà format per: Jaume Reixach, com a President; Ignasi Bonnin, Narcís Jordi Aragó, Josep M. Pont, Miquel Àngel Farrés i Àngel Rodríguez que actuarà com a secretari sense vot.

Mossèn Josep Soler presenta el seu llibre «Una veu exultant», amb lletra i música de 275 cançons per a l'ús de la litúrgia

Cants per resar

Recentment en el Col·legi Major Les-tonnac (Companyia de Maria) de Barcelona tingué lloc l'acte de presentació del llibre «Una veu exultant», recull de 275 cançons compostes, lletra i música, per mossèn Josep Soler i Soler. L'acte fou presidit pel bisbe auxiliar de Bar-

celona, monsenyor Joan Carrera, acompanyat pels mestres Manuel Cabero i Manuel Oltra, el pare Josep M. Vilarrubias, claretià, el monjo de Montserrat, Oriol Diví, dibuixant del llibre, el Sr. Albert M. Manich, enginyer i animador de cant, i l'escriptor, Ramon Folch i Camarasa.

Obrí els parlaments el propi autor, mossèn Soler. *Estic content—digué—perquè penso que aquestes cançons poden ajudar a resar. Quan composo m'inspiro en el cant gregorià i en les melodies populars de casa nostra. Admiro aquest tipus de música perquè és fresca, neta i arriba al cor.* Pel que fa a la lletra, manifestà: *Meditar tots els dies de la setmana el text bíblic del diumenge fa que et penetri més.* Mossèn Soler acabà agraint una llarga llista de persones que l'han ajudat a dur a terme la seva

obra: músics i compositors, poetes i escriptors, teòlegs, bibliastes, etc.

Una aportació qualitativa per la litúrgia

Seguidament el pare Josep M. Vilarrubias, fundador i director del conjunt teatral «Casal Claret» manifestà que les cançons del compositor Soler li han servit no sols pels actes litúrgics sinó també en representacions teatrals: passos de Setmana Santa, Passió, Mort i Resurrecció de Crist,

quadres plàstics, etc. *Les millors obres de pintura i escultura—puntualitzà Vilarrubias—s'identifiquen amb aquestes cançons i des d'aquí es provoca la pregària i la meditació.*

El mestre Manuel Cabero, director del Cor Madrigal, manifestà que l'autor d'«Una veu exultant» ha fet una aportació qualitativa al servei de la música litúrgica, admirant la vena inextinguible i l'afectivitat poètica i musical de mossèn Soler, amic seu de molts anys. *La cançó de Soler és d'una espontaneïtat fresca que neix de l'esperit del poble, amb paraules assequibles a tothom i amb melodies amables i senzilles de tessitura fàcil, amb toc místic d'arrel gregoriana que la gent entén i assimila sense esforç.* El mestre Cabero acabà comparant mossèn Soler a un altre músic compositor de Vic de gran prestigi i també prevere: Mn. Lluís Romeu. Digué que com en aquest, les cançons de Josep Soler continuaran cantant-les el poble durant molts anys.

Amarat de la Paraula de Déu

Albert M. Manich, enginyer i animador de cant, féu una dissertació històrica molt valuosa sobre l'evolució del cant sagrat en la vida de l'Església. Acabà dient: *L'esforç del nostre compositor ha estat creador i amarat d'un profund contacte amb la Paraula de Déu, d'assimilació contemplativa, partint de formes litúrgiques arrelades en la vida del nostre poble. Aquí rau el secret que aquestes melodies siguin fàcilment captades pels fidels i que la seva interpretació sigui fàcil i alhora elegant.*

De la passivitat a la participació

Tancà la sèrie de parlaments monsenyor Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona. Posà l'accent en les lletres de mossèn Soler, donat que altres ja havien fet una valoració positiva de la part musical. El Dr. Carrera agraià la tasca de mossèn Soler que serà en bé de les comunitats

Mossèn Soler: «Admiro el cant gregorià i les melodies populars perquè són un tipus de música fresca, neta i que arriba al cor»

cristianes. Digué que no li sabia greu dir això, atès que a vegades som més promptes a les crítiques que no a l'elogi. Adreçant-se sobretot als animadors del cant, digué: *Cal que l'assemblea canti, però perquè canti cal que els cants siguin assequibles i capaços d'expressar els sentiments religiosos de les persones. A vegades quedés parat i una mica espantat de la gosadia d'alguns, que a través de la música posen en boca de la comunitat lletres molt subjectives. La comunitat quan es reuneix per les celebracions no ho fa per proclamar les idees particulars d'una persona, d'altra banda legítimes. La comunitat necessita alimentar-se de la Paraula de Déu. Aquesta és una característica important en les lletres d'una «Veu exultant» de mossèn Soler. Alegrem-nos que avui tinguem una obra de qualitat a les mans, i a les vostres mans està difondre aquest cantoral i fer-lo servir com un instrument més perquè les nostres assemblees siguin realment actives.*

En una segona i última part una coral de Gavà interpretà un repertori musical, acabat el qual el públic, que omplia de gom a

gom la sala, féu un gran aplaudiment adreçat als cantaires com a mossèn Josep Soler i Soler.

Editorial Claret editora de «Una veu exultant»

L'obra musical de Soler va publicada en excel·lent paper i tipografia en dos volums distints: el primer conté lletra i música de totes les cançons, mentre que el segon només inclou la lletra. A les harmonitzacions hi ha contribuït el mestre Manuel Oltra, i en les lletres hi han col·laborat, Ramon Folch i Camarasa i Domènec Puga. Les il·lustracions són d'Oriol M. Diví, monjo benedictí. Signa el pròleg el pare Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat. Les cançons vénen també en cassetes. Tota l'obra, reeixida i pulcra com totes les de mossèn Soler, l'ha editat i la distribueix «Editorial Claret». Ens plau acabar amb una felicitació cordial per l'autor i amb una crida a tots els responsables del cant litúrgic perquè vulguin conèixer i fer cantar unes melodies de gran qualitat segons els experts.

■ Francesc Gamissans

PESSEBRE VIVENT DE SANT FOST

El Primer Pessebre Vivent del Vallès

DIES DE REPRESENTACIÓ

19, 25 i 26 de desembre
1, 2, 6, 8 i 9 de gener

A les 6 i les 7 de la tarda

Obsequi de pa torrat, amb all i oli i vi del poble a tots els assistents abans de les representacions.

NADAL DEL 1993

25 anys de Pessebre Vivent de Sant Fost

Monsenyor Carrera: «A les vostres mans està difondre aquest cantoral de qualitat i fer-lo servir com un instrument més perquè les nostres assemblees siguin realment actives i participatives»

Crònica televisiva

Tot canal de televisió conté una gran quantitat de programes de divers contingut per oferir als televidents. Un punt per damunt o per sota del *rating* d'audiència d'aquests espais pot ser motiu d'aldarulls i desgavells als despatxos dels poderosos directius del negoci televisiu. Les grans cadenes de televisió es disputen a vida o mort els espectadors. És l'anomenada «guerra de les audiències». Tots es barallen per aconseguir un tros del pastís televisiu més gran i apetitós que l'adversari. Bon profit! Dins d'aquest xafogós ambient no cal dir que les pel·lícules han estat un dels pilars fonamentals de la programació televisiva tant del passat, del present com del futur.

Els espectadors han de filar prim quan dubten si escollir un film o un altre. Un grapat de circumstàncies influeixen en aquesta meditada decisió. Per

exemple, si és una pel·lícula en blanc i negre, amb un enlluernador ventall de grisos *Casablanca* o de vistoses colorines

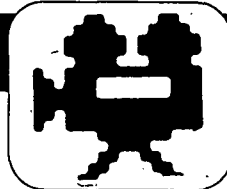
Cinema a casa

La reina de l'Àfrica. Si és un clàssic del setè art *Allò que el vent s'endugué* o de molt recent *El color púrpura*. Si és una pel·lícula espanyola *Los santos inocentes* o xinesa *Ju Dou*. Si el destinatari és majorment el públic infantil *El mag d'Oz* o l'adult, àvid de sant i fetge *La matança de Texas*. Si el director és el nord-americà d'origen jueu Woody Allen, el britànic Peter Greenaway o el danès Lars Von Trier. Si hi intervé una gran actriu com Katharine Hepburn o una *sex-symbol* com Kim Basinger. Cadascú triarà el film més adient al seu particular punt de vista cinematogràfic.

Si fem un recompte del nombre de pel·lícules que emeten els diferents canals TVE-1, TVE-2, TV3, Canal 33, Antena 3-TV i Tele 5 ens adonem que la mitjana de films per setmana és gairebé de noranta pel·lícules. S'emeten a qualsevol hora del dia, convenientment trossejades per incloure-hi anuncis publicitaris durant una bona estona. Un acte reprotxable. Certament, el cinema a casa no deixa de ser una profanació. Les pel·lícules s'han de gaudir al cinema, a la sala obscura, on els somnis es fan realitat. Un costum ferit de mort a causa del vídeo domèstic. Un ritual en vies d'extinció.

■ Miquel Àngel Codina Periodista

CINEMA

Máximo riesgo

Director: Renny Harlin. **Intèrprets:** Sylvester Stallone, John Lithgow, Janine Turner.

Máximo riesgo és un altre exemple —al costat de *Parque Jurásico*, *El último gran héroe*...— d'una de les tendències del cinema nord-americà dels últims anys: la realització de pel·lícules de gran pressupost, fetes de tal manera que al públic li sigui indiferent veure-les en la pantalla gran o en el vídeo, per l'espectacularitat de les seves imatges. Aquesta pel·lícula significa a més a més la tornada de Sylvester Stallone al cinema d'acció, després dels seus frustrats intents en la comèdia amb *Oscar* y *¡Alto, o mi madre dispara!*

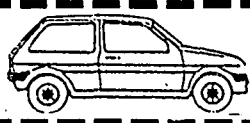
Walker (Sylvester Stallone), un intrèpid alpinista, no aconsegueix pas evitar la mort a la muntanya de la promesa de Tucker (Michael Rooker), el seu millor amic. Aclaparat per la seva possible responsabilitat en la tragèdia, tindrà ocasió de redimir-se enfront el seu amic. Certament, uns individus perduts a les Muntanyes Rocalloses demanen auxili. Però quan acudeix per ajudar-los, descobreix que són uns perillosos delinqüents que han sofert un accident aeri, i que volen valer-se dels muntanyencs per trobar tres maletes que contenen cent milions de dòlars. Walker aconseguirà escapolar-se, però haurà de rescatar Tucker, a qui prenen com a guia.

La principal debilitat de la pel·lícula resideix en el seu guió, signat per Michael France i pel mateix Stallone. La idea d'entrada és bona, però no s'ha desenvolupat prou bé. Els diàlegs són pobres, i el mateix passa amb els personatges que els pronuncien. Això es fa especialment evident en el nombrós grup de dolents, que sembla que no pensin en res més que a matar-se entre ells de la manera més ràpida possible.

Per altra banda, les imatges d'algunes escenes, en el magnífic marc dels Alps Dolomites, són senzillament increïbles. Complicats moviments de càmera en els que la muntanya és la que es mou, escalades, allaus, la baralla de Stallone amb un helicòpter (reminiscències de Rambo?), són controlats amb destresa pel finlandès Renny Harlin (*La jungla 2: alerta roja*).

En general predomina l'acció, encara que a vegades hi hagi una desagradable violència. La pel·lícula es deixa veure i fins i tot es frueix; però deixa la irremeiable sensació que podia haver donat molt més de si.

■ J.M. Aresté (Aceprensa)

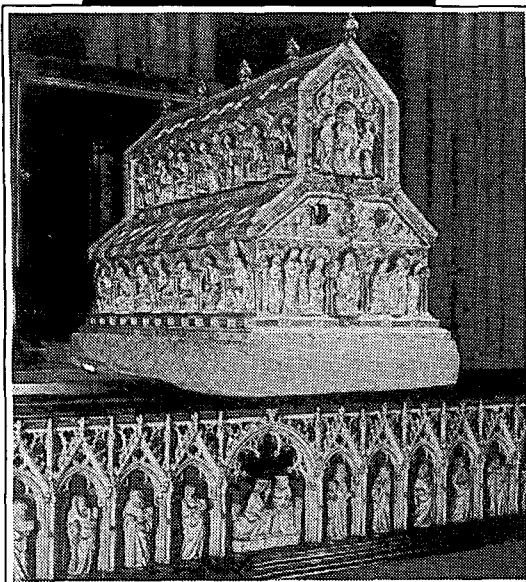
De viatge

Des de molt petit havia sentit dir que la catedral de Burgos era una còpia de la de Colònia encarregada pel Rei Ferran III el Sant. I confeso que el primer sentiment que hi havia abans de contemplar-la era simplement aquest: volia establir una comparança. No puc donar el meu judici sobre l'arquitectura comparada d'ambdues; el record de la de Burgos està tan vinculat a la meua vida d'oració infantil al costat del meu pare als peus del Sant Crist que s'hi venera i a la imposició de la insígnia d'A.C. quan vaig créixer una mica més, que les meves vivències són entrenyables i impedeixen un judici crític i just.

Però he de reconèixer que la catedral de Colònia té en la seva entranya un tresor incomparable. Aquí reposen les despulles dels Reis Mags. Repeteixo, com en altres ocasions he dit, que el que menys m'importa és la seva autenticitat. I això hem de comprendre-ho molt més els que vivim en uns temps en els quals s'introdueix entre nosaltres el costum, antic en altres llocs i temps, de la incineració dels cadàvers. ¿On van a parar tantes mol·lècules volàtils a la temperatura de combustió dels forns crematoris? ¿Les cendres que es guarden corresponen al cadàver o al taüt?

Marco Polo, en el relat del seu viatge que inicia en 1271, en els capítols XXXI i XXXII, ens fa una descripció de la llegenda i memòria que es conserva a Pèrsia del viatge a Betlem i retorn a les seves terres dels tres Reis. La narració està plena de candidesa barrejada amb relats fantàstics i fins màgics. La seva lectura meravella el qui encara és capàs de meravellar-se; són pàgines encantadores.

Colònia

El P. Croisset diu que de Pèrsia despulles anaren a parar a Constantinoble, després les traslladaren a Milà, fins que finalment aquesta ciutat fou presa i saquejada per Frederic Barbarroja i s'endugueren les relíquies a Colònia, on encara es conserven.

Hi ha contradiccions en les datacions que fan ambdós autors, però cal reconèixer que cap d'ells té una postura crítica en la seva narració.

Els qui visiteu aquesta ciutat com a turistes o interessats professionalment per la fira Photokina, mostra rival de la nostra Sonimag, si teniu una mica de fe cristiana i molta ingenuïtat, no deixeu de veure la preciosa arqueta i després, amb la imatge encara latent en la vostra retina, sortiu i mireu la imponent façana. Aquesta experiència és una meravellosa paràbola del que vol expressar la festa del 6 de gener. Fou la visita dels Mags a la casa de Betlem, una acció molt limitada en l'espai i en el temps, però no es quedaren per a ells sols la profunda experiència espiritual o la van transmetre secretament

a un grupet d'iniciats, l'explicaren ells i altres i ens la conserva l'evangelista sant Mateu. Així s'inicià el reconeixement del Messies per tot arreu i per totes les èpoques. Reconeixement, acollida i salvació. Això és Epifania.

Això és la catedral de Colònia, que la meua estimada catedral de Burgos amb el seu «Papamoscas», la seva capella del Condestable i el seu ric tresor iconogràfic i escultòric, no em pot suggerir.

■ P-J Ynaraja, capellà de la Llobeta

LA SARDANA I LA DANSA

Festa de la sardana

Aquest diumenge, 5 de desembre, se celebra la Festa de la Sardana, en un acte que tindrà com a marc el Gran Teatre del Liceu i comptarà amb l'assistència del president de la Generalitat, Jordi Pujol.

En el decurs de l'acte es lliuraran els premis anyals que atorga l'Obra del Ballet Popular. En aquesta ocasió els premiats són el matrimoni format per Francesc Sala i Maria Aguilà (medalla al mèrit sardanista); Domènec Moner i Basart (Medalla al mèrit musical) i Ramon Noguera i Subirà (medalla al mèrit cívica). La colla barcelonina Violetes del Bosc ha guanyat per trentena vegada el campionat de colles de Catalunya, mentre que la colla Xaloc aconsegueix la segona posició.

Un cop lliurats els premis, es presentarà un vídeo sobre la sardana, en el qual han col·laborat colles de la Catalunya nord, i el llibre *La sardana, dansa nacional de Catalunya*, de Josep M. Mas i Solench, del qual vàrem parlar en el darrer número de *Catalunya Cristiana*. La festa acabarà amb un concert interpretat per La Cobla La Principal de la Bisbal

■ Josep Ventura

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalsccions. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Dr. Ramon Vilalta

L'edat de créixer

Guia pràctica dels primers anys del nen

Dr. Ramon Vilalta.
L'edat de créixer.
Ed. Columna.

L'educació, un procés actiu i canviant

Aquest llibre pot ser de gran utilitat pràctica pels dubtes quotidians que comporta inevitablement l'arribada d'un fill. La pediatria és viva quan respon a les necessitats reals i

canviants dels pares i els nens. Aquest llibre és una eina pràctica de divulgació i alhora vol donar confiança i seguretat en una recerca que mai no pot donar-se per finalitzada: fer créixer els fills. Educar-los i tenir cura del seu cos és un procés actiu i canviant, es tracta d'un aprenentatge de la vida, d'una veritable cultura. Afortunadament, mai no es fa prou bé. Els nens tenen la llavor d'un altre futur que no és el nostre, però se'ls pot cuidar sense por i amb plaer, un dels elements de la felicitat.

Ramon Vilalta és un pediatre amb una formació ortodoxa però també amb una preocupació constant per adequar la pediatria al que demanen els pares i els nens d'avui dia. Actualment treballa a l'Hospital Materno-Infantil de la Vall d'Hebron de Barcelona.

Aquest llibre és fruit de la seva experiència en un hospital d'alta qualitat i del contacte diari amb els pares a la consulta, així com de les diferents col·laboracions en els mitjans de comunicació.

● F.P.

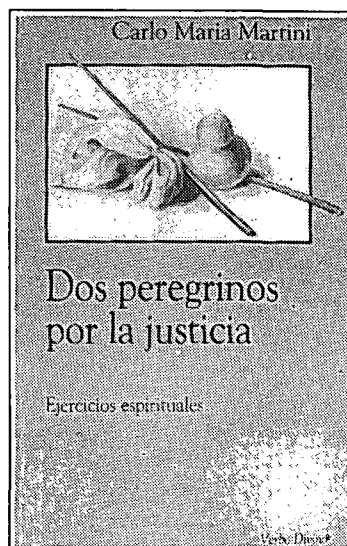
Meditacions d'una tanda d'exercicis espirituals

No és fàcil recollir en un llibre les meditacions d'una tanda d'Exercicis Espirituals transcrivint-les d'una enregistradora, sobretot quan es pretén traduir-les en una altra llengua.

Tanmateix, ens ha semblat un deure intentar-ho per permetre que molts d'altres puguin beneficiar-se de les reflexions que el Cardenal Carlo Maria Martini, arquebisbe de Milà, oferí recentment a un nombrós grup de jesuïtes de Califòrnia, reunits a la Universitat de Santa Clara, no gaire lluny de la ciutat de San Francisco.

Tanda d'Exercicis molt singular, com ho indica el mateix títol de *Dos peregrinos por la justicia*.

Les meditacions del Cardenal Martini ens estimulen a reconsiderar algunes idees personals sobre la fe, sobre la nostra forma de viure-la i donar-ne testimoni, sobre la nostra manera de cercar la voluntat de Déu i de lliurar-nos a la causa de la justícia i dels drets dels pobres. Ens ajuden a objectivar la subjectivitat espiritual, típica de la nostra època, a través de la Paraula de Déu i del sentit de l'Església, estimant l'Església no

Carlo Maria Martini.
Dos peregrinos por la justicia.
Ed. Verbo Divino.

només com a misteri sinó, fins i tot, com a estructura jeràrquica.

Per tothom que conegui ja la història del patriarca Josep i la vida i ensenyances del fundador de la Companyia de Jesús, el llibre que presentem no serà en absolut inútil, perquè conté perspectives noves, intuïcions profundes que

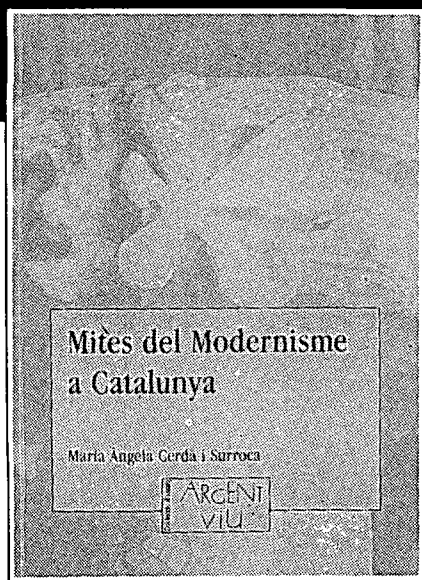
inciten rellegir les pàgines del Gènesi i les obres d'Ignasi de Loiola.

Per a tothom que no conegui cap dels «dos peregrinos», el llibre proporcionarà l'ocasió de tractar les figures de Josep i Ignasi perquè cada un se senti interpellat en el seu propi camí, en els seus propis sentiments, en les lluites personals i en les proves, en les expectatives i esperances, i a partir d'aquí, se sent ajudat a prosseguir aquest viatge les fites simbòliques del qual són Jerusalem i Roma.

● F.P.

Maria Àngela Cerdà i Surroca.
Mites del Modernisme a Catalunya. Pagès editors.

La societat catalana de finals del segle dinovè hagué d'enfrontar-se a un dels moments polítics, socials i culturals més incerts i desorientadors de la nostra història. El tancament del mil huit-cents havia de significar la ruptura amb el passat i l'obertura a una «gran època» de transformació social i de progrés. El «superhome» —l'intel·lectual— s'aplicà a la «modernització» de Catalunya, ja des d'una actitud crítica i reformadora, ja evadint-se del món real. El model era Europa. Les armes, no cal dir-ho, les arts plàstiques i la paraula.

Un estudi innovador

És en aquest marc que apareix «un dels mites fonamentals de la cultura catalana contemporània», com Isidor Cònsul ha encertat a definir, en el pròleg del llibre que tenim a les mans, el Modernisme.

L'autora aconsegueix definir i exemplificar en tot just cent pàgines quina és l'estructura profunda del moviment modernista. A la primera part, fa una anàlisi del panorama literari i dels mites concrets —imaginari, orientalisme i esoterisme— que s'hi superposen. A la segona, aprofundeix en el mite de la Natura —tot fent una anàlisi acurada de l'obra poètica d'Apel·les Mestres i Alexandre de Riquer— i en el mite del Paradís —a partir dels versos dels grans oblidats Xavier Viura i Jeroni Zanné—. Ambdós mites, els cicles naturals i la realitat paradisiàca, apareixen relacionats per una «presència invisible» que és l'ànima de les creacions modernistes.

Estem davant d'un estudi innovador

que ens apropa a temes fins ara poc tractats per la bibliografia precedent, com són l'esoterisme i l'ocultisme. El fons històric preferit de bona part de la producció modernista és una edat mitjana idealitzada; el fons cultural escollit en molts casos, l'art gòtic. Tot plegat, associat a la Natura incorrupta i a la imatge d'una superfemina capaç d'adoptar múltiples aspectes —de la «femme fatale» a la «donna angelicata».

Molts lectors descobriran en aquestes pàgines quatre autors catalans l'obra poètica dels quals és imprescindible conèixer per arribar a copsar del tot què fou el Modernisme. A més, aquests textos ens arriben conduïts pel comentari textual de Maria Àngela Cerdà, en el marc contextual que els és propi, per tal d'exemplificar la mitologia de la Natura i del Paradís, així com la mitologia femenina modernista.

■ Laura López i Granell

Un relat fascinant

William Th. Walsh narra l'extraordinària història de la reina Isabel de Castella tal i com es va desenvolupar a ulls dels seus contemporanis i en el sagnant marc de la seva època. Es tracta d'un relat tan dramàtic, tan fascinant, que no cal ser embellit ni completat pels coneixements —o els disbarats— d'altres temps.

Per comprendre la història i interpretar-la correctament, cal conèixer totes les circumstàncies que envolten els fets i penetrar en la mentalitat dels seus protagonistes, entenent la seva escala de valors i els seus ideals. No hem d'aplicar a una època passada els nostres criteris actuals, encara que, evidentment, comprendre no significa aprovar sense restriccions tot allò que feren els homes del passat. Tampoc no seria objectiu condemnar-ho tot, sense tenir present que ningú no aconsegueix estar per damunt de les idees del seu temps, sempre influents en els judicis i opinions.

Els Reis Catòlics, actualment, no són de moda: l'establiment de la Inquisició i l'expulsió dels jueus són, per a molts, taques negres que entelen la seva memòria. Fins i tot, l'haver ajudat a Colom i haver iniciat la colonització espanyola a

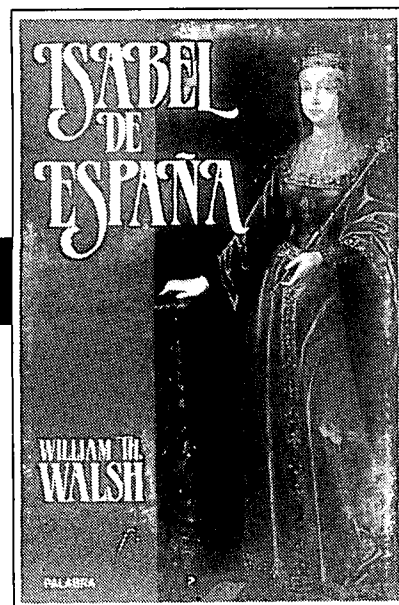
William Th. Walsh. *Isabel de España.*
Ed. Palabra.

les Antilles, també es consideren fets reprovables. Precisament per tot això val la pena que fixem la nostra atenció en una època crucial de la nostra Història, sentint no solament el judici negatiu dels seus detractors, sinó l'opinió dels qui sostenen d'altres opinions.

En la corruptuda cort d'Enric IV, Isabel i el seu germà petit Alfons saberen mantenir-se incontaminats, encara que la reina Joana, intentà que seguissin els mals costums imperants.

Mort Enric IV, Isabel als vint-i-tres anys, rebé la Coronà castellana per regnar sobre un poble empobrit, amb una noblesa díscola i acostumada a prescindir de l'autoritat reial.

Les aventures d'Isabel i les romàntiques circumstàncies que envoltaren el seu matrimoni amb Ferran, fill de Joan II d'Aragó, han inspirat més d'una obra literària. Aquest fou un enllaç en què s'uniren venturosament l'amor i la raó d'Estat.

● C.C.

L'alegria de conèixer

El «profe» té raó. Saber i conèixer cada dia més les coses, les realitats, les persones, la Història dels homes i dels pobles, etc., és una font d'alegria.

Aquest estiu, un home del camp m'explicà coses molt interessants: com s'adoba la terra perquè les plantes donin molt de fruit, com se semblen les llavors, com s'exporguen les plantes, etc. ara, quan menjo patates, o tomàquets, o mongetes tendres, penso en tot el treball i en tot el camí que han seguit des de la terra al plat.

De vegades havia pensat que tot el que estudiava no

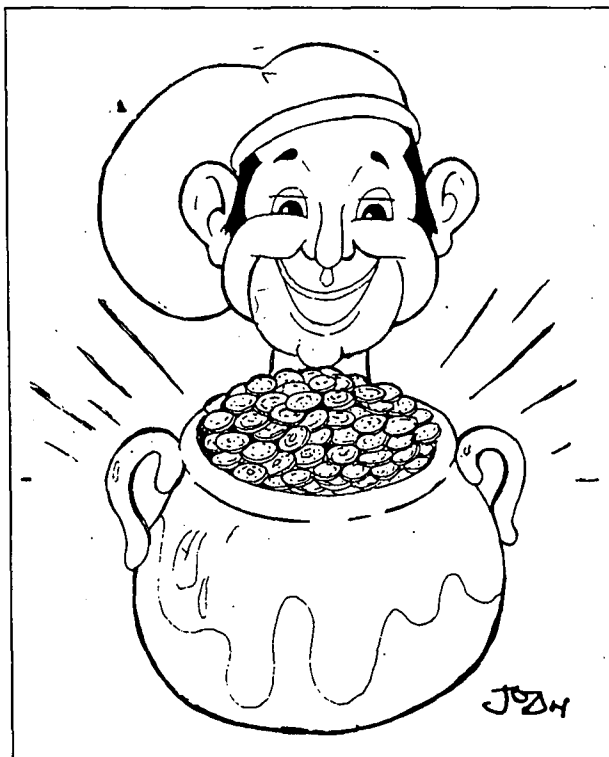
servia per a res. Estava equivocat. El saber i conèixer les coses, les persones i els fets històrics ens apropa al secret amagat de les realitats que ens envolten. Ens obre els ulls a la meravella de la Creació, i ens obre el cor a l'admiració i a l'estimació del treball de l'home.

La nostra vida està plena del fruit del treball d'altres persones.

Aprendre, saber i conèixer per estimar més, ¿no és una font d'alegria? Em sembla que sí.

L'Eixerit

El llenyataire i les monedes d'or

Diu la llegenda que, al final de l'Arc de Sant Martí, es pot trobar una olla plena de monedes d'or. També diu la llegenda que aquesta olla la vigila un nan dolent, molt dolent.

Vet aquí que una vegada un jove llenyataire, molt valent, va decidir marxar de casa seva per anar a buscar l'olla llegendària. El jove volia trobar les monedes d'or per ajudar els seus pares, que vivien en la misèria.

—No pateixis, mare; tornaré aviat, i els nostres problemes s'acabaran —va prometre el noi en acomiadar-se de la seva pobre mare.

El camí era llarg. Els dies i les nits es van anar succeint, i el llenyataire no parava de caminar. Va conèixer pobles i ciutats, va creuar rius i muntanyes. Va trobar-se pel camí amb homes i dones que creien que la història de l'olla era mentida. Però, ell mai no va perdre l'esperança ni el coratge i, després d'uns anys i moltes aventures... Heus aquí que un matí, quan estava dormint a una clariana d'un bosc, una llum molt forta li va fer obrir els ulls. El noi no s'ho podia acabar de creure. Davant seu, uns raigs de llum semblava que naixien de terra per llençar-se decididament cap al cel. Encara va trigar uns segons a adonar-se del que passava. Era l'Arc de Sant Martí. Allò que tant havia buscat, ara ho tenia a l'abast de la mà. Una mica atabalat, encara, el jove llenyataire va decidir enfilar-se pels raigs de llum. Amb una mica de por, hi va posar primer un peu, i després, l'altre. Veient que la superfície era prou ferma, es va posar en camí. I el camí era molt bonic, pujava entre els núvols i s'acostava al sol i als estels; i, després, tornava a baixar, fins a arribar a un lloc preciós, ple de flors, de llum, de colors, de papallones i d'ocells que no deixaven de cantar. El noi estava meravellat. I quan encara no havia tingut temps de reaccionar, va veure al seu davant allò que tant havia desitjat: l'olla plena de monedes d'or. Abans d'acostar-s'hi, va comprovar que el follet dolent era ben adormit i, llavors, sense pensar-s'ho dues vegades, va agafar l'olla i va arrencar a córrer, cames ajudeu-me, cap a l'altre extrem de l'Arc. A mesura que s'allunyava, podia sentir els crits del follet, el qual, en despertar-se, s'havia adonat de la desaparició de l'olla. A mig camí, quan ja no el sentia, va seure una estona per descansar i va començar a pensar què faria amb tots aquells diners.

—Seré un home ric i famós; tindrè un gran palau amb molts criats. Ningú no s'atrevirà a molestar-me i molta gent vindrà a pidolar-me. Ha, ha, ha...

El jove llenyataire havia oblidat totes les promeses que havia fet als seus pares i tots els bons desigs que l'havien dut a la seva aventura. Veure l'or l'havia convertit en un home mesquí i egoista, en un home tan dolent com el follet que vigilava l'olla.

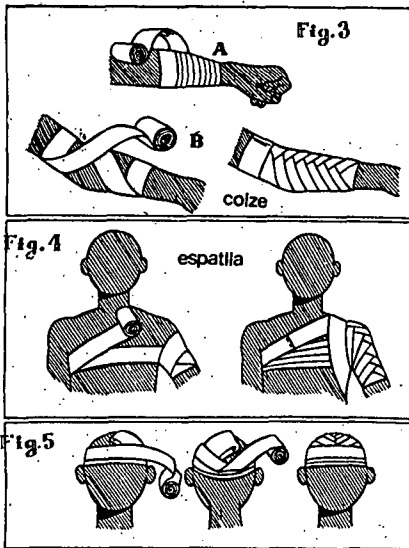
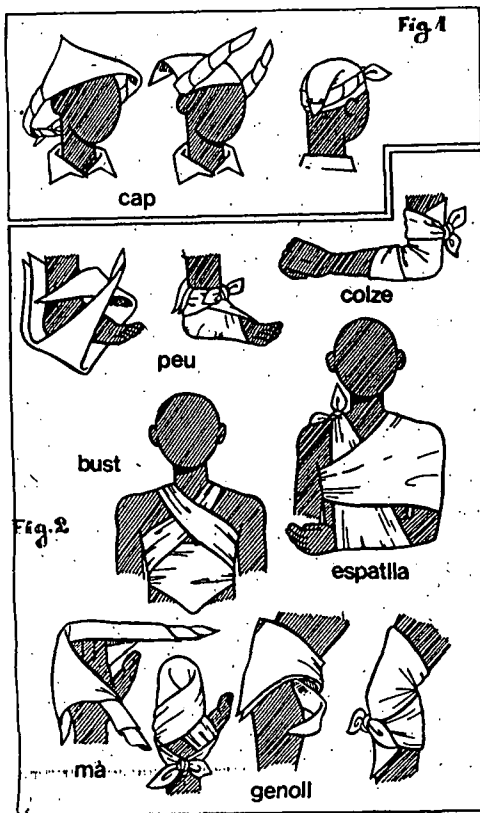
Quan ja havia reposat una estona, es tornà a posar en camí, tot pensant en les coses que podria comprar-se. En això, no es va adonar d'una petita pedra que hi havia al camí, i hi va ensopegar. Sense poder fer res per evitar-ho, l'olla li va rrelliscar de les mans i totes les monedes van caure pels costats dels raigs de llum, i es van escampar arreu pel món.

Ningú no va saber mai d'on venia aquella pluja d'or, però les monedes van ajudar molta gent, fins els pares del llenyataire i tot, que van acollir el seu fill quan tornà a casa capcot i penedit del seu egoisme.

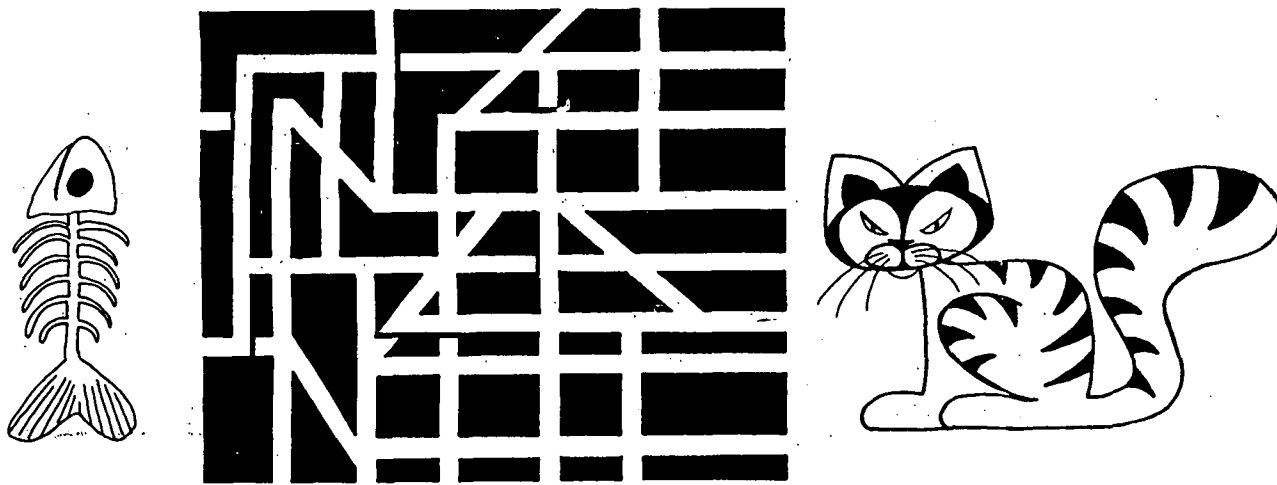
Anna

Com embenar un ferit

En els dibuixos de les figures 1 i 2 veuràs com pots fer embenatges amb un mocador gran (el que els escoltes en diuen un «fulard») plegat en triangle. Els de les figures 3, 4 i 5 són fets amb benes. A la figura 6 pots veure com es fa un cabestrell. Ens sembla que els ninots són prou clars i que no necessiten explicacions. Proveu de fer-los amb la teva colla. Pot ser un joc divertit i és, ben segur, quelcom que us pot ser molt útil.

¿Per on ha de passar el gat per arribar a la sardina?

EL LLAMBRIC ENRIC

Avet Set esllips per a nenes i nens

Dv 10/12 *Creure, avui: Parlem del Déu dels joves.* Informatiu i Agenda (director: Ramon Safont-Tria).

VARIS

NOVA RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses, hab. indi i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanent i temporal. Ref. Tel. 450 39 30.

BADALONA Assessoria Lligona, Fiscal, Laboral, Assegurances. Av. P. Companys, 6. Tel. 464 13 48. Fax: 464 13 80.

S'OFEREIX Sra. per tenir cura o fer companyia. Horès convingudes. Tel. 218 27 73.

SRA. 50 ANYS bones referències. Busca hab. a canvi servei o tenir cura de persones grans. Tel. 203 44 77 dimarts-divendres de 6 a 8 tarda.

ES LLOGA habitació per a 2 senyorettes. Tel. 420 73 88. Trucar de 13 a 17 h.

PARTICULAR compra mobles antics i tot tipus d'objectes. Teresa. 447 07 59.

ENTRESOL lloguer 35.000 Ptes. 60 m² apte Consultori, Ofinica, Perruqueria Sres. Tel 315 17 45.

LLOGO pls. Tel. 430 72 66.

PROFESSORA dona classes d'EGB, català, llatí, castellà i religió, de BUP i COU i de plano. Tel. 423 61 89.

S'OFEREIX administratiu 27 anys ampla experiència informàtica, nivell usuari, català escrit, nocions d'anglès. Tel. 213 97 47. Javier. Tardes de 15 a 24 h.

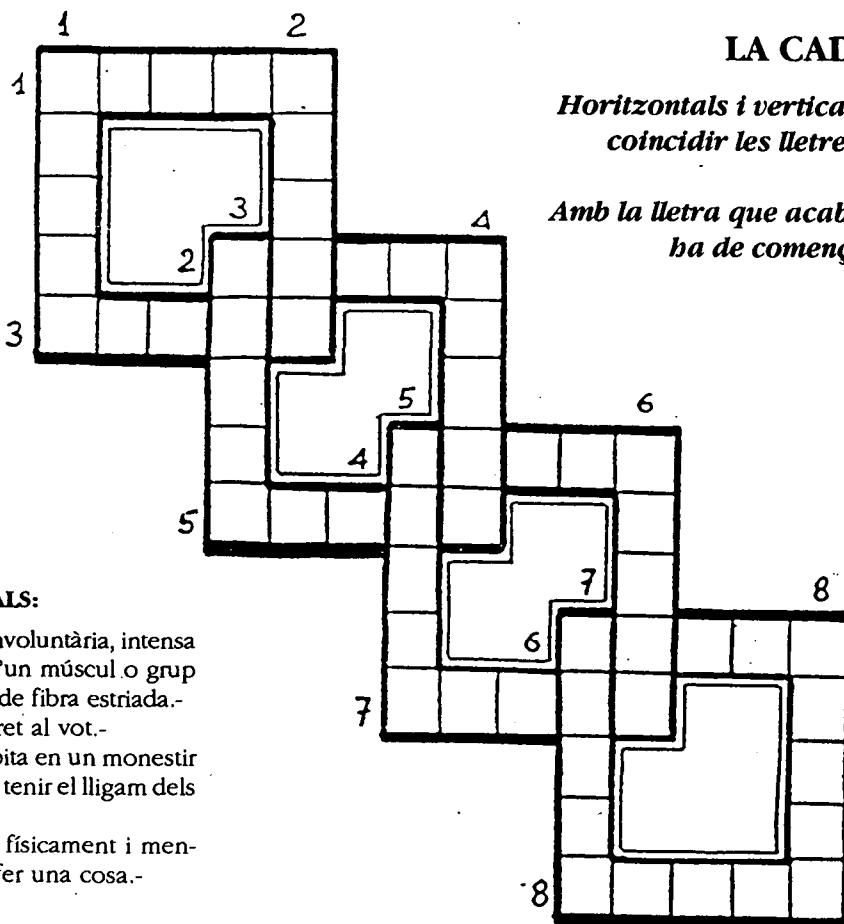
ES VEN casa pairal s. XIX a 20 km. Barcelona. De particular a particular. Tel. 555 15 85 nits.

OPORTUNITAT rendibilitza el teu temps de lleure amb un negoci propi. Truqueu a la nit de 9 a 11, tel. (972) 51 07 79.

BIÒLOGA casada sense fills de 32 anys amb experiència s'ofereix per a treballar. Referències al Tel. 437 30 23 de 14 a 17 h.

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA CADENA

Horitzontals i verticals, han de coincidir les lletres de cada cruïlla.

Amb la lletra que acaba un mot, ha de començar l'altre

HORITZONTALS:

- Contracció involuntària, intensa i dolorosa d'un múscul o grup de músculs de fibra estriada.-
- Exercir el dret al vot.-
- Laic que habita en un monestir sense, però, tenir el lligam dels vots.-
- Ésser capaç físicament i mentalment de fer una cosa.-
- Narració.-
- Embadaliment èxtasi.-
- Individu d'una antiga població de la Sicília oriental.-
- Joc de cartes simbòliques que són consultades per a tiradores de cartes.-

VERTICALS:

- Forma de música instrumental basada en una tonada que hom repeteix en diverses estrofes.-
- Manera de parlar especialitzada, distinta de les maneres comunes.-

- Anar d'un lloc a l'altre sense aturar-se enlloc.-
- Màquina automàtica que pot realitzar diversos moviments, més o menys semblants als homes.-
- Capital europea.-
- Obsequi.-
- Crit de lleó.-
- Elm de poc gruix que, generalment només cobria el crani sense gola ni visera.-

Solució

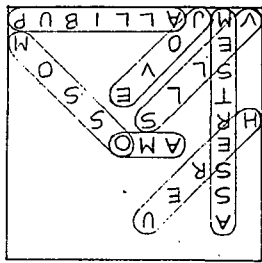
Horitzontals: 1- Rampa.- 2- Volar.- 3- Obial.- 4- Poder.- 5- Relat.- 6- Rapte.- 7- Sicil.- 8- Tarot.-
Verticals: 1- Rondó.- 2- Argot.- 3- Vagar.- 4- Robor.- 5- París.- 6- Regal.- 7- Rugit.- 8- Elmet.-

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

EN UNA MASIA CATALANA
ENCARA HI PODEU TROBAR
7 PERSONATGES.
BUSQUEU-LOS

S B I A C V A H O R
A A L L U I S A S E
O S L E S A Y B I R
I S R O T C L O C E
C E T A M O E D O L
H R M N S C S I G O
A T I L S E D S R I
V S L A V I E I O S
I E A O A F O A C M
V M J A L L I B U P

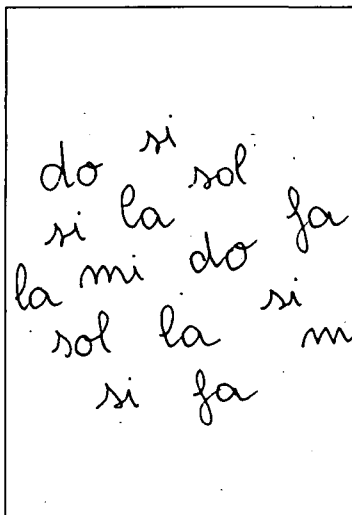

Vells - Amo - Mestressa - Hereu - Publla - Jove - Mossos - Publla

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

¿HEU TREBALLAT MOLT?

Solució al 740

re, port, er
repòrter

FILATÈLIA

per Enric Graupera

XAVIER MERCADANTE,
compositor

Commemorant el primer centenari de la seva mort, Itàlia li dedicà aquest segell l'any 1970. Va néixer a Altamura el 1795 i morí a Nàpols el 1870. Dotat especialment per la música, la seva mare aconseguí, malgrat grans dificultats econòmiques, ingressar-lo en una escola de música de Nàpols. La seva primera òpera, L'Apoteosi d'Ercole, tingué un gran èxit. El 1833 aconseguí la plaça de mestre de capella de Novara fins el 1862 en què quedà cec. Escrigué gran nombre de composicions religioses, simfonies i diverses peces per a diferents instruments.

ESCACS

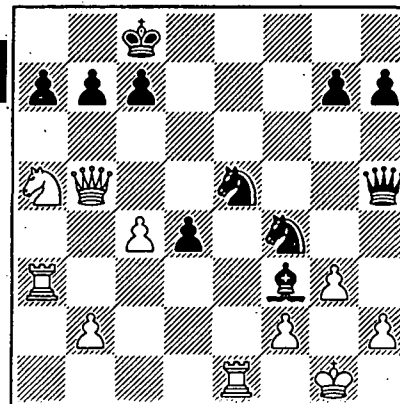
per Jaume Mora

DIAGRAMA 510
Negres juguen i guanyen

Invitació al vals. Macabre, és clar.

Solució al diagrama 509

1 D4C DxD, 2 TxD+ R2C, 3 T8C+ R3T, 4 T6A+ mat.

30 anys
de medicina
Solidària amb
el Tercer Món

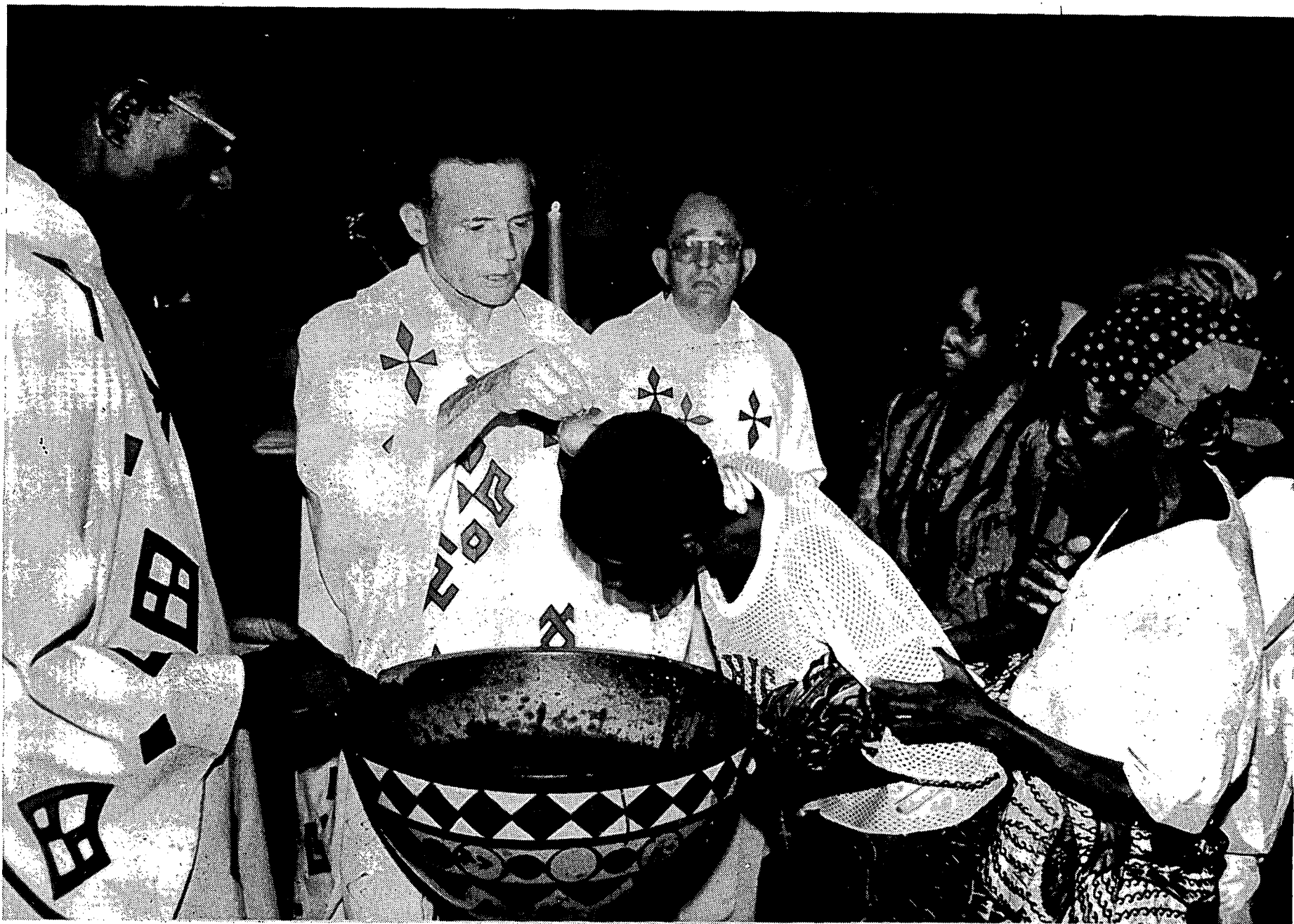
medicus
mundi
catalunya

Elisa, 14 / 08023 BARCELONA
Tels.: (93) 418 47 62 / Fax: (93) 418 48 66

Ajuts: "La Caixa". Oficina n.º 1010. N.º de compte 354-50 de Barcelona

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciants femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaries és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

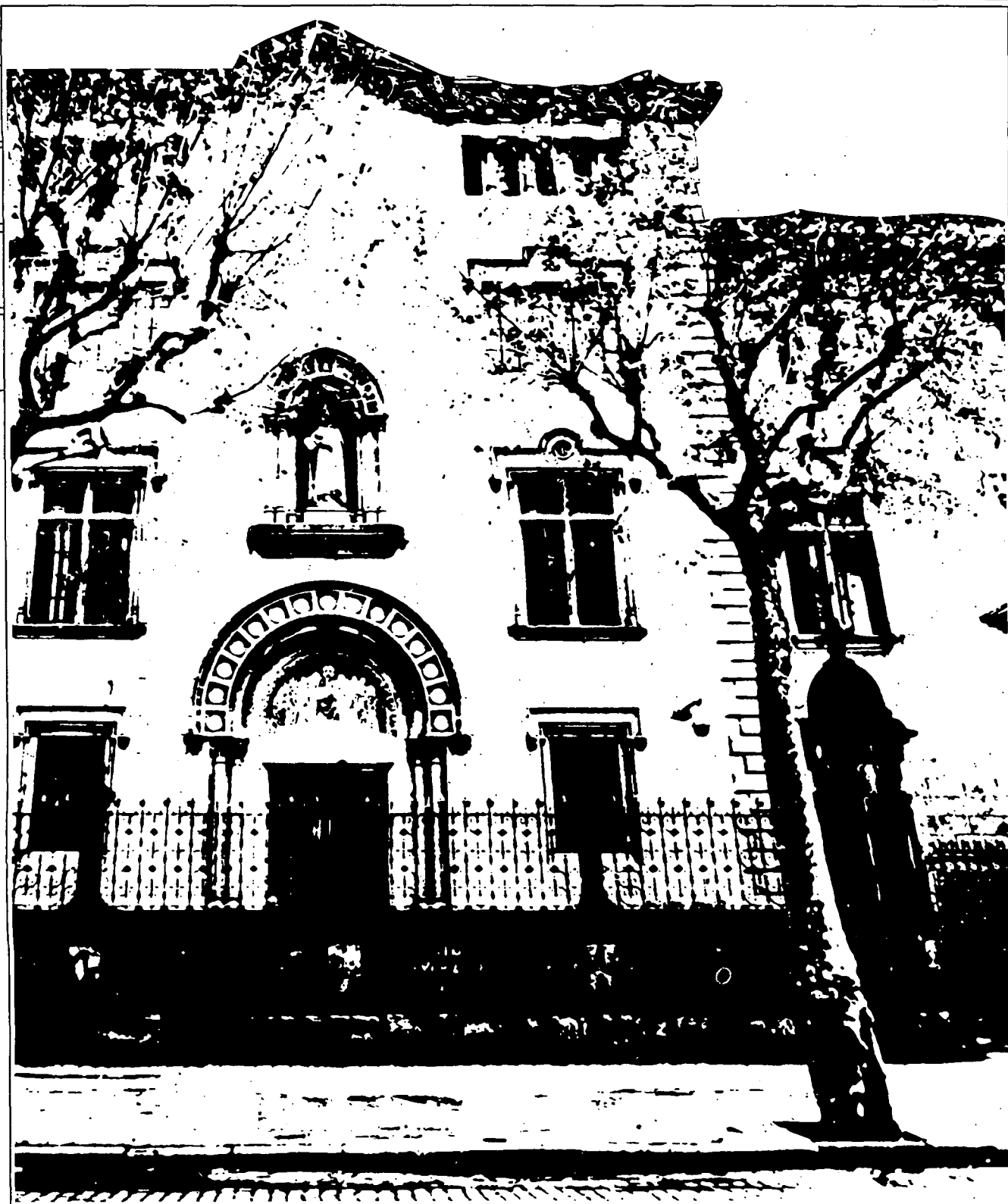
25280 Solsona
Bisbat

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2. 1er. 2a.

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

43500 Tortosa
Bisbat

El Seminari de Barcelona compleix 400 anys

«NOS DON JOAN DIMAS LORIS, per la gratia de Deu y de la Santa sede Apostolica Bisbe de Barcelona Commissari Apostolich en virtut de unes lletres Apostoliques Dades en Roma en Sant March amb lo Anell del pescador a vint y dos del mes de setembre proppassat mil sinch cents noranta y tres y del Pontificat de nostre santissim Pare Papa Clement octau lo any segon; Com per lo Sagrat Concili de Trento en la Cessió vint y tres Cap. diuít de refformatione stiga santissimament ordenat que en la Ciutat haont esta la Iglesia Cathedral de qualsevol Bisbat, o, Diocesis, sie erigit, o, Instituit un Collegi, eo Seminari en lo qual sian alimentats i sustentats tants jovens estudiants pobres del mateix Bisbat, o, Diocesis quants podran ser mantinguts, amb les rendes del dit Collegi, o, Seminari, perque alli, vivint recollits debaix de poder y mando del Bisbe y desocupats de coses temporals y apartades de occations, sian encaminats en tota virtut en santes y bones pratiques y costums sian ensenyats, en Cant, Computo Ecclesiastich, en gramatica, Retorica, Philosophia, y Theologia y sian criats tals, que puguen fer serveis així en les Iglesias de la Ciutat com, en altres del Bisbat y vinguen a ser verdaders Ministres del Senyor y de la Iglesia (...)».

Decret del 20-11-1593

LLINDAR

Una divisa així sembla pròpia d'alguna activitat eminentment humana, per no dir humanística. Són moltes, doncs, les accions que hi encaixarien, per poc que, amb vistes a un objectiu escaient, calgui posar constantment, sense parar, els mitjans adients per aconseguir-lo. També s'hi avé, en sintonia d'esperit amb el que és propi d'aquesta època de l'any, la perspectiva de treballar pel Regne de Déu amb l'esperança posada en la Vida que ell mateix ens regala.

No cal dir que l'esperança sola, si no és activa o no es tradueix en fets, pot restar eixorca, inoperant, pura fantasia; però és veritat també que la tasca sola, si es malmet l'esperança, pot esdevenir maquinal i rutinària, o bé, si no una imposició, pura norma.

Podríem dir que la setmana passada ha estat marcada d'una forma especial per la divisa d'aquest «Llindar», a causa d'una colla de fets

o efemèrides... Però n'hi ha una, sobretot, per a la qual va ser forjada expressament —el centenari del naixement de Pompeu Fabra, celebrat el 1968—, que l'ha feta significativament operativa durant els vint-i-cinc anys d'acció cívica d'impuls a la defensa de la llengua catalana i de record i homenatge al «mestre» que va saber i va aconseguir ordenar-la.

Les Festes Populares de Cultura Pompeu Fabra, sorgides el 1969 com a

continuïtat de l'any del centenari, han anat fent presència viva i activa durant un quart de segle per les diverses terres de parla catalana, «de Lleida fins a l'Alguer, i de Catalunya Nord i Andorra fins al País Valencià». Una activitat en què s'han pogut anar constatant els alts i baixos —però el guany creixent, en summa— del procés de normalització del català, de la que no ha deixat mai de ser «la llengua d'un poble». El balanç anual de Joan Triadú posava en evidència encara dijous proppassat, en l'acte celebrat a la Universitat Pompeu Fabra—Josep-Maria Casasúshi tractà sobre «Pompeu Fabra i el periodisme», al costat de fets com la publicació de la *Biblia Catalana Interconfessional* o l'edició a València del primer volum de l'obra completa del jesuïta il·lustre Miquel Batllori, i un cop aconseguida la presència del català a l'ONU per mitjà d'Andorra, els atacs virulents que es va permetre de fer un mitjà de comunicació d'Església, en vista de l'afermament progressiu de la llengua catalana.

No cal pas que ens abonem a recriminar-ho ni a fèr-ne lamentació; però sí que hem d'invocar —si cal, sense parar— el respecte degut al tret més significatiu i vigent de la cultura d'un poble mil·lenari. I, com ha estat fent tant el Secretariat Permanent de les Festes Fabra, amb les entitats que s'hi relacionen, com les institucions pròpies recuperades, hem de mantenir constantment activa l'«esperança» per tal de persistir en la «tasca» que ens correspon; cadascú des del seu lloc.

■ **Jaume Planas i Pahissa**, *director adjunt*

**«Cal no abandonar
mai ni la tasca
ni l'esperança»**

ARA MATEIX

L'Acció Catòlica, avui

J. Carrera Planas

Han estat aprovats per la Conferència Episcopal Espanyola els estatuts i les bases per a una «federació de moviments d'acció catòlica». Sigui quin sigui el futur d'aquest col·lectiu que aspira a obrir una nova etapa, la seva creació, consensuada amb els actuals moviments apostòlics especialitzats, torna a posar sobre la taula el tema del futur apostolat seglar organitzat i del paper que ha de jugar-hi l'Acció Catòlica que, des de Pius XI, semblava que havia de ser-ne la forma típica i l'eix vertebrador.

En els últims anys hem assistit a un doble procés. Per un costat, l'Acció Catòlica, concentrada pràcticament en la seva expressió especialitzada, accentuava algunes de les seves característiques: sentit crític, tant respecte de la societat com de l'Església; pràctica de la revisió de vida com a eina fonamental; valoració prioritària del compromís temporal, escorat majoritàriament cap a posicions d'esquerra, segons l'esquema clàssic. Per l'altre, ha tingut lloc una nova brotada de moviments d'apostolat seglar, amb característiques diferents: fan una altra mena de crítica social i no practiquen la crítica eclesial; basen la seva formació en mètodes deductius; entenen el compromís de manera menys institucionalitzada i, si més no aparentment, menys ideologitzada.

Val a dir que aquesta nova sèrie de moviments, en alguns aspectes, és més a prop de la societat actual, més o menys postmoderna, que ha abandonat, en bona part, la ideologia classista, entre altres. Pel que fa a l'Església, se centra més en la dimensió explícitament religiosa i mostra una eclesialitat més notòria, sobretot a l'hora de secundar iniciatives jeràrquiques. En aquest sentit, de vegades les notes típiques de l'Acció Catòlica entren en contradicció amb la pràctica perquè la participació dels seus grups en alguns aspectes de la vida diocesana és inferior a la d'altres moviments.

Tot això interpel·la l'Acció Catòlica: no pot ni deu abandonar el seu carisma, d'arrels profundes i fèrtils apostòlicament. Tampoc no ha d'enlluernar-se davant de valors

L'Acció Catòlica ha d'obrir-se a una autocrítica que li permeti d'alliberar-se de radicalismes i d'anacronismes i d'encarnar-se en la societat d'avui. També ha de saber aprendre dels altres moviments cristians

que poden ser més aparents que reals. Però sí que ha d'obrir-se a una autocrítica que li permeti d'alliberar-se de radicalismes i d'anacronismes i d'encarnar-se en la societat d'avui. També ha de saber aprendre dels altres moviments cristians. Tot això ja han començat a fer-ho, d'uns quants anys ençà, alguns moviments especialitzats d'acció catòlica.

Una altra resposta de l'acció catòlica als reptes actuals passa per no limitar-se al camp de l'especialització. Avui una acció catòlica general, de base parroquial i diocesana, no, naturalment, repescada del passat, sinó creada a partir de la realitat actual i de les experiències que ja es mouen en aquesta direcció, podria respondre a dues necessitats: la de convocar molts cristians, especialment joves, que no sintonitzen amb la cultura que envolta els moviments especialitzats, i la de salvar els valors fonamentals de l'Acció Catòlica, en un moment en què el risc de regressió és real.

¿Hi ajudarà la nova «federació de moviments d'acció catòlica»?

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Som encara molts els qui ens recordem de l'emoció que sentírem quan, en plena guerra mundial (setembre del 1943), fou presentat el llibre *França, país de missió?* un llibre que el P. Maydiou acabava de fer aparèixer a Lyon, a les «Editions de l'Abeille» sucursal de guerra de les «Editions du Cerf», en la col·lecció «Rencontres»; l'havien escrit dos preveres de París: Henri Godin i Yvan Daniel († 1986). Fet excepcional només comparable a l'aparició de les grans encíclics com la *Rerum novarum*: dintre d'uns dies ens trobarem a Montreuil, per celebrar el cinquantenari d'aquest llibre, l'èxit del qual ha traspassat tant les fronteres confessionals com les nacionals.

No és pas que es tracti d'una obra mestra. *França, país de missió?* no és obra d'uns professionals: les constatacions sociològiques dels seus autors, com les solucions que preconitzen, han patit evidentment els efectes dels capgiraments del darrer mig segle. També es pot dir que l'obra encara se situa en la tradició catòlica de la conquesta. A més, com diu André Depierre, que fou bon company d'Henri Godin i, després de la seva tràgica mort el 17 de gener de 1944, el seu successor a la Missió de París: «És veritat, l'abbé Godin no ho ha conegut tot, no ho ha dit tot, ni ho ha fet tot.»

Però si, per exemple, ni Henri Godin ni Yvan Daniel han estat els fundadors dels sacerdots-obrers, és cert que aquests són en germen en el seu llibre que no és un epifenomen, el resultat d'un cop de cor o un cop de cap, sinó l'obra de «vidents», de preveres lúcids i apassionats. Vinguts, un, Henri, del Franc-Comtat, l'altre, Daniel, del Gard, havien viscut, al cor dels suburbis parisiens, experiències semblants, en el clergat parroquial primer, després com a consiliaris de la JOC-JOCF. Una vegada més, cal fer referència del judici si i clar d'Émile Poulat, l'historiador-sociòleg que millor coneix, per dins i per fora, l'estimada «Missió». Escriu molt justament (1): «Tot en aquest llibre no és nou ni tampoc segur; però hom hi sent ressonar el cop de gong que anuncia que s'obre el teló per a un nou acte de la història religiosa... No és l'origen d'una vasta i sòlida organització, sinó que ha obert una bretxa, minada de certes, alliberada de forces vives, cristal·litzada d'esperances.»

D'entrada, Henri Godin i Yvan Daniel trobaren un to, una manera de parlar de la vida real, que enfosquia cent cinquanta anys de literatura eclesiàstica. El descobriment del fet, particularment colpidor a la regió parisense, que el proletariat urbà, massivament, vivia i pensava fora de l'Església, els va semblar incompatible amb l'idealisme tradicional. A aquells qui amb impaciència o irritació, retreien als autors de «*França, país de missió?*» d'estar obsedits pel món obrer, jo responc, amb el P. Gardey, que aquest món, amb la seva posició desavantajosa a l'interior de la societat, constituïa, i constitueix encara, «un punt dolorós, neuràlgic, una mena de símptoma agut del gran malestar religiós contemporani».

SABER ESCOLTAR

La visitació, una escena d'Advent

La visitació de la Mare de Déu a la seva cosina ha seduït els artistes cristians. L'escena es troba plasmada, amb una enorme tendresa, en els capitells dels claustres romànics i amb més proximitat del qui escriu, a la catedral de Barcelona, en un bonic retaule gòtic. Una imatge ben eloqüent la trobada d'aquestes dues grans dones! En aquest encontre adorem el gran misteri de l'amor de Déu manifestat en l'encarnació del seu Fill. Maria, duent en el seu si Aquell que és l'evangeli, omple de joia la mare del qui en serà el precursor. L'escena, plena de tendresa i d'afecte, conduïda per la força de l'Esperit Sant, fa saltar d'entusiasme. Però, va molt més enllà. La dimensió profunda la dona el Magníficat, el càntic de Maria.

Quin és aquest sentit pregon? És ben clar des de les primeres paraules: «El Senyor obra en mi meravelles». I Maria, que tantes vegades ha meditat l'acció de Déu en el seu poble i que ara està gràvida del mateix Verb, repassa la intervenció afavoridora i magnànima a favor d'Israel.

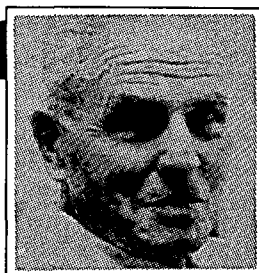
Aquest tendre i vigorós Magníficat, l'Església se l'ha fet seu. Cada dia, a l'hora de les Vespres, en cloure la jornada, l'entona per donar gràcies pels beneficis de la creació i de la salvació. Cada capvespre, profecia d'un dia sense posta, la comunitat cristiana, canta, en el seu advent, l'Advent.

Joan Guiteras

A aquells qui amb impaciència o irritació, retreien als autors de «*França, país de missió?*» d'estar obsedits pel món obrer, jo responc, amb el P. Gardey, que aquest món, amb la seva posició desavantajosa a l'interior de la societat, constituïa, i constitueix encara, «un punt dolorós, neuràlgic, una mena de símptoma agut del gran malestar religiós contemporani».

A aquest malestar, Henri Godin i Yvan Daniel apliquen remeis específics. Es tracta d'anar a l'essencial del missatge evangèlic i, al mateix cor de les masses «afamades de diví», i alliberar-lo de «revestiments, excrescències, de deformacions imposades pel motlle d'una cultura» (E. Poulat), la nostra, la dels rics en conceptes i en certes, la dels

El missatge d'Henri Godin i d'Yvan Daniel

Pierre Pierrard

santuàries, les escoles, les càtedres. Perquè la Missió aconseguixi el seu objectiu, que és trobar una nova via d'accés al misteri cristià, cal que el nou missioner francès sacrifiqui la seva cultura original. Intuïció fonamental.

Si Henri Godin i Yvan Daniel pogueren compartir amb tants cristians —preveres i laics— les seves conviccions més profundes, va ser perquè ells mateixos es beneficiaren del suport total de l'arquebisbe de París, Emmanuel Suhard († 1949). Encara més, signant, amb motiu de la Quaresma de 1947, la carta pastoral (70 pàgines) «*Essor ou déclin de l'Eglise*» (Expansió o declivi de l'Església), el cardinal, al seu torn i en el seu to propi, es lliurà a una operació molt semblant a la dels autors de «*França, país de missió?*» «Nosaltres voldríem —escriu l'arquebisbe—, alhora calmar l'angoixa que endevinem entre molts catòlics enfront dels temps que vénen, i torbar la seguretat enganyadora en la qual s'enfonsa gran nombre dels nostres fidels...»

Vulgui Déu que en aquest fi de segle, s'aixequi una gran veu profètica que faci ressò a les tres veus unides d'Emmanuel Suhard, Henri Godin i Yvan Daniel!

Pierre Pierrard és historiador i col·laborador de «la Croix»

(1) Emile Poulat, *Naissance des prêtres-ouvriers*, Casterman, 1965. Aquesta obra continua essent fonamental

Una mare, en un col·loqui radiofònic, preocupada per l'educació dels fills, em va preguntar què deia aquesta encíclica sobre el particular. Vaig respondre que, per bé que només tracta de les qüestions fonamentals de la moral, té una aplicació molt important en la tasca educadora, en subratllar el valor de la llibertat. Els pares i tots els educadors hem d'aprendre a viure i a educar en la llibertat. No fa molt l'afirmació de l'autoritat, en tots els àmbits humans, semblava suficient; en el nostre temps és més urgent que mai ajudar a prendre conviccions i actituds lliures.

La llibertat de l'home—diu l'encíclica—és un dels problemes més debatuts actualment en la reflexió moral. Però alguns, en l'afany d'exaltar la llibertat fins a considerar-la com un valor absolut sense cap límit, la separen de la veritat, i aquesta ruptura, que du a l'arbitrarietat de les llibertats individualistes, acaba deshumanitzant l'home i la mateixa societat. N'hi ha d'altres que posen en dubte l'existència de la llibertat: «La nostra llibertat és només un autoengany», ha escrit algú, per qui l'ètica no passaria de ser un fenomen de naturalesa purament biològica.

Però la pregunta moral no pot prescindir de la qüestió de la llibertat, perquè és nuclear en la responsabilitat humana. L'home només pot convertir-se al bé en la llibertat, ensenya l'encíclica. ¿Quina llibertat? Aquesta és l'arrel del problema,

persona humana. Per això, primàriament, és la capacitat d'elegir el propi model d'existència, a la consecució del qual se subordina l'elecció successiva de les coses, el teixir incessant de les decisions humanes. En aquest sentit, la veritable llibertat implica necessàriament respon-

...alguns, en l'afany d'exaltar la llibertat fins a considerar-la com un valor absolut sense cap límit, la separen de la veritat, i aquesta ruptura, que du a l'arbitrarietat de les llibertats individualistes, acaba deshumanitzant l'home i la mateixa societat.

perquè l'amenaça avui és la d'aquesta llibertat absoluta, «com si tot fos lícit sempre que sigui agradable, fins i tot el mal».

El Vaticà II ens recorda: «La veritable llibertat és signe eminent de la imatge divina en l'home». No és només capacitat d'elegir objectes; cal cercar-la en la seva font com la capacitat radical que posseeix la persona per disposar d'ella mateixa en un projecte de vida. Abans que els objectes de l'aparador, hi ha la dignitat de la

sabilitat, haver de respondre del propi comportament, d'un mateix. Disposar d'un mateix ¿davant de qui i per què?

S'és lliure «de» certes servituds «per» fer-se disponible, perquè alhora que s'és lliure, s'és responsable. La llibertat que implica una responsabilitat religiosa és, per la seva pròpia naturalesa, una presa de posició davant de Déu en el fur profund de la consciència. Als no-creients els manca aquest «tu» al qui hagin de donar la resposta dels seus actes.

■ José Delicado

Claus de la nova encíclica: segona, la llibertat

Jesús ens parla de la llibertat referint-la a la seva paraula i a la seva persona: «Si us manteniu fermes en la meua paraula—diu l'evangeli de sant Joan—realment sereu deixebles meus, coneixereu la veritat, i la veritat us farà lliures». I afegeix tot seguit: «Us ben asseguro que tothom qui peca és esclau». Aquesta és la llibertat interior, que s'obre necessàriament no solament a Déu per l'obediència i l'amor, sinó també al próisme. Per això diu sant Pau als gàlates: «Vosaltres, germans, heu estat cridats a la llibertat. Però mireu que aquesta llibertat no sigui un pretext per a satisfer els desigs terrenals. Més aviat, per l'amor, feu-vos servents els uns dels altres. En efecte, tota la Llei troba la seva plenitud en un sol precepte: Estima els altres com a tu mateix». Davant de Déu, la llibertat es resol en confiança filial: és la llibertat dels fills de Déu. Davant dels homes genera necessàriament un dinamisme de fraterna solidaritat.

Europa sembla viure en aquest moment la festa de les llibertats. Les d'Occident ja vénen de lluny i s'expressen preferentment en actituds individualistes, per no dir insolidàries; en caure els murs de l'opressió en què vivia l'Est se cerca diligentment una llibertat encara desconeguda. L'Evangeli pot subministrar la llum ade-

uada per trobar el veritable camí d'una llibertat «alliberada», perquè no n'hi ha prou amb les llibertats externes si el cor és esclau: es pot ser radicalment lliure davant un tribunal que condemna o en un camp de concentració, i es pot ser esclau, en aquests nivells profunds, en societats obertes i permissives, quan es marginen els valors morals: d'aquí les dependències que genera l'hedonisme i els interessos egoistes, la drogaaddicció, l'alcoholisme, l'afany dels diners i de dominar els altres, etc.

La llibertat cristiana és aquella que s'allotja en el cor i que tendeix a crear exteriorment les circumstàncies favorables perquè també els altres viuen segons l'amor i respecte que necessita tota persona. Treballar per aquesta llibertat, interior i exterior, és treballar per la causa del Regne de Déu. Cal aprendre a viure així i educar en la llibertat les noves generacions. Un dels serveis més importants i urgents del nostre temps.

José Delicado és arquebisbe de Valladolid

ACUDIT

RESPIR

Massa enllà!

Escrivia Tucídides, un dels pares de la història, que la defecció és pròpia dels qui pateixen violència. En aquesta perfecta versió del malaguanyat amic Jaume Berenguer, el mot *defecció* tradueix el grec *apóstasis*, del qual ha nascut el conegut mot català *apostasia*. Ara no vull pensar en ningú, perquè apuntar cap a res, o cap a algú, sempre comporta com a conseqüència carregar culpes a coses, o a persones, que potser les tenen, però potser no. No vull apuntar a ningú, però sí que voldria remarcar el fet en si, un fet amb què, en camps diversos, tots ens haurem trobat potser més d'una vegada: que hi ha pressions insuportables, que hi ha pesos que esclafen, que hi ha insinuacions que ofeguen. Ens diu l'Escriptura que Déu no prova més enllà de les forces. La història ens diu, en canvi, i la de l'Església també, que els homes sí que de vegades carreguem feixos insuportables que fan saltar les paciències més resistents! Sense apuntar a ningú!

■ Miquel Estradé

A la tardor, la natura adquireix uns colors ben diversos i és fàcil trobar una mateixa filera d'arbres amb tonalitats grogues, vermelloses i alguns encara verds, es resisteixen a perdre les fulles. Per la carretera, camí de Sant Martí de Riells, el Montseny ofería una panoràmica que era una delectança pels sentits. Allà, enmig de la muntanya, Pere Ribot després de 52 anys, continua éssent el mossèn de la parròquia de Riells, un petit poble de masies disperses i gent humil. Durant tots aquests anys, ha descobert i ha après a estimar el silenci que li ha permès gaudir

de la presència de Crist i en ell ha trobat la seva font d'inspiració per escriure una poesia de versos breus però al mateix temps d'una gran profunditat teològica. Quan el director de *Catalunya Cristiana*, Manuel Valls i jo vam arribar per xerrar una estona amb mossèn Ribot, ens va creuar amb un grup de joves que sortia del menjador. I és que aque-
home de 85 anys que fa poc va rebre un homenatge a Breda per tota una vida dedicada al servei de l'Església catalana, és tot un model de saviesa que rep moltes visites per demanar-li consell.

Mossèn Pere Ribot: «L'Església ha de viure d'una pobresa austera i amable»

—Mossèn Ribot, el passat 3 d'octubre, el poble de Breda li va retre un homenatge en el qual van assistir nombroses personalitats. Jordi Pujol el va

destacar com a «símbol de patriotisme i cristianisme». ¿Com recorda aquell dia?

—Primer jo no volia cap homenatge, però com que el poble de Breda no tenia vicari i jo els he

ajudat durant tots aquests anys, estaven agraïts i em van oferir un dia ben especial. Hi van assistir Albert Manent, l'ex-conseller de Cultura Max Cahner i el president de la Generalitat. Conec Jordi Pujol

des que era un jovenet que estudiava medicina i venia els estius tot passejant amb bicicleta. Recordo una vegada quan es va cantar *Els Segadors* al palau de la Música, encara que ell no hi era, van anar a casa seva i el van ficar a la presó. Era l'any 1948 i per aquella època jo acostumava a anar els dissabtes a la tarda a la Model per veure gent detinguda. Em van destinar a les plantes dels condemnats a mort i els feia companyia en els darrers moments. Quan van empresonar Jordi Pujol, els alts càrrecs de la presó, no volien de cap forma que el veiés, però al final vaig sortir amb la meua. L'havien estomacat de valent, llavors el van dur a l'hospital i el van traslladar a Saragossa on també el visità l'abat Escarré.

—¿Com va ser que el van enviar a Sant Martí de Riells?

—El fet de viure durant els anys del franquisme a les muntanyes del Montseny, em va convertir en una espècie de mite. Molts creien que estava aquí castigat per ser catalanista, però no és pas veritat. Jo primer vaig ser vicari d'un rector de Capellades i després de la guerra civil em van fer vicari de Sant Adrià del Besòs. La pena és que allà escoltava de bon matí el «despertador» un, dos, tres, quatre, cinc, sis trets al Camp de la Bota on cada dia hi afusellaven gent. Era esgarriós. Llavors un rector que em coneixia i sabia que a mi m'agradava la pau, em va comentar que a la parròquia de Sant Martí de Riells no hi havia cap mossèn. Al 1941 vaig venir cap aquestes terres i encara hi sóc. Aquí he descobert el silenci i la calma que és una gran virtut. Sant Jeroni diu «el silenci és el paradís de les ànimes contempla-

tives». En un article que vaig publicar al diari *Avui* que es titulava «El preu del silenci» deia que dissortadament, molta gent mor sense saber el que és.

Poemes curts i intensos

—Vostè ha dit que el Montseny és el Sinaí de Catalunya. ¿Ha estat la seva font d'inspiració?

—No ha estat un element imprescindible. M'acompanya però meua poesia és tota interior, i més per minories, no és pas realtable. L'any 1950 en ple domini franquista era impossible fer poesia en català. Llavors es va crear una mena de certamen literari on hi havia Joan Teixidó i Albert Manent a la comissió i que consistia a premiar el millor llibre de poesia. De 61 poetes que hi van participar, vaig guanyar el primer premi en llengua catalana amb un llibre de 50 sonets *Llengua de foc*. Me'n vaig endur 25.000 pessetes que en aquell temps era tota una fortuna i em van servir per construir un altar nou. La major part dels participants eren joves universitaris i els va coure una manca que el premi l'aconseguís un copellà.

—¿Quants llibres ha publicat i de quin se sent més satisfet?

—Vint-un llibres de poesia i sabria dir quin prefereixo perquè és com si una mare hagués triat un dels seus fills. El que sí és que he anat evolucionant.

—¿Es pot dir que la seva poesia té una densitat teològica?

—Sí, i de fet penso que si mossèn Cinto Verdaguer encara viqués, adaptaria la seva poesia al temps actual. Jo sempre escric poemes ben curts que ajudin a la reflexió.

—¿A qui va adreçada la seva poesia?

—Ha de ser un mateix que trobi però és molt difícil. Fins i tot hi ha mossens que no l'entenen. Per mi, sempre ha estat una font d'inspiració l'obra de Paul Claudel. Li vaig traduir *L'anunciació de Maria* que es va representar en Comèdia. Claudel hi va assistir,

Mn. Pere Ribot amb el director de Catalunya Cristiana, Mn. Manuel Valls

Ha arribat el moment d'una nova conscienciació

—¿Com veu l'Església en el nostre país?

—Abans els tres grans poders eren el polític, el militar i l'eclesiàstic. L'Església ha estat massa protegida i actualment ha de viure d'una pobresa austera i amable. Crec que s'ha d'optar per una llibertat de la fe, aquell qui vulgui ser cristià, ha de saber el que s'hi juga. Hi ha d'haver un testimoniatge de la fe.

—¿Quins temes li preocupen més?

—L'Església està en un impàs una mica amarg. S'ha fugit d'aquella candidesa d'abans. Aquell que vulgui ser cristià, ho ha de ser de debò. Avui en dia, amb el tema dels casaments i primeres comunions, l'Església sembla una gestoria. El cardenal Jubany em va explicar que uns pares van dur la seva filla al jutjat perquè fes la primera comunió pel civil. Una altra vegada, uns pares es van endur la filla a la meitat de la cerimònia perquè els esperaven al restaurant. Ha arribat el moment d'un esclat de consciència i de reflexió.

—¿Creu que seria viable una conferència Episcopal catalana?

—Sí, jo sóc d'aquest parer. Crec que la fe és la mateixa però la nostra fesomia humana és diversa que la resta d'Espanya. L'Església i les Esglésies són el mateix, simplement pot variar la forma d'expressar la nostra fe.

■ G. C.

La solitud i el silenci formen la part essencial de la meua vida

La meua poesia és tota interior, només per a minories

Hi ha molts mossens que no entenen la meua obra

El misteri infinit de la mort queda petit davant la misericòrdia de Déu

El triomf de Crist radica a l'hort de Getsemani

seia al seu costat. Fins i tot em va fer una dedicatòria en català, «a Mossèn Pere Ribot, poeta». La vaig emmarcar, però fa uns dotze anys van venir un grup de nois i els la vaig ensenyar. Sembla que a algú li va agradar tant que se la va endur. He estudiat molt a fons tota l'obra de Claudel. Crec que algunes vegades ell plagiava la Bíblia i jo he volgut fer la meua poesia més personal.

Gimnàstica i aigua freda

—¿Quines són les seves activitats en un dia normal?

—Quan vaig arribar aquí als anys 40, tot estava abandonat, sense cap mena de moviment parroquial i amb una població de 400 persones. Hi havia el perill de quedar-se adormit i per això em vaig organitzar ben aviat. Ara cada dia em llevo a les cinc del matí i faig mitja hora de gimnàstica, un seguit d'exercicis que m'he inventat. Després em dutxo cinc minuts amb aigua ben calenta i cinc minuts ben freda, a l'hivern crema de tan freda com és. L'aigua fa un gran bé al cos. Cada matí faig un petó a terra perquè és d'on vinc i on aniré. Després em faig el lit, em vesteixo i començo la pregària, maitines i lloances, ben a poc a poc perquè reposi el cos i l'esperit. Tot seguit mitja hora de meditació i una hora per escriure les meves poesies. També em distreuen molt les visites que vénen a demanar-me consell, moltes parelles de fora es volen casar a aquesta església. Tinc 85 anys i encara no he aconseguit jubilar-me, però m'agrada estar aquí, la solitud i el silenci formen la part

essencial de la meua vida.

—Suposo que la gent del poble i la ciutat viu la fe de forma diversa.

—En un poble tan petit, la gent és molt senzilla i humil. Sempre em diuen que sóc un intel·lectual perquè estic envoltat de llibres. Entre els que s'han mort i els que han marxat, ja només resten unes 50 persones en masies allunyades entre si. Recordo una vegada una dona que venia a confessar-se i em va dir, «jo pecadora, em confeso a Déu tot poderós i a la gloriosa i sempre humil Verge Maria». Em va agradar molt aquell catecisme rural d'abans.

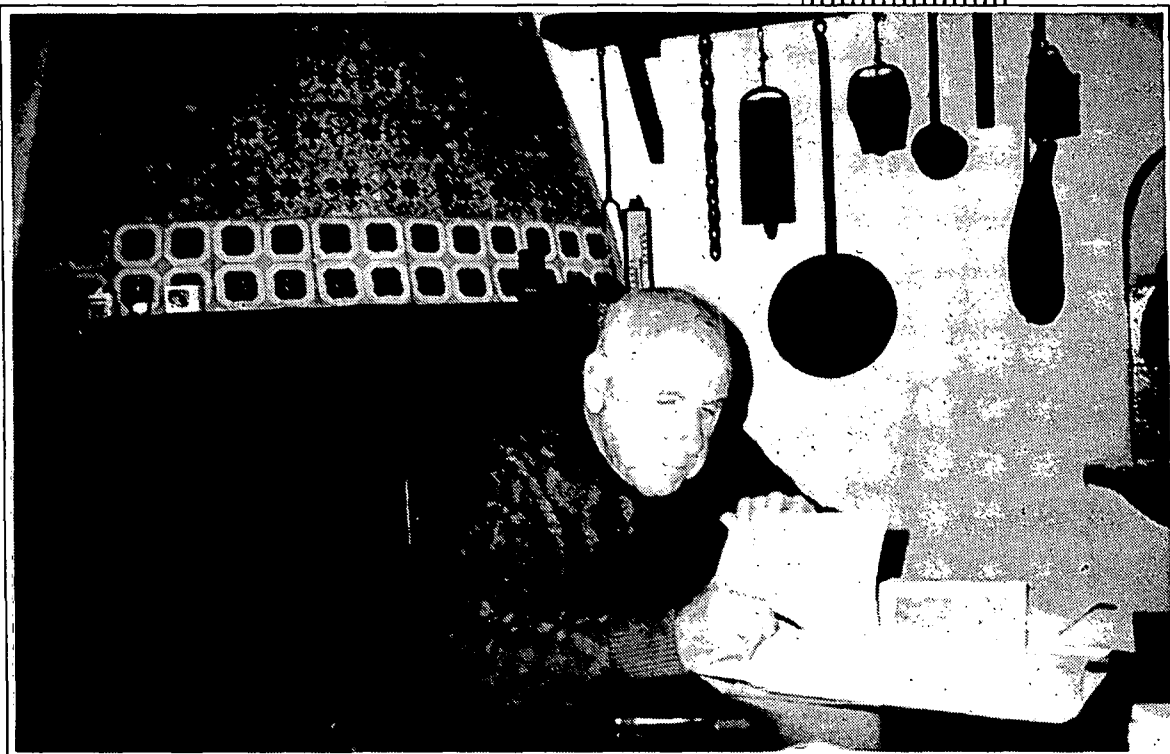
—¿Quins aspectes de la nostra societat li preocupen més?

—La gent pensa que l'Estat ho ha de resoldre tot i això ha de canviar. Els cristians ens hem de conscienciar que som nosaltres els qui hem de finançar l'Església. Tothom segons les seves possibilitats perquè sempre hi ha algú que vol anar al cel amb una peseta. Això no pot ser, hi ha d'haver un nivell de comprensió i humanitat. L'Església és perfectíssima perquè ha sortit del cos de Crist, però li brolla sang d'un lloc i d'un altre. Nosaltres hem de viure de la sang pura que és la de la redempció.

La mort, un misteri infinit

—¿Com veu la perspectiva de la mort?

—La mort fa molta por. Recordo una velleta que vaig anar a visitar i que no volia morir-se i jo li vaig dir, «no es preocupi que jo me n'aniré abans» i em va respondre,

Per a Mn. Pere Ribot la poesia «neix de dins»

«que Déu l'escolti». És un misteri molt gran. El Verb assumeix tota la tragèdia humana i la fa seva, sense deixar de ser Déu, es fa home. Crist com a home era un punt limitat en l'espai: tenia necessitat de pregar, sentia el dolor, tenia defectes, no vull dir pecats. Fins i tot com a home perfecte, sentia més el dolor i el desgany. Nosaltres ens podem entendre més fàcilment en Crist perquè era com nosaltres. Va assumir tot el dolor de la humanitat, és tan gran que gairebé no ho arribem a comprendre. Per això la mort, aquest misteri infinit queda petit davant la misericòrdia de Déu.

—¿Ha estat a Terra Santa?

—Em van pagar el viatge per escriure un reportatge que ja he començat, *Cop d'ull a la terra de Crist*. Ara, aquell qui vulgui veure la Palestina del temps de Jesús s'ha equivocat, s'ha de fer un salt de 2000 anys enrera. L'hort de les Oliveres em va impactar molt perquè tota la força de Déu no radica en el Calvari, sinó a l'hort de Getsemani on Jesús ha de resoldre una crisi immensa: l'home més innocent del món ha de fer front a les tragèdies humanes de tots els temps. Per això diu no al Pare durant tres hores. El Calvari és la conseqüència de la crisi vençuda. Recordo d'un pagès que se li van cremar moltes hectàries i estava desesperat. Em va dir, «si no tingués fe en Déu, ja m'hauria tirat un tret al cap». La fe en Déu va evitar el suïcidi d'un home i la tragèdia de tota una família. El triomf de Crist radica a l'hort de Getsemani. Déu està terriblement sol, com nosaltres moltes vegades ens hi sentim.

Mossèn Pere Ribot i Sunyer, poeta i eclesiàstic

Va néixer a Vilassar de Mar al 1908 i és sacerdot des de 1941. Se'n va anar voluntàriament a Riells del Montseny que es convertí durant la postguerra en un dels llocs més emblemàtics del catalanisme literari. Ja fa 52 anys que és el mossèn de Riells i durant aquest temps ha descobert la importància del silenci i la pau d'aquelles muntanyes per la seva vida interior. Se'l coneix com «el poeta del Montseny», i la seva obra lírico-religiosa ha estat influïda per la Bíblia i l'escriptor Paul Claudel. Malgrat fer poemes ben curts que inciten a la meditació, reconeix la dificultat d'entendre el seu significat perquè és una poesia que «neix de ben endins».

Laetare va ser la primera obra que va publicar el 1935 i al 1950 va guanyar el premi «Ossa menor» amb 50 sonets titulats *Llengua de foc*. Al 1952 va publicar *L'ombra dels tres* (Verdaguer, Bisbe Torras, Lluís Millet), i *Epifania*. Després va seguir *Si el gra no mor...* al 1959, *La pedra en la veu* que va aconseguir el premi Josep Carner al 1971, *Llevat d'amor* al 1975, *El crit del desert* al 1981, *Nadal al Montseny* al 1985, *L'esperit en un punt* al 1991... fins arribar a un total de 21 llibres de poesia publicats.

Mossèn Ribot també va escriure la part literària d'un volum il·lustrat sobre el Montseny al 1975 i abans de Nadal publicarà el seu darrer llibre de poesies, *Guspires de llum*.

La comunió de la Verge

En un moment de l'entrevista, mossèn Pere Ribot ens va ensenyar algunes de les darreres poesies que ha escrit i que sortiran publicades aquest Nadal amb el títol *Guspires de llum*. Al costat de la llar de foc, amb veu ferma i la il·lusió als ulls, va llegir *La comunió de la Verge*.

Quin doll de plenitud la teua fe, Maria!
Quan reps el fill en flor d'Eucaristia
es fa realitat
com quan vivíem junts, sucant
d'un mateix plat.
I com l'estimes i l'aculls
I el veus en el pregon oceà dels
teus ulls!
Tot té, a través del sagrament,
sorpresa de misteri d'un nou
infantament.

■ Glòria Carrizosa

Els quatre primers dies de la setmana han estat informativament plens dels resultats de la primera volta de les eleccions municipals celebrades a Itàlia el diumenge 21 de novembre que, d'antuvi, han impressionat a la resta d'Europa. El resultat no es veu clar ni gaire favorablement. És lògic que el poble italià busqui un canvi d'orientació després de quaranta i tants anys de govern gairebé monocolor i que han acabat amb el descobriment de forta corrupció i amb esclats de violència organitzada. Però la perplexitat sorgeix quan es veu que l'elector italià s'inclina per extremismes ben coneguts: el Moviment Social Italià (MSI), neofeixista, després d'aquella experiència que va durar

Les eleccions municipals italianes

essent el mateix... Tanmateix, no seria estrany que a la segona volta es rectifiquessin alguns dels resultats...

Per altra banda, els principals partits opositors a l'actual govern donen un petit marge de confiança per aprovar el pressupost de l'any vinent i esperar les eleccions generals que la Democràcia Cristiana ha acceptat avançar. Aquest fi d'any i començament del pròxim, Itàlia farà gastar molta tinta...

més de vint anys i que va acabar iradament; i pel Partit Democràtic d'Esquerra (PDS), refundació de l'antic Partit Comunista que, mentre no demostrï el contrari no ha fet més que canviar de nom, ja que l'ideari, per vaselina que porti, continua

BALCANS

L'ajut humanitari torna als pobles de Bòsnia, després que serbis i croats han acordat, a Ginebra, desbloquejar-los. Les poblacions de Travnic, Zemca, Srebrenica, Tuzla i Zepa, han rebut, en conjunt, 600 tones entre aliments i roba d'abric procedent de l'ONU. L'hivern s'ha avançat cruament i fa témer per la supervivència de molts civils. Per altra banda la guerra continua implacable, i cada dia es té coneixement de noves monstruositats, com la que perpetraren els croats lligant al pit i esquena de presoners musulmans mines antitanc, simulant que els alliberaven, i que esclataven quan arribaven a les posicions de l'exèrcit musulmà... Tant de bo es faci realitat el propòsit que la Unió Europea i la NATO han fet de posar fi d'una vegada al drama de Bòsnia.

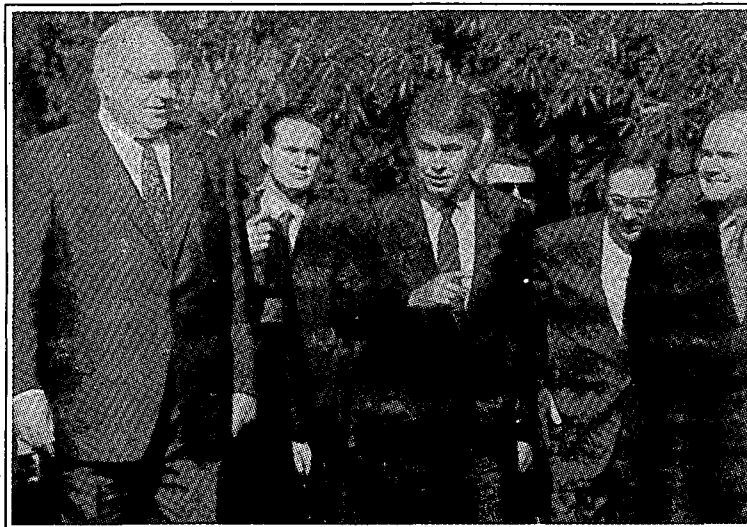
CIMERA HISPANO-ALEMANYA A GRANADA

El canceller alemany, Helmut Kohl, i el president del govern espanyol, Felipe González, s'han reunit a la ciutat andalusa de Granada, on han examinat els problemes que atenyen conjuntament els dos països, principalment els econòmics i, entre aquests, el de les fàbriques Volkswagen i Seat. Aprofitant l'avenç, Felipe González va ratificar davant el canceller alemany la seva actitud davant la necessitat de flexibilitzar el mercat laboral. També examinaren el problema de la reconversió siderúrgica que, a més d'Espanya i Alemanya, també afecta Itàlia i Portugal. La reunió dels dos caps de govern s'acabà amb una visita turística a l'Alhambra de Granada.

PRÒXIM ORIENT

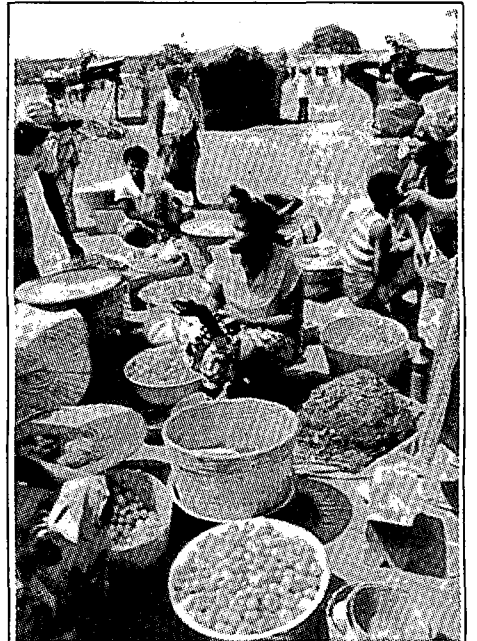
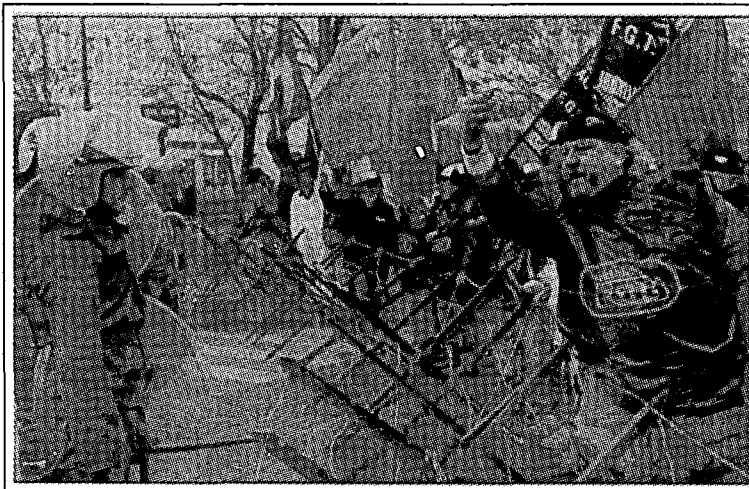
L'exèrcit israelià ha començat l'evacuació de la seva principal base militar a la franja de Gaza, en compliment dels acords de Washington. Però els irreductibles

Els disturbis a la zona de Gaza no sempre són protagonitzats per la gent gran: els nois també hi participen. A la fotografia veiem un grup de nois palestins maniobrant amb una roda de camió després d'incendiar-la...

El canceller alemany, Helmut Kohl i el president del govern espanyol, Felipe González, han tingut una important reunió a Granada per tractar dels problemes que afecten els dos països

A Brussel·les s'han produït manifestacions de protesta contra el pla d'austeritat emprat pel govern belga. En alguns punts han estat violentes

Una pacífica escena en el mercat de Vogan (Togo) on les dones són les protagonistes indiscutibles

extremismes continuen enfrontant-se amb la realitat i la voluntat de pau: els colons jueus han advertit que no pensen, de cap manera, obeir les ordres que puguin venir de la futura policia palestina, a la qual, segons ells, s'integraran els actuals terroristes del grup Al Fatah, i els palestins fonamentalistes continuen mantenint-se en els seus tretze sense pensar a aturar la seva activitat... Una cosa és evident: el govern presidit per Rabin vol dur a terme els acords d'autonomia per a Gaza i Jericó, i emprarà tots els mitjans per destruir el grup Al Fatha, que s'hi oposa. Mentrestant, delegats israelians i de l'OAP continuen les negociacions per concretar l'aplicació dels acords de pau... I pel seu cantó, Síria i Jordània han pres l'acord de no firmar per separat la pau amb Israel, per «no posar en perill l'estabilitat de la regió», segons que ha explicat un diplomàtic jordà, malgrat haverse arribat, la setmana passada a un previ acord jordano-israelià...

■ Oriol Camps

La Unió Europea intenta greixar i engegar novament l'enrevessada maquinària del procés de negociació per aconseguir la pau a Bòsnia i Hercegovina, després de gairebé dos anys de lluita armada entre les parts enfrontades, les comunitats sèrbia, croata i musulmana. Aquesta nova tàctica diplomàtica dels Dotze per aturar la guerra a l'ex-república iugoslava, l'autèntic «taló d'Aquil·les» de l'Europa de fi de segle, corre, però, el perill de descarrilament tal com ha ocorregut, dissortadament, en anteriors ocasions. Els ministres d'Afers Estrangers de la Unió Europea han acordat proposar a Sèrbia la supressió, de manera progressiva, de les sancions econòmiques internacionals que, com a conseqüència, han situat la població sèrbia en una dramàtica situació, amb una descomu-

El «taló d'Aquil·les» europeu

nal inflació del 2.000 per cent mensual, a canvi de concessions territorials als musulmans bosnians. Concretament, un 4 per cent de territori addicional per tal que els musulmans puguin posseir almenys un terç de l'antiga república de Bòsnia i Hercegovina.

Els Dotze volen reunir a Ginebra les tres parts en conflicte amb l'objectiu que respectin la ruta dels conductes d'ajuda humanitària vers les poblacions necessitades. De moment, l'itinerari Split-Mostar-Sarajevo-Tuzla és el que sembla més viable. Cal esmen-

tar que una d'aquestes ciutats, Mostar, i la seva rodalia es troben sota la vigilància i protecció de tropes espanyoles. També s'exigirà als croats que permetin tenir als musulmans bosnians una sortida al mar Adriàtic.

Recentment, l'ONU ha reprès l'enviament de convois humanitaris amb medicines i aliments cap a Bòsnia central, interromput d'ençà que fa un mes fos assassinat un dels seus xofers danesos. A més de l'horror de la guerra i de la fam que pateix la població, ha arribat a la zona un altre poderós enemic: l'hivern. La subsistència dels gairebé tres milions de civils que viuen a Bòsnia depèn, més que mai, dels convois d'ajut de les Nacions Unides.

■ Miquel Àngel Codina

El moviment litúrgic: 2 (1947-1963)

Litúrgia

La llengua del poble

Una de les aportacions que l'encíclica *Mediator Dei* (1947) va fer al procés de la reforma litúrgica fou el reconeixement de l'ús de la llengua del poble en els rituals, quan els episcopats dels diversos països ho demanaven. De fet, tant els francesos com els alemanys obtingueren l'any 1948 la introducció de les respectives llengües en els seus rituals.

Aquest ús era en aquell temps una novetat notable, i una porta a l'esperança d'un ús més ample de la llengua vernacle en la litúrgia. El tema de la llengua es plantejava fins aleshores amb una certa sordina, a causa d'una interpretació molt restringida de les decisions pràctiques del Concili de Trento.

Els anys següents foren, fins al Concili, un crescendo en la petició de la llengua del poble. Un dels moments més intensos fou el Congrés internacional de pastoral litúrgica que es tingué a Assís l'any 1956. Cal dir, però, que el tema de la llengua no havia estat tan prioritari en el començament del moviment litúrgic; i amb raó: l'ús de la llengua vernacle, al qual ningú no negarà importància per la veritat de les coses, no deixa de ser una qüestió instrumental en vistes a una cosa més

■ Pere Tena

profunda, que és la participació.

En bonhora el Concili Vaticà II va resoldre favorablement aquest tema, i la llengua vernacle ha entrat del tot en la litúrgia; tanmateix, el fruit de la participació activa no s'aconsegueix automàticament simplement pel fet de la llengua. L'experiència d'aquests trenta anys ho demostra a bastament.

Els directoris de la missa

Una altra de les orientacions donades per l'encíclica *Mediator Dei* fou la de publicar directoris diocesans o nacionals per fomentar la participació dels fidels a la missa. Així nasqueren les primeres experiències de cants en llengua del poble adaptats als diversos moments de la celebració, les monicions com ajuda a la participació, les lectures doblades, etc. Sobre la base del que s'anomenava la «missa dialogada», en la qual tota l'assemblea recitava tant els diàlegs que li pertanyien com com les respostes reservades als ministres (p.e. les pregàries al peu de l'altar), sorgia una altra forma de celebració, que ha marcat força les nostres celebracions d'avui.

Començava, en certa manera, allò que amb el Concili Vaticà II ha estat ja

possible, si bé encara no aconseguit en tots els casos: cantar en llengua del poble la missa, i no simplement durant la missa. Començava també, alhora, el que ha estat i és un dels grans problemes de la reforma litúrgica: els textos dels cants en llengua vernacle. No sempre —encara que sí de bon començament— els textos musicals eren prou adients amb el moment de la celebració, ni tampoc sempre la inspiració bíblica dels textos estava prou assegurada, cosa important per al cant litúrgic, atès que es tracta d'una forma de professió de fe. En aquest punt cal reconèixer que les coses més aviat seguien un camí no gaire feliç: la introducció massiva d'espirituals negres, amb més atenció a la melodia que als textos i a l'ús litúrgic, feia entrar en la celebració un element que s'apartava sensiblement dels principis de sant Pius X i de tot l'esperit de la reforma litúrgica.

4 de desembre de 1963

Aquesta és la data —aquests dies en celebrem el 30è aniversari— de la promulgació solemne de la Constitució *Sacrosanctum Concilium* en la qual es decidia la renovació litúrgica en tots els aspectes. Fou el primer dels docu-

ments conciliaris aprovats, i l'esperança que va suscitar en els cercles més vius de la pastoral de l'Església fou extraordinària.

S'iniciava amb ella un camí que ja no era només d'alguns, o d'algunes Esglésies més interessades, sinó de totes les Esglésies, més directament de les Esglésies de ritu romà.

La Constitució recollia tot l'esforç del moviment litúrgic, en l'aspecte teològic i pastoral, i orientava vers una celebració que fos realment manifestació de la naturalesa de l'Església en totes les seves dimensions: «humana i divina, visible i enriquida amb dons invisibles, fervorosa en l'acció i lliurada a la contemplació, present al món i, malgrat això, pelegrina» (vegeu núm. 2).

Es pot ben afirmar que la Constitució reprenia amb tota solemnitat el propòsit formulat pel papa Pius X en els primers decennis de segle, i també que la finalitat profunda de la reforma promulgada era «fer créixer contínuament la vida cristiana entre els fidels» (vegeu núm. 1). La reforma, doncs, no era un fi en si mateixa, ni ho és; està sempre en funció del fi, i per això aquest mai no pot ser oblidat.

■ Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge II d'Advent

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Obriu al Senyor una ruta

Lectura del llibre d'Isaïes

40: «Consoleu, consoleu el meu poble», diu el vostre Déu. 2«Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.»

3Escolteu una veu que crida: «Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. 4S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabros serà una vall. 5 Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.»

6Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la Bona Nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: 10«Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; 11vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.» Paraula de Déu.

Salm responsorial

84 (v. 8)

9Jo escolto què diu el Senyor,

Déu anuncia la pau al seu poble.

10El Senyor és a prop per salvar els seus fidels,

i la seva glòria habitarà al nostre país.

R.: Senyor, feu-nos veure el vostre amor, i doneu-nos la vostra salvació.

11La fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la bondat i la pau;

12la fidelitat germinarà de la terra, i la bondat mirarà des del cel.. R.

13El Senyor donarà la pluja, i la nostra terra donarà el seu fruit.

14La bondat anirà al seu davant, i la pau li seguirà les petjades. R.

Lectura segona

Esperem un cel nou i una terra nova

Lectura de la segona carta de sant Pere

3: Estimats, 8Una cosa hi ha que no heu de perdre mai de vista: Per al Senyor tant és un dia com mil anys i mil anys com un dia. 9No és que el Senyor difereixi el compliment de les promeses, com ho suposen alguns; és que el Senyor és pacient amb vosaltres, perquè no vol que ningú es perdi, sinó que tothom arribi a convertir-se. 10Però el dia del Senyor vindrà; arribarà inesperadament com un lladre. Aquell dia el cel fugirà amb un estrèpit espantós, els elements, abrandats, es desintegraran, i la terra quedarà al descobert amb tot el que hi han fet.

11Tenint present, doncs, que tot això es desintegrarà, penseu com heu de viure, amb quina santedat i amb quina pietat us heu de comportar. 12Espereu la vinguda del dia del Senyor i feu tot el possible perquè arribi aviat. Aquell dia el cel, inflammat, es desfarà, i els elements, abrandats, es fondran.

13Però nosaltres, tal com ell ens ho ha promès, esperem un cel nou i una terra nova, on regnarà la justícia.

14Per tant, estimats, mentre espereu això, mireu que ell us trobi en pau, immaculats i irreprensibles.

Paraula de Déu.

Al·leluia

Lc 3:4-6

Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí; tothom veurà la salvació de Déu.

Evangelí

Aplaneu el camí per al Senyor

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

1: 1Comença l'evangelí de Jesús, el Messies, Fill de Déu.

2En el profeta Isaïes hi ha escrit això: «Jo envio davant teu el meu missatger perquè et prepari el camí. 3Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí.» 4Complint això, Joan començà a batejar en el desert.

Predicava un baptisme de conversió, per obtenir el perdó dels pecats, 5i anaven a trobar-lo de tot arreu de Judea, amb tota la gent de Jerusalem, confessaven els seus pecats i es feien batejar per ell al riu Jordà. 6El vestit de Joan era de pell de camell, es cobria amb una pell la cintura i s'alimentava de llagostes i mel boscana. 7I predicava així: «Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. 8Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l'Esperit Sant.» Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; ferial: II)

TEMPS D'ADVENT
(salteri: setmana 2)

DESEMBRE:

5. Diumenge 2 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 40:1-5.9-11 (Salm 84) / 2Pe 3:8-14 / Mc 1:1-8.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Maur, màrtir; sant Sabas, abat; beat Bartomeu Fantí, prevere (carmelita); beat Felip Rinaldi, prevere (salesià); sant Dalmau o Dalmai, bisbe; sant Guerau de Braga, bisbe; santa Crispina, verge.
Festes majors: Puigdalber, Sant Dalmai i Surroca.

6. Dilluns de la setmana 2 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 35:1-10 (Salm 84) / Lc 5:17-26.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Nicolau, bisbe (de Mira, Lícia, venerat a Bari); sant Pere Pasqual, bisbe (de Jaén) i màrtir (mercedari); sant Fortià (innocent màrtir, venerat a Torelló); santa Asel·la, verge.
Festes majors: Malgrat de Mar i Martinet i Montellà.

7. Dimarts. Memòria de sant Ambrós (o Ambrosi), bisbe (de Milà) i doctor de l'Església: *blanc*. Lectures del dia: Is 40:1-11 (Salm 95) / Mt 18:12-14. Vespres de demà.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Eutiquià, papa i màrtir; santa Fara, abadessa.

8. Dimecres. Solemnitat de la Concepció Immaculada de santa Maria Verge (anomenada també Puríssima): *blanc o blau*. Lectures pròpies: Gn 3:9-15.20 (Salm 97) / Ef 1:3-6.11-12 / Lc 1:26-38. Tot propi.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Eucari, bisbe; sant Romari, abat; santa Ester (reina bíblica).

Aniversari de la mort del bisbe Aureli del Pino, de Lleida.

Festes majors: Aiguafreda, Cambrils i Montesquiu.

9. Dijous de la setmana 2 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 41:13-20 (Salm 144) / Mt 11:11-15.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Restitut, màrtir; sant Pere Fourier, prevere (fundador); santa Leocàdia (Llogaia o Llocaia), verge i màrtir; santa Valèria, verge i màrtir.

Festes majors: Amposta, Estavill, Santa Llogaia d'Àlguema i Santa Llogaia de Terri.

10. Divendres de la setmana 2 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 48:17-19 (Salm 1) / Mt 11:16-19.

MEMÒRIA LLIURE: Santa Eulàlia de Mèrida, verge i màrtir (vermell).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Mare de Déu de Loreto (patrona de l'aviació); santa Júlia, verge i màrtir; sant Melquíades, papa (africà) i màrtir; sant Gregori III, papa (siríac); sant Trobat, màrtir; beat Jeroni de Sant'Angelo in Vado, prevere (mínim).

Festes majors: Berga, Bràfim, Crespià, Garriguella, Llardecans, el Papiol, Santa Eulàlia de Puig-oriol, Santa Eulàlia de Riuprimer, Santa Eulàlia de Ronçana, Ulldemolins i Vilanova de la Muga.

11. Dissabte de la setmana 2 d'Advent: *morat*. Lectures: Sir 48:1-4.9-11 (Salm 79) / Mt 17:10-13. Vespres de demà.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Damas I, papa (hispanic) (*blanc*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Pau de Narbona, bisbe; sant Sabí, bisbe; sant Simó Estilita, monjo penitent; santa Ida, verge.

Festes majors: Argelaguer.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Is 40:1-5.9-11)

Teologia del camí de retorn

■ Josep M. Aragonès

Missió de consolador

Som al començament dels escrits del segon Isaïes. Un nou profeta fa la seva aparició enmig del poble desolat de l'exili de Babilònia. Un creient que sap escoltar *una veu que diu: Fes una crida*, i que es presta a secundar-la: *¿Quina crida he de fer?* (v. 6). La consigna és: Tot passa, però la paraula del nostre Déu dura per sempre (v. 8b). L'altaveu de Déu —el profeta— és a punt de començar la missió que li ha estat confiada: Consolar el poble. El poble abatut és «evangelitzat». El profeta li crida la bona nova, l'anunci joios, de la seva imminent alliberació. Per això cal que sigui dit *amorosament*. Ja no és la veu dura que anunciava desastres i càstigs. Aquesta missió és la que havia correspost al primer Isaïes. Era un intent de desvetllar el poble per intentar la seva conversió i fer possible així d'estalviar-li la ruïna. El poble, però, no volgué escoltar la veu dura que, malgrat l'aspror del reny, deixava entreveure la tendresa de Déu. Ara ja han passat més de dos segles, d'aquelles paraules. I la realitat de la història viscuda amb amarguesa les ha confirmades sobrament. Ha tocat l'hora de revelar la consolació de Jahveh: *S'ha acabat la seva servitud* (v. 2b).

Invitació a marxar

L'anunci joios de Déu, però, topa una vegada més amb la sordesa dels homes. Hi ha hagut qui ha sucumbit a la temptació d'instal·lar-se en l'exili. ¿Quina alliberació, doncs, els ve a portar Jahveh? Vet aquí una manifestació més del vell pecat del món. Amb quina facilitat fem pactes amb els enemics i acabem instal·lant-nos en la mateixa arrel de la nostra destrucció. Per això el profeta ha de començar recomanant escoltar la veu que crida: *Obriu en el desert una ruta al Senyor* (v. 3a). Com si diguéss: Disposeu-vos a marxar; abandoneu el vostre mal, trenqueu amb la realitat que us esclavitza; cerqueu l'austeritat del desert, com van fer els vostres pares, abandonant la tràgica seguretat d'Egipte i llançant-se al desert en recerca de la terra promesa. *Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora; la boca del Senyor ho ha dit*

(v. 5). Paraula de Déu. Endevineu com aquesta aclamació que es fa després de les lectures de la missa és una invitació a convertir-nos —a posar-nos en marxa— d'acord amb la llum i la força rebudes de la proclamació de la paraula de Déu.

El camí és Ell

Déu es manifesta en el camí. En el camí de la humanitat. Un camí que cal fer amb esforç, amb sentit de la bona orientació, amb il·lusió, amb creativitat, amb imaginació, i sobretot amb amor esperançat. Déu fa camí amb nosaltres a través de la història, que anem fent amb la nostra realització personal, individual i col·lectiva. No és permès de caure en la temptació d'instal·lar-se. Després d'haver fet una parada per recobrar l'alè ens cal reprendre la marxa. Sempre endavant. I el camí passa pel desert. És l'esperit del desèiximent. El caminant sap que com menys impediment porti a sobre, més fàcil li serà fer camí. La solitud, el silenci, l'austeritat del desert, ens alliberen d'impediments i ens ajuden a trobar-nos amb nosaltres mateixos, ens purifiquen, ens realitzen en llibertat. Per això el poble captiu a Egipte és emmenat per Jahveh al desert. El banc de prova. Per això també ara el poble desviat a Babilònia és convidat a traspasar el desert del retorn. El camí de purificació. Per això Joan Baptista —la veu del qui crida— proclama la conversió des del desert. Per això Jesús, el vertader i autèntic Camí, és temptat i venç la temptació en el desert de la quarantena, al desert de Getsemaní, i al cor mateix del desert de la mort. El camí de Déu, fet carn i sang en Jesús, ens ha portat a la resurrecció, la definitiva i completa terra promesa, la gran realització total de la nostra personalitat segons el projecte de Déu. És el que el profeta, amb visió del futur de Déu, és convidat a anunciar: *Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els trofeus* (v. 9). Jesús —el Camí— ens ha portat al Pare. El Pare és el Senyor que vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien (v. 11). El camí de Déu és la Vida que porta a la Vida. Advent.

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

Sobre la Immaculada Concepció

490. A fi de ser la Mare del salvador, Maria «fou enriquida de Déu per endavant amb aquells privilegis que esqueien a una funció tan alta». L'àngel Gabriel, en el moment de l'Anunciació, la saluda dient-li «plena de gràcia». Com de fet, per poder donar l'assentiment lliure de la seva fe a l'anunci de la seva vocació, calia que fos totalment conduïda per la gràcia de Déu.

491. Al llarg dels segles l'Església ha pres consciència que Maria, «plena de gràcia» per Déu (Lc 1,28), havia estat redimida des de la seva concepció. És això el que confessa el dogma de la Immaculada Concepció, proclamat el 1854 pel papa Pius IX:

La benaurada Verge Maria, des del primer instant de la seva concepció, per una gràcia i un favor singular de Déu totpoderós, en virtut dels mèrits de Jesucrist, Salvador del llinatge humà, va ser preservada intacta de tota màcula de pecat original.

492. Aquesta «santedat excelsa, absolutament única», amb què «Maria fou enriquida des del primer moment de la seva concepció», li ve tota del Crist: Maria «fou redimida d'una manera eminent pels mèrits del seu Fill». Més que qualsevol altra persona creada, el pare la «beneficà amb tota mena de benediccions espirituals a dalt del cel, en el Crist» (Ef 1,3). L'elegí «abans de la creació del món, per ser santa i immaculada a la seva presència, en el seu amor».

493. Els pares de la tradició oriental anomenen la Mare de Déu «la Tota Santa (Panaghia)». La celebren com «indemne de tota taca de pecat, plasmada per l'Esperit Sant i formada com una nova criatura». Per la gràcia de Déu Maria va perseverar neta de tot pecat personal durant tota la vida.

(Del Catecisme de l'Església Catòlica)

